

136.73
บ249 ก
จ.3

การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่าง "ตน" อย่างที่คิดว่าตนเป็น และ "ตน" อย่างที่คิดอยากจะเป็น
ของเด็กวัยรุ่น อายุ ๑๓ - ๑๖ ปี ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ โรงเรียนพระโขนง
จังหวัดพระนคร ปีการศึกษา ๒๕๑๒

ปริญญาโท

ของ

บังอร เสตนนท์
THE LIBRARY
COLLEGE OF EDUCATION
BANGKOK, THAILAND

เสนอต่อวิทยาลัยวิชาการศึกษา
เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต

๒๑ สิงหาคม ๒๕๑๒

คณะกรรมการที่ปรึกษาประจำวันสัปดาห์พิจารณาปริญญาโทฉบับนี้แล้ว เห็นสมควรรับ
เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต ของวิทยาลัยวิชาการศึกษาได้

ศาสตราจารย์ ดร. สุพวงษ์ ประธานกรรมการ

ดร. กิ่งแก้ว กรรมการ

ดร. ประจักษ์ กรรมการ

๒๑ สิงหาคม ๒๕๑๒

ประกาศคุณูปการ

นอกจากคณะอาจารย์ที่ปรึกษาทั้ง ๓ ท่าน ซึ่งผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้งและกราบขอบพระคุณในความกรุณาและน้ำใจที่ได้ให้คำแนะนำ แก่ไข และช่วยเหลือทุกสิ่งทุกอย่างจนกระทั่งการวิจัยเรื่องนี้สำเร็จไปด้วยดีแล้ว ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณอาจารย์ ดร.นวลเพ็ญ วิเชียรโชติ ที่ได้ให้ความรู้และข้อคิดในการวิจัยเด็กวัยรุ่น และช่วยตรวจแก้เป็นบางตอนให้ อาจารย์บุญญโกมลบุญบั้ง ที่ช่วยกรุณาอธิบายศัพท์ทางจิตวิทยา อาจารย์ ดร.พจน์ สะเพียรชัยที่ได้คำแนะนำในการทำวิจัย อาจารย์ ดร.สมพร บัวทอง ที่กรุณาแนะนำหนังสือเกี่ยวกับเด็กวัยรุ่นที่ควรอ่าน และให้ขอพิมพ์หนังสือจิตวิทยาวัยรุ่นเป็นบางเล่มที่ผู้วิจัยไม่อาจค้นหาได้จากห้องสมุด

ผู้วิจัยรู้สึกขอบคุณ คุณสามารถ วีระสัมพันธ์, คุณเดือน ไชยคร ที่ให้ช่วยเหลือทางคานาสติติ คุณสุภนันท ทองคำ แห่งสำนักงานสถิติ ที่ให้ช่วยวิเคราะห์ข้อมูลด้วยการใช้เครื่องคอมพิวเตอร์ คุณฉัตรกา สุวรรณรัตน์ คุณวรรณวดี บังคง คุณวันเพ็ญ อาบูการ และคุณประสิทธิ์ นิมจินดา ที่ได้ให้ความช่วยเหลือด้านต่าง ๆ เป็นอย่างดี

การวิจัยเรื่องนี้จะไม่ไคลคลีเท่าที่ควร ถ้าหากไม่ได้รับความร่วมมือจากนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ โรงเรียนพระโขนงในการตอบแบบสอบถามอย่างตั้งใจ ผู้วิจัยขอบใจนักเรียนทุกคนที่ได้ให้ความร่วมมือ และขอบพระคุณอาจารย์ใหญ่ อาจารย์หัวหน้าอาคาร ตลอดจนอาจารย์ประจำชั้นทุกท่านที่อำนวยความสะดวกในการเก็บข้อมูล

นักเรียนโรงเรียนคานาสโรง เป็นผู้มีส่วนสำคัญยิ่งในการช่วยสร้างเครื่องมือสำหรับเก็บข้อมูล ผู้วิจัยขอบใจนักเรียนโรงเรียนนี้ทุกคนที่ได้ให้ความร่วมมือและตั้งใจทำแบบทดสอบในการทดลองเครื่องมือ และขอบพระคุณอาจารย์ใหญ่ และอาจารย์ลาวัลย์ กมขำ ที่อำนวยความสะดวกและช่วยเหลือในการทดลองเครื่องมือ

นอกจากนี้แล้วผู้มีส่วนช่วยเหลือในด้านการพิมพ์และด้านต่าง ๆ ในการทำวิจัยเรื่องนี้มาตั้งแต่ต้น คือคุณสุวรรณ ทันใจ ขอขอบพระคุณเป็นอย่างยิ่งมา ณ ที่นี้ด้วย.

สารบัญ

บทที่

หน้า

๑	บทนำ	๑
	คำนำ	๑
	ความหมายของ "คน"	๒
	พัฒนาการของ "คน"	๓
	✓ ความมุ่งหมายของการวิจัย	๗
	การศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้อง	๗
	เหตุผลและทฤษฎีเบื้องหลังการวิจัย	๑๔
	✓ ขอบสมมุติฐานในการวิจัย	๑๕
	ความสำคัญของการวิจัย	๑๕
	✓ ขอบเขตของการวิจัย	๒๐
	✓ คำนิยามศัพท์เฉพาะ	๒๑
๒	วิธีดำเนินการ	๒๓
	เกณฑ์การเลือกกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย	๒๓
	กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย	๒๓
	✓ การสร้างเครื่องมือ	๒๔
	วิธีดำเนินการรวบรวมและจัดกระทำข้อมูล	๒๕
	สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	๓๐

๓	ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	๓๖
	สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์.....	๓๖
	แสดงการหาความสัมพันธ์ระหว่าง "คน" อย่างที่คิด ว่าคนเป็นและ "คน" อย่างที่คิดอยากจะเป็นของเด็ก วัยรุ่น.....	๓๗
	แสดงรายละเอียดเกี่ยวกับเด็กวัยรุ่น.....	๓๘
	แสดงอิทธิพลที่ทำให้เด็กวัยรุ่นยอมรับตนเอง.....	๕๒
	แสดงการเปรียบเทียบการยอมรับตนเองของเด็ก วัยรุ่นกลุ่มที่ ๑ และกลุ่มที่ ๒.....	๕๕
๔	อภิปรายผล สรุปผลการวิจัยและขอเสนอแนะ.....	๕๘
	อภิปรายผล.....	๕๘
	/ สรุปผลการวิจัย.....	๖๓
	ขอเสนอแนะ.....	๖๔
๕	บทย่อ.....	๖๗
	บรรณานุกรม.....	๗๐
	ภาคผนวก.....	๗๓
	ภาคผนวก ก. การนำเสนอสังกมิตีของเด็กวัยรุ่น.....	๗๔
	ภาคผนวก ข. ตารางแสดงผลการหาพิสัยของควอไทล์ (ค่า Q) ของแบบสำรวจตนเอง.....	๗๕
	ภาคผนวก ค. แบบสำรวจตนเอง.....	๘๕

บัญชีตารางและภาพ

ตาราง		หน้า
๑	วิเคราะห์แบบสำรวจความรู้สึกที่มีต่อตนเอง ตอนที่ ๑	๒๕
๒	วิเคราะห์แบบสำรวจความรู้สึกที่มีต่อตนเอง ตอนที่ ๒	๒๖
๓	ความสัมพันธ์ระหว่าง "คน" อย่างที่คิดว่าตนเป็นและ "คน" อย่าง ที่คิดอยากจะเป็นของเด็กวัยรุ่น	๓๘
๔	ผลการหาค่าเปอร์เซ็นต์ไทล์ที่ ๕๐ (p 50) ของเด็กวัยรุ่น	๔๐
๕	สถานภาพทางสังคมของเด็กวัยรุ่น	๔๑
๖	ตำแหน่งและหน้าที่พิเศษที่เด็กวัยรุ่นได้รับในโรงเรียน	๔๓
๗	สภาพของบิดามารดาของเด็กวัยรุ่น	๔๔
๘	บุคคลที่เด็กวัยรุ่นอาศัยอยู่	๔๕
๙	ความสัมพันธ์ในครอบครัว	๔๖
๑๐	การปฏิบัติตนของบิดาคู่เด็กวัยรุ่นในเวลาปรกติ	๔๗
๑๑	การปฏิบัติตนของมาราคู่เด็กวัยรุ่นในเวลาปรกติ	๔๘
๑๒	วิธีที่บิดาลงโทษเด็กวัยรุ่นเมื่อกระทำความผิด	๔๙
๑๓	วิธีที่มารดาลงโทษเด็กวัยรุ่นเมื่อกระทำความผิด	๕๐
๑๔	เด็กวัยรุ่นที่แบ่งออกเป็นกลุ่มที่ ๑ และกลุ่มที่ ๒	๕๑
๑๕	ความสัมพันธ์ระหว่างการยอมรับตนเองของเด็กวัยรุ่น กับองค์ประกอบทั้งหก	๕๒
๑๖	ความสัมพันธ์ เบตาเวธ น้ำหนักกะแนน และความสัมพันธ์ พหุคูณที่วิเคราะห์องค์ประกอบที่คิดว่าจะมีอิทธิพลต่อ การยอมรับตนเอง	๕๖

บัญชีตารางและภาพ (ต่อ)

ตาราง	หน้า
๑๓	เปรียบเทียบการยอมรับตนเองของเด็กวัยรุ่นที่มีความแตกต่างกันในเรื่องการเลี้ยงดูของผู้ปกครอง สถานภาพทางสังคม และเพศควยอัตราส่วนรอบละและค่า t ๕๖
๑๔	เปรียบเทียบเด็กวัยรุ่นที่ยอมรับตนเองซึ่งมีความแตกต่างในเรื่องเพศ การเลี้ยงดู และสถานภาพทางสังคม ในอัตรารอบละ..... ๕๗
๑๕	ค่าพิสัยของควอไทล์ (Q) ของแบบสำรวจตนเอง ควยวิธีของเซอร์สโตน..... ๕๘
ภาพ	
๑	สังคัมมิติของเด็กวัยรุ่นห้องที่ ๑..... ๖๕
๒	สังคัมมิติของเด็กวัยรุ่นห้องที่ ๒..... ๖๖
๓	สังคัมมิติของเด็กวัยรุ่นห้องที่ ๓..... ๖๗
๔	สังคัมมิติของเด็กวัยรุ่นห้องที่ ๔..... ๖๘

บทนำ

จากปรัชญาการศึกษาที่กล่าวว่า "การศึกษาคือความเจริญงอกงาม" ทำให้เข้าใจได้ว่าโรงเรียนไม่ควรมีหน้าที่แต่เพียงให้การศึกษาแก่เด็กในค่านิยมวิชาการ เพื่อช่วยให้สติปัญญาของเขาเจริญงอกงามขึ้นตามเดียวเท่านั้น หากแต่ว่าโรงเรียนยังต้องคำนึงถึงความเจริญงอกงามทางค่านิยมอื่น ๆ ของเขาด้วย เช่นทางร่างกาย ทางอารมณ์ และสังคม ควรจะช่วยให้เขามีพัฒนาการพร้อมกันทั้งสี่ด้านอย่างใกล้ชิดควบคู่กันไป กล่าวอีกนัยหนึ่งเพื่อให้เข้าใจได้ง่ายขึ้น โรงเรียนจะต้องช่วยให้เด็กฉลาดขึ้น ปรับตัวได้ รู้จักปฏิบัติตนเอง และมีความสามารถในการประกอบอาชีพ ทั้งนี้เพื่อว่าเด็กจะดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข บริการแนะแนวในโรงเรียนจะช่วยให้โรงเรียนบรรลุเป้าหมายดังกล่าวมาแล้ว

✓ บริการการแนะแนวที่จะจัดให้แก่เด็กอย่างมีประสิทธิภาพนั้น จะต้องจัดให้สอดคล้องกับเอกลักษณ์ของเด็ก เพราะฉะนั้นเราจำเป็นต้องรู้จักเด็ก รู้ถึงปัญหา ความต้องการ ความคิด และความรู้สึกภายในใจของเขา การที่จะรู้จักและเข้าใจเขาได้นั้นต้องศึกษา "โลกภายใน" ของเขา เป็นที่เชื่อกันว่าพฤติกรรมของคนนั้นเป็นผลเนื่องมาจากความรู้สึกนึกคิดและทัศนคติของเขา โรเจอร์ส^๑ (Rogers) ได้กล่าวว่า การที่จะเข้าใจพฤติกรรมของคนใดคนหนึ่ง ต้องพยายามศึกษาเกี่ยวกับสภาพความคิดภายในของบุคคลใ้มากที่สุดเท่าที่จะทำได้ ดร. สุรางค์ ไควตระกูล^๒ กล่าวว่า ความรู้สึกและการรับรู้ "ตน" นี้มักจิตวิทยาถือว่าเป็นแกนพฤติกรรมรวมของบุคคลที่แสดงออกมา หรือเป็นแบบแผนในการปรับตัวต่อสิ่งแวดล้อมต่าง ๆ ในสังคมที่เราเรียกว่า "บุคลิกภาพ" ของคน เพราะฉะนั้นการที่จะเข้าใจบุคลิกภาพของคน จำเป็นที่จะต้องเข้าใจถึงความรู้สึกและการรับรู้ "ตน" ของเขาด้วย

^๑Rogers, Carl R., Client-centered Therapy, p.497.

ความหมายของ "ตน" (Self) ได้มีผู้ให้คำจำกัดความและความหมายของคำว่า "ตน" (Self) มากมาย นิวเคิมบ^๓ (Newcomb) กล่าวว่า "ตน" ของบุคคลคือวิถีทางที่บุคคลรับรู้ (perceive) ตัวของเขาเอง "ตน"^๔ คือการที่แต่ละบุคคลรับรู้จักตนเอง เจอร์ซิลด์^๕ (Jersild) ได้ให้คำจำกัดความว่า "ตน" คือผลรวมของมโนคติ (ideas) และทัศนคติเกี่ยวกับตนเองว่าฉันคือใคร และฉันเป็นอะไร ซึ่งประกอบด้วยประสบการณ์ทั้งหมดที่ก่อให้บุคคลสำนึกในคุณสมบัติที่ตนมี ซูเปอร์^๖ (Super) และเพื่อนร่วมงานของเขาได้ให้ความหมายของคำว่า "ตน" นั้นอาจมองในแง่ของบุคคลนั้นคือใคร มีบทบาทอย่างไร "ตน" เป็นผลรวมของการปะทะสัมพันธ์กัน (interaction) ระหว่างการเจริญเติบโตของบุคคลและพัฒนาการทางด้านสังคมของเขา ซึ่งเป็นผลรวมเนื่องมาจากการที่บุคคลได้มีความสัมพันธ์กับคนอื่น ๆ โรเจอร์ส^๗ ได้ให้ความหมาย "ตน" ตามที่จิตวิทยาสมัยใหม่ใช้กันนั้นมีความหมายได้เป็นสองนัยด้วยกัน นัยที่หนึ่ง หมายถึงทัศนคติและความรู้สึกของบุคคลเกี่ยวกับตัวเขาเอง อาจเรียกได้ว่าเป็น "ตนในฐานะถูกกระทำ" (Self-as-Object) ซึ่งเป็นการแสดงให้เห็นถึงการรวมเอาทัศนคติ, ความรู้สึก การรับรู้, และการประเมินผลตนเองในฐานะเป็นผู้ถูกกระทำ เพราะฉะนั้น "ตน" คือสิ่งที่บุคคลคิดเกี่ยวกับตัวเขาเอง นัยที่สอง "ตน" หมายถึงส่วนหนึ่งของกลุ่มกระบวนการทางจิตวิทยาซึ่ง

^๓ Newcomb, Theodore M., Social Psychology. p.312.

^๔ Ibid. p.316.

^๕ Jersild, Arthur T., The Psychology of Adolescence, p.7.

^๖ Seidman, Jerome M., The Adolescent., p.449.

^๗ Hall & Lindzey., Theories of Personality. p.468.

รวมถึงพฤติกรรมและการปรับตัวของบุคคลอาจจะเรียกว่า "คนในฐานะเป็นกระบวนการ" (Self-as-Process) "คน" เป็นผู้กระทำกรต่าง ๆ ซึ่งตามความหมายนี้ "คน" จะประกอบด้วยกลุ่มกระบวนการกระทำต่าง ๆ เช่น คิด จำ และรับรู้

(พัฒนาการของ "คน" จากคำจำกัดความและความหมายของคำว่า "คน" ที่นักการศึกษาและนักจิตวิทยาได้อธิบายไว้ ทำให้เข้าใจได้ว่า "คน" ของบุคคลเกิดขึ้นจากการเรียนรู้ โดยการได้ปะทะสัมพันธ์กับสิ่งแวดล้อมและบุคคลรอบตัวเขา โดยเฉพาะอย่างยิ่ง "คน" จะเกิดขึ้นเนื่องจากการที่บุคคลได้มีการประเมินผลตนเองด้วยการเปรียบเทียบกับคนอื่น หรือด้วยการได้รับประสบการณ์มาแต่อดีต เพราะฉะนั้นอาจกล่าวได้ว่า "คน" ของบุคคลเกิดขึ้นนับตั้งแต่เขายังอยู่ในวัยทารก แม้ว่าเด็กทารกจะยังไม่รู้จักและไม่เข้าใจภาษา แต่สามารถเข้าใจได้ว่าตนเป็นที่ยอมรับและเป็นที่รักใคร่เอ็นดูของคนอื่นก็ด้วยการกอดรัด, สัมผัสทางกาย โรเจอร์สก็กล่าวว่าขณะที่ทารกได้ปะทะสัมพันธ์กับสิ่งแวดล้อมเขาจะสร้างความเข้าใจเกี่ยวกับตัวเขา เกี่ยวกับสิ่งแวดล้อม และเกี่ยวกับตัวเขาซึ่งมีความสัมพันธ์กับสิ่งแวดล้อมชั้นที่ละน้อย ๆ ความเข้าใจเหล่านั้นอาจไม่ได้เป็นภาษาพูดและไม่ได้อยู่ในสำนึก แต่จะมีความสำคัญยิ่งในการพัฒนาโนภาพแห่งตน (Self-Concept) ของทารก แม้ว่าทารกจะไม่มีสัญลักษณ์ทางภาษาที่เราใช้กัน แต่เขาอาจจะแสดงออกให้เห็นถึงการประเมินคุณค่าในสิ่งที่เขารูสึกพอใจ และตีค่าในทางนี้เสียดคล้องที่ขมขูหรือทำให้เขารูสึกไม่พอใจ

การที่ทารกเริ่มรู้จักประเมินค่าสิ่งต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับตัวเขานั้นเป็นสัญลักษณ์ของการเริ่มมีมโนภาพแห่งตนของเด็ก ในระยะนี้แม่จะเป็นผู้มีอิทธิพลต่อกระบวนการสร้างมโนภาพแห่งตนมากกว่าคนอื่น เพราะแม่เป็นผู้ใกล้ชิดทารกมากที่สุด เด็กจะเรียนรู้จากแม่และผู้ที่ใกล้ชิดตัวเขาว่าเขาเป็น "คนดี" หรือ "คนไม่ดี" "คนน่ารัก" หรือ "ไม่น่ารัก" และจัดรวบรวมความรูสึกและ

การรับรู้ของตัวว่าเป็นคนอย่างไร / สเตรง (Strang) ได้กล่าวว่าการเปลี่ยนแปลงมโนภาพ
แห่งตนของแต่ละบุคคลจะเกิดขึ้นในก่อนโตของชีวิตก็ได้ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในช่วงระยะของ
การที่บุคคลเริ่มตนมีพัฒนาการในตน ทฤษฎีหนึ่ง^{๑๐} กล่าวว่าขั้นที่สำคัญที่สุดในการพัฒนามโนภาพ
แห่งตนเกิดขึ้นเมื่อเด็กได้เติบโตขึ้นจากวัยทารกสู่วัยเด็ก และที่แน่นอนที่สุดคือเมื่อเด็กอยู่ใน
ระหว่าง "วัยรุ่น"^{๑๑}

การที่เด็กได้เจริญเติบโตจากวัยทารกขึ้นสู่วัยเด็กนั้นเป็นขั้นแรกที่เด็กพยายามแสวงหา
การยอมรับ (recognize) ตน แต่เด็กวัยนี้ยังต้องการความช่วยเหลือจากพ่อและแม่ เขาจะ
รู้สึกว่าตนมีสถานภาพที่มั่นคง, รู้สึกอบอุ่น, และปลอดภัยถ้าเขาได้นำตนเองไปเทียบแทน
(identify) กับพ่อแม่ วิธีการนี้ ออสเบล^{๑๒} (Ausubel) เรียกว่าเป็นกระบวนการ
satellizing [บันดราและฮุสตัน (Bandura and Huston) ได้อธิบายความหมายของคำว่า
identification ว่าเป็นกระบวนการของการเรียนรู้ด้วยวิธีการลอกเลียนแบบโดยไม่รู้ตัว]^{๑๓}

ระยะที่เด็กเริ่มเข้าโรงเรียนเป็นระยะเวลาที่เด็กเริ่มลดกระบวนการ satellizing
ลง เพราะเด็กเริ่มมองเห็นโลกกว้างขึ้น ในขั้นแรกเด็กจะย้ายความรู้สึกที่ยึดเอาพ่อแม่เป็นแบบ
ในการเทียบแทน ไปยึดเอาครูเป็นแบบแทน ต่อมาเมื่อเขาเริ่มมีเพื่อนรวมรุ่น เขาจะเห็นว่า
กลุ่มเพื่อนรวมรุ่นมีความสำคัญมากกว่าและมองเห็นว่าการยอมรับของเพื่อน ๆ มีความสำคัญมาก

^{๑๐} Strang, Ruth., The Adolescent Views Himself., p.78.

^{๑๑} Ausubel, David P., Theory and Problem of Child Development.
p.284.

^{๑๒} Russell, David H., Children's Thinking, p.138

^{๑๓} Ausubel, David P., op.cit. p.279.

^{๑๔} Medinnus, Gene R., Readings in the Psychology of Parent-
Child Relation, p.246.

กติกายอมรับของพ่อแม่

ในระหว่างที่เด็กย่างเข้าสู่วัยรุ่นนี้ โรงเรียนและเพื่อน ๆ จะสนองความต้องการใหม่ ๆ ซึ่งพ่อแม่ไม่สามารถสนองให้ได้ นั่นคือความต้องการตำแหน่งทางสังคม^{๑๕} เพราะฉะนั้นเขาจะถูกอิทธิพลของเพื่อนครอบงำอย่างรุนแรง พฤติกรรมของเขาจะเปลี่ยนตามที่เพื่อน ๆ ในวัยเดียวกันเขาได้ตอบสนองต่อเขา เขาจะมีความรู้สึกและมองดูตนเองตามที่เพื่อน ๆ ในกลุ่มมองดูและรู้สึกต่อเขา, ยอมรับ หรือวิพากษ์วิจารณ์ตัวเขาเป็นผลทำให้เขาเกิดทัศนคติต่อตนเองซึ่งอาจเป็นทัศนคติที่ดีหรือร้ายต่อตนเองก็ได้ เจอร์ซิลด์^{๑๖} ได้กล่าววาททัศนคติของเอกัตบุคลที่ติดต่อกันนั้นสะท้อนให้เห็นถึงทัศนคติที่ติดต่อกันตัวเอง และนั่นคือเขาจะประเมินผลตนเองโดยการตีความหมายว่าคนอื่นคิดอย่างไรต่อตัวเขา

ดร. สุรางค์ ไควตระกูล^{๑๗} กล่าวว่า อาจแบ่งเด็กวัยรุ่นได้เป็นสองประเภทคือ เด็กวัยรุ่นที่ยอมรับตนเอง และเด็กวัยรุ่นที่ไม่ยอมรับตนเอง สำหรับเด็กวัยรุ่นที่ยอมรับตนเองจะมองตนเองตามความเป็นจริง มีสุขภาพจิตสมบูรณ์ สามารถแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นในชีวิตของตนด้วยการยอมรับความจริง และเขาเผชิญกับปัญหาอย่างกล้าหาญ เด็กวัยรุ่นที่มีการยอมรับตนเองตามความเป็นจริงนั้นจะเป็นบุคคลที่โชคดี เปรียบเหมือนมีทรัพย์สมบัติอย่างมหาศาล เขาจะเป็นผู้ไม่มีปัญหาทางอารมณ์และการปรับตัว เขาจะมีชีวิตอยู่ในโลกอย่างเป็นอิสระ และมีความสุข

ในทางตรงกันข้าม เด็กวัยรุ่นที่มีลักษณะไม่ยอมรับตนเอง จะเป็นผู้ที่ไม่เคยพอใจในสิ่งที่ตนมีอยู่ มีความรู้สึกดูถูกตนเอง มีปมค้อย เด็กประเภทนี้มักเป็นผู้มีปัญหาทางอารมณ์และการ

^{๑๕} Strang, Ruth., op.cit., p.80.

^{๑๖} Jersild, Arthur T., In Search of Self., p.49.

^{๑๗} ศึกษาธิการ, กระทรวง. น.ค.,

ปรับตัว มีบางคนที่ใช้หจกหมายไปปรับทุกข์และปรึกษาปัญหาเกี่ยวกับผู้ที่ตั้งตนเป็นที่ปรึกษาตามหน้าหนังสือพิมพ์รายวันและมีหลายรายสัปดาห์เช่น "เนาวนิจ เชียงใหม่"^{๑๗} เด็กหญิงวัยรุ่นอายุ ๑๖ ปี รู้สึกกังวลใจที่มีรูปร่างอ้วนเตี้ย ออยากสูงกว่านี้ ชาลี^{๑๘} เด็กชายวัยรุ่น ออยากไห้แนะวิธีทำให้อ้วนดีกว่า เพราะรู้สึกไม่สบายใจที่มีคิ้วบาง ริน^{๑๙} เด็กหญิงอายุ ๑๗ ปี รู้สึกว่าตนเป็นคนช้ำอายุ พุกไม่เป็น หงอยเหงา ไม่มีเพื่อน ไม่กล้าเข้าผู้ใหญ่ รู้สึกเบื่่อตนเอง และไม่ชอบลักษณะเหล่านี้ ของตนเองเลย ออยากไห้แนะนำวิธีทำตนให้เป็นคนกล้า และออยากมีเพื่อนมากกว่านี้ เด็กหญิงวัย รุ่นอายุ ๑๔ ปีรายหนึ่ง^{๒๐} เขียนไปปรับทุกข์กับอาจารย์สมศรี สุกมสนันท์ว่า ทุกครั้งที่ไ้ยินเพื่อน ๆ ว่าเธออ้วน จะรู้สึกไม่สบายใจ บางครั้งออยากตาย ไม่ออยากเห็นหน้าใคร ไม่ออยากเรียนหนังสือ อีกรายหนึ่ง^{๒๑} กล่าวว่า รู้สึกมีปมค้อยที่ไ้เกิดมาไม่สวย เด็กวัยรุ่นบางคนที่ไม่ยอมรับตนเองจะปรับ ตัวด้วยการยอมแพ ถดถอย ไม่กล้าคิดริเริ่มเพราะกลัวผิดและไม่ไ้ใจตนเอง เมื่อทำสิ่งใด ผิดพลาด มักทำห็นตนเองออย่างรุนแรง รู้สึกไม่มีความสุข มีอารมณ์เครียดค้อยเป็นนิจ บางคนก็ ปรับตัวด้วยการแสดงความเกเร ไ้การราวตอคนอื่น กอวานความสงบของสังคม ทำให้เกิดปัญหา วัยรุ่นขึ้น เพราะฉะนั้นนักการศึกษาและนักจิตวิทยาจึงไ้พยายามศึกษาและคนควาถึงสาเหตุที่ทำให้ เด็กวัยรุ่นไม่ยอมรับตนเอง

^{๑๗} สกฤไทย, ๑๓; ๘ พ.ค. ๒๕๑๐

^{๑๘} สกฤไทย, ๑๓; ๒๓ พ.ค. ๒๕๑๐

^{๑๙} คุณหญิง, ๔๐; ๗, ส.ค. ๒๕๑๐

^{๒๐} สตรีสาร, ๒๔; ๑๑ พ.ค. ๒๕๑๒

^{๒๑} สตรีสาร, ๒๐; ๒๕ พ.ค. ๒๕๑๒

การที่จะทราบว่าเด็กวัยรุ่นมีการยอมรับตนเองหรือไม่นั้นอาจทำได้วิธีหนึ่งคือ ให้เด็กวัยรุ่นประเมินผลตนเอง^{๒๒} ควบคู่การให้ตอบแบบสอบถามเพื่อหาความสัมพันธ์หรือความสอดคล้องระหว่างความรู้สึกที่มีต่อตนเอง (Actual-Self) และความรู้สึกอยากจะเป็น (Ideal-Self) ของเด็กวัยรุ่น

๑. ความมุ่งหมายของการวิจัย

๑.๑ ต้องการหาความสัมพันธ์ระหว่าง "ตน" อย่างที่คิดว่าตนเป็น (Actual-Self) และ "ตน" อย่างที่คิดอยากจะเป็น (Ideal-Self) ของเด็กวัยรุ่น

๑.๒ ต้องการศึกษาคือ การยอมรับตนเองของเด็กวัยรุ่นจะขึ้นอยู่กับสิ่งต่อไปนี้หรือไม่, อย่างไร

- ๑.๒.๑ เพศ
- ๑.๒.๒ สภาพครอบครัว
- ๑.๒.๓ การเลี้ยงดูของผู้ปกครอง
- ๑.๒.๔ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
- ๑.๒.๕ สถานภาพทางสังคม
- ๑.๒.๖ หน้าที่พิเศษและตำแหน่งที่ได้รับในโรงเรียน

๒. การศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้อง

ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารการค้นคว้าต่าง ๆ ที่ชาวต่างประเทศได้วิจัยเอาไว้ อาจสรุปได้โดยสังเขปดังนี้

^{๒๒} Jersild, Arthur T. The Psychology of Adolescence p.33.

โจนส์^{๒๓} (Jones) ได้ศึกษาการยอมรับตนเองของนักเรียนฝึกหัดครูจำนวน ๕๐ คนด้วยการให้ประมาณค่าตนเองจากแบบสอบถามรายงานตนเองและรายงานความอยากที่จะเป็นของตน มีประมาณ ๑๐ ข้อกระทง ทั้ง ๑๐ ข้อกระทงนี้เป็นข้อความที่เกี่ยวกับความรู้สึกว่า เขาเห็นตัวเขาเป็นอย่างไรในฐานะเป็นบุคคลคนหนึ่งและในฐานะที่เขาเป็นครู

ขั้นตอนมาให้กลุ่มตัวอย่างบอกชื่อเพื่อนซึ่งเขาเชื่อว่าเป็นนักเรียนฝึกหัดครูที่ดีที่สุดมา ๓ คน และเป็นนักเรียนฝึกหัดครูที่เลวที่สุด ๓ คน

ขั้นสุดท้าย ให้กลุ่มตัวอย่างรายงานการรับรู้ของตนที่มีต่อเพื่อนร่วมงานโดยให้ข้อความทั้ง ๑๐ ข้อกระทงนี้

ผลการวิจัยของโจนส์ปรากฏว่า

๑ ผู้ที่มีการยอมรับตนเองจะมีการรับรู้ตนเองคล้ายกับที่เพื่อนรับรู้เขาอย่างมีนัยสำคัญมากกว่าผู้ที่ไม่ยอมรับตนเอง

๒ การยอมรับหรือไม่ยอมรับตนเองของนักเรียนฝึกหัดครูไม่สัมพันธ์กับการที่เพื่อนประมาณค่าเขาในทางนี้เสีย

๓ การยอมรับตนเองของนักเรียนฝึกหัดครูไม่สัมพันธ์กับการที่เพื่อนประมาณค่าความอยากที่จะเป็น (Ideal-Self) ของเขาในทางนี้เสีย

จากการวิจัยเรื่องนี้ โจนส์สรุปว่า เอกัตบุคคลที่ยอมรับตนเองมีความโน้มเอียงที่จะประมาณค่าการกระทำของผู้อื่นซึ่งตนรับรู้ว่ามีลักษณะคล้ายกับตน และบุคคลที่มีการยอมรับตนเองนี้จะประมาณค่าคนที่เขาชอบได้ถูกต้องแม่นยำมากกว่าบุคคลที่รังเกียจตนเอง

---

^{๒๓} Jones, Donald Reede., "Relationships among Phenomenal Self-Concept, Phenomenal Ideal Self-Concept, and Perception of Others." Dissertation Abstract. 25, (4) 5116, March 1965.

เปอริ (Perry) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการยอมรับตนเองกับการปรับตัวของ เด็กชายผิวขาวในชั้นประถมปีที่ ๕ จำนวน ๖๓ คน ในแอตแลนตา มลรัฐจอร์เจียซึ่งเป็นเด็กที่มี สติปัญญาปานกลาง มีสถานภาพทางเศรษฐกิจ-สังคมต่ำ เขาแบ่งเด็กเป็น ๒ กลุ่ม คือ เด็กกลุ่ม ที่ปรับตัวได้ดีมีจำนวน ๓๑ คน เด็กกลุ่มนี้ครูใหญ่และครูที่สอนเป็นผู้เลือกด้วยวิธีการตรวจสอบ พฤติกรรมของเด็ก อีกกลุ่มหนึ่งมี ๓๒ คน เป็นเด็กซึ่งไม่สามารถปรับตัวได้ดี เด็กกลุ่มนี้นักจิตวิทยา จำนวน ๕ คนซึ่งทำงานในสภากาการศึกษาของแอตแลนตาเป็นผู้วินิจฉัย

เขาให้เด็กทั้งสองกลุ่มเขียนรายการตอบแบบสอบถามแสดงขอบกพร่องของตนว่า จะยอมรับหรือตอบปฏิเสธตามความเป็นจริงของ "ตน" ถ้าหากสมมุติฐานที่ตั้งไว้ว่า เด็กที่ปรับตัวดีจะมีการยอมรับตนเองมากกว่าเด็กที่ปรับตัวไม่ได้คตินี้มีความเที่ยงตรงแล้ว ผลที่ได้จะสนับสนุน สมมุติฐานข้อนี้

จากการวิจัยของเปอริผลปรากฏว่าสนับสนุนสมมุติฐานที่ตั้งไว้ แสดงให้เห็นว่าเด็ก กลุ่มที่มีการปรับตัวดียอมรับขอบกพร่องของตนเองมากกว่าเด็กที่ปรับตัวไม่ได้ จากรากฐานของ ขอบมุขนี้สรุปได้โดยมีเหตุผลว่า สมมุติฐานนี้มีความเที่ยงตรง เขาได้สรุปว่าความถี่ของการปฏิเสธ ขอบกพร่องของตนเองนั้นมักจะเกิดขึ้นกับเด็กที่อยู่ในกลุ่มที่ปรับตัวไม่ดีขึ้น เป็นการสนับสนุนทฤษฎีที่ ตั้งขึ้นจากสมมุติฐานนี้

เทรนต์ (Trent) ได้ทำการวิจัยเด็กนิโกรด้วยการใช้เครื่องมือวัดทัศนคติของเด็กที่มี ต่อตนเองและต่อผู้อื่น ผลปรากฏว่า เด็กนิโกรซึ่งมีการยอมรับตนเองมากที่สุดในการทดสอบจะ แสดงให้เห็นว่ามีทัศนคติที่ดีต่อคนอื่นด้วย เด็กนิโกรที่แสดงความรังเกียจคนผิวขาวมากที่สุดจะมี ทัศนคติที่แสดงความรังเกียจเด็กนิโกรและรังเกียจตนเองด้วย

เทรนต์ได้สังเกตต่อไปอีกว่า เด็กนิโกรซึ่งแสดงให้เห็นว่ามีการยอมรับตนเองต่ำ เมื่อ ตอบแบบสอบถามมักจะบอกว่า เขาอยากเป็นคนผิวขาวมากกว่าเด็กที่แสดงให้เห็นว่ามีคะแนนการ ยอมรับตนเองสูงกว่า เพราะฉะนั้นหลักที่ว่า บุคคลซึ่งเกลียดตนเองมักจะเกลียดคนอื่น และถ้า

Perry, Dorris Cahoon., "Self-Acceptance in Relation to Adjustment." Dissertation Abstract., 22; (1) 317, July 1961.

บุคคลใดเกลียดคนอื่นโดยการแสดงออกถึงความรังเกียจที่เข้มข้นแรงตอกกลุ่ม ก็อาจสรุปได้ว่าเขาอาจเกลียดตนเองควย^{๒๕,๒๖}

สแตรง^{๒๗} (Strang) ได้สรุปผลจากการทดสอบความเข้าใจตนเองของเด็กวัยรุ่นในชั้นประถม ๘ โดยการแบ่งเด็กเป็นสองกลุ่ม คือเด็กที่มีความสามารถในการเรียนสูง มีประมาณ ๒๔ คน และเด็กที่มีความสามารถในการเรียนต่ำ ประมาณ ๒๔ คน เด็กทั้งสองกลุ่มนี้ให้ตอบคำถามแบบเรียงความโดยใช้คำถามดังนี้

- ๑ ข้าพเจ้าคือใคร ข้าพเจ้าคิดว่าตนเป็นคนประเภทใด
- ๒ ข้าพเจ้าอยากเป็นคนประเภทใด ข้าพเจ้ามีจุดมุ่งหมายอะไรในชีวิต

✕ สแตรงได้สรุปผลจากการทดสอบเด็กวัยรุ่นในครั้งนี้อันมีความแตกต่างระหว่าง "ตน" อย่างที่คิดว่าตนเป็น และ "ตน" อย่างที่อยากจะเป็น มาก เด็กกลุ่มนี้ที่มีความรู้สึกว่าตนต่ำต้อยนั้นมีจำนวนน้อยกว่าที่สแตรงคิดเอาไว้มาก บางทีอาจเป็นเพราะว่าเด็กพวกนี้มีความต้องการที่จะยกความรู้สึกยกย่องตนเองขึ้น และมีความต้องการที่จะหลีกเลี่ยงความกังวลใจซึ่งมีสาเหตุมาจากการคิดถึงความแตกต่างระหว่าง "ตน" อย่างที่เป็นจริงและ "ตน" อย่างที่อยากจะเป็น

---

^{๒๕} Jersild, Arthur T., op.cit. p.305.

^{๒๖} Review of Educational Research. 30; (1) 17, Feb. 1960
(citing from) "The Relation between Expressed Self-Acceptance and Expressed Attitudes toward Negroes and Whites among Negro Children" by Richard D. Trent., in Journal of Genetic Psychology 91; September 1957 pp. 25-31.

^{๒๗} Strang, Ruth., op.cit., p.89.

ส่วนเด็กที่มีความสามารถในการเรียนสูงนั้น ส่วนมากมักคิดว่าตนเป็นคนมีความสามารถปานกลาง มากกว่าที่จะคิดว่าตนเป็นคนเก่ง และ "คน" อย่างที่อยากจะเป็นก็ไม่ได้สูงจนเกินไป ไม่ได้เหมือนเด็กที่มีความสามารถต่ำ สตรงสรุปว่า "คน" อย่างที่อยากจะเป็น และ "คน" อย่างที่คิดว่าตนเป็นของเด็กกลุ่มนี้มีความคล้ายคลึงหรือสอดคล้องกันมาก

แมคโดนัลด์^{๒๔} (McDonald) ได้ศึกษามโนภาพแห่งตนของเด็กชั้นประถม ๕ ด้วยวิธีการดังนี้

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยเป็นนักเรียนชั้นประถมปีที่ ๕ จำนวน ๑๔ ห้องเรียน เป็นตัวแทนนักเรียนในโรงเรียนประถม ๔ โรงเรียนในรัฐแมริแลนด์ โดยแบ่งกลุ่มออกเป็นนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ต่ำกว่าสติปัญญา ๓๖ คน และนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ ๓๖ คน ทั้งสองกลุ่มนี้คัดเลือกด้วยการใช้สถิติทางกลางของสมการแห่งการถดถอย (means of regression equation) ซึ่งให้สติปัญญาเป็นตัวแปรอิสระ และคะแนนที่ได้เป็นตัวแปรตาม เครื่องมือที่ใช้วัดมี Perkins Q.-Sort และ Sarason Anxiety Scale ผลการศึกษาปรากฏว่า

๑ เด็กหญิงที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำกว่าสติปัญญาจะมีความสอดคล้องระหว่าง "คน" และ "คน" อย่างที่คิดอยากจะเป็นต่ำกว่าเด็กหญิงที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

ส่วนความสอดคล้องระหว่าง "คน" และ "คน" อย่างที่คิดอยากจะเป็นของเด็กชายที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำกว่าสติปัญญาจะมีค่าต่ำกว่าเด็กชายที่มีผลสัมฤทธิ์ แต่ความแตกต่างเป็นไปอย่างไร้มีนัยสำคัญทางสถิติ

๒ เด็กชายที่มีคะแนนความกังวลใจสูง จะปรากฏว่ามีคะแนนความสอดคล้องระหว่าง "คน" และ "คน" อย่างที่คิดอยากจะเป็นต่ำกว่าเด็กชายที่มีคะแนนความกังวลใจต่ำ และความ

---

^{๒๔} McDonald, Angus., "Differences between high ability under achieving students and high ability achieving students in relation to Self-Concept, Anxiety, and Lateral Dominance." Dissertation Abstract, 26 (1); 200 July 1965.

แตกต่างกันไปอย่างมีนัยสำคัญ และเด็กหญิงที่มีคะแนนความกังวลใจสูงจะรายงานความสอดคล้องระหว่าง "ตน" และ "ตน" อย่างที่คิดอยากจะเป็นต่ำกว่าเด็กหญิงที่มีคะแนนความกังวลใจต่ำเช่นเดียวกัน แต่ผลของความแตกต่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

บอลล์ (Ball) ได้ทำการศึกษายอมรับตนเองของเด็กวัยรุ่นในโรงเรียนมัธยมแบบประสมตอนปลาย จำนวน ๒๒๘ คน โดยใช้เครื่องมือ

- ๑ แบบทดสอบความสามารถในระดับมัธยม และระดับอุดมศึกษา
- ๒ ใช้ Bill's Index of Adjustment and Values.

ผลของการศึกษารูปไคว

๑ การยอมรับตนเองของเด็กวัยรุ่นไม่สัมพันธ์กับเพศ ความสามารถ และผลสัมฤทธิ์ในโรงเรียน

๒ ความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญระหว่าง "ตน" และ "ตน" อย่างที่คิดอยากจะเป็นมีความสัมพันธ์กับระดับความสามารถ และความแตกต่างระหว่างเพศ

๓ เด็กหญิงวัยรุ่นที่มีความสามารถสูงจะมีคะแนนความแตกต่าง (self-discrepancy) ระหว่าง "ตน" และ "ตน" อย่างที่คิดอยากจะเป็นต่ำกว่าเด็กหญิงวัยรุ่นที่มีความสามารถต่ำ ในขณะที่เด็กชายวัยรุ่นที่มีความสามารถสูงจะมีคะแนนความแตกต่าง (self-discrepancy) สูงกว่าเด็กชายวัยรุ่นที่มีความสามารถต่ำ

ไม่ปรากฏว่ามีองค์ประกอบอื่น ๆ ที่มีความสัมพันธ์กับความแตกต่างระหว่าง "ตน" และ "ตน" อย่างที่คิดอยากจะเป็น

Ball, Robert Louis., "The Testing of Selected hypotheses concerning the Self-Concept as it relates to the ability, academic achievement, and sex of high school seniors" Dissertation Abstract. 24 (3); 1070. September 1963.

คายชัน^{๓๐} (Dyson) ได้ศึกษาเด็กชั้นประถมปีที่ ๗ ประมาณ ๕๖๗ คน ในสองโรงเรียน โดยแบ่งเป็นสองกลุ่มคือ โรงเรียนแรกเป็นกลุ่มวิวิธพันธ์มีจำนวน ๓๒๓ คน อีกโรงเรียนหนึ่งเป็นกลุ่มเอกพันธ์ มีจำนวน ๒๔๔ คน ทั้งสองกลุ่มนี้ถือเอาความสามารถทางวิชาการและผลสัมฤทธิ์ เป็นเกณฑ์ตัดสิน เด็กทั้งสองกลุ่มนี้มีความคล้ายคลึงกันในด้านอายุ สติปัญญา ผลสัมฤทธิ์ คะแนนที่ได้ในโรงเรียน ประสบการณ์ที่เป็นสิ่งแวดล้อมในโรงเรียน และระดับเศรษฐกิจสังคมในชุมชน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยมี ๓ วิธีของการปรับตัวและการประมาณค่า คานิยม (Index of Adjustment and Values and the Word Rating List)

คายชันได้สรุปผลการวิจัยไว้ดังนี้ ทั้งเด็กชายและเด็กหญิงไม่มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญในเรื่องการยอมรับตนเอง และเด็กทั้ง ๒ กลุ่มที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง มีการยอมรับตนเองไม่ต่างไปจากเด็กที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ

* รีส (Reese) ได้รายงานผลการวิจัยของเขาว่า เด็กที่มีการยอมรับตนเองในระดับปานกลางจะมีความสัมพันธ์เป็นเส้นโค้ง (curvilinear) กับการมีสถานภาพทางสังคมสูง และเขายังกล่าวต่อไปอีกว่า เด็กชั้นประถม ๔, ประถม ๖ และประถม ๘ นั้นมีการยอมรับตนเองไม่แตกต่างกันเลย^{๓๑}

^{๓๐} Dyson, Ernest., "A Study of the Relationships between Acceptance of Self, Academic Self-Concept, and Two Types of Grouping procedures used with Seventh Grade Pupils" Dissertation Abstract., 26 (3); 1475 September 1965.

^{๓๑} Guardo, Carol J., "Sociometric Status and Self-Concept in Sixth Grades" The Journal of Educational Research., 62 (7); 321, March 1969 (citing from) "Relationships Between Self-Acceptance and Sociometric Choices." by H.W. Reese. in Journal Of Abnormal and Social Psychology 62; 1961, pp. 472-474.

เซฟเฟอร์^{๓๒} (Shafer) ได้ศึกษาการยอมรับตนเองของนิสิตฝึกหัดครูประมาณ ๘๕ คน ซึ่งกำลังศึกษาในวิทยาลัยอีแวนส์วิลล์ ปีการศึกษา ๑๙๖๑-๑๙๖๒ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยมี

๑. **ใช้กรณีของการปรับตัวและค่านิยมวัดการยอมรับตนเอง (Index of Adjustment and Values)**

๒. ให้อาจารย์ในเทพเป็นคนประมาณค่าผลการฝึกสอน

๓. เก็บประวัติส่วนตัวจากระเบียน

ผลของการวิจัยความสัมพันธ์ระหว่างการยอมรับตนเองของนิสิตฝึกหัดครู เพศ อายุ และสถานภาพการสมรสมีความแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

เซฟเฟอร์ได้สรุปผลการวิจัยว่า องค์ประกอบประการหนึ่งที่มีผลต่อการสอนของนิสิตฝึกหัดครูคือทัศนคติการยอมรับตนเอง และเขายังกล่าวสรุปต่อไปอีกว่า ความสัมพันธ์ของการยอมรับตนเองที่มีต่อผลสำเร็จของการสอนของนิสิตนั้น ไม่ได้ขึ้นอยู่กับอายุ เพศ หรือสถานภาพการสมรส สำหรับการวิจัยทางด้านนี้ในประเทศไทยนั้น ยังไม่ปรากฏว่าใครมีผู้ใดทำการศึกษาค้นคว้าเอาไว้

๓. เหตุผลและทฤษฎีเบื้องหลังการวิจัย

เหตุผลที่ผู้วิจัยได้ศึกษาเกี่ยวกับการยอมรับตนเองของเด็กวัยรุ่นก็เนื่องจากว่า วัยรุ่นเป็นวัยที่สำคัญของชีวิต เพราะเป็นวัยหัวเลี้ยวหัวต่อระหว่างความเป็นเด็กและความเป็นผู้ใหญ่ วัยรุ่นมักมีปัญหามากกว่าวัยอื่น ฮอลล์ (G.S.Hall) กล่าวว่าวัยรุ่นเป็นวัยพายุแค้น มีอารมณ์

---

^{๓๒} Shafer, Willma Cox, " An investigation of the Relationship Between Self-Acceptance Scores of Student Teachers and Certain Aspects of Teaching Effectiveness." Dissertation Abstract, 22 (1); 317, July 1961.

ความ เจาคิด เจาเคน ตักสินใจรวดเร็วและรุนแรง^{๓๓} นอกจากนี้ วัยรุ่นยังเป็นวัยที่ชอบค้นหาตนเอง และสนใจตนเองมาก สเตรง^{๓๔} กล่าวว่า เด็กวัยรุ่นมีแนวโน้มที่จะไม่ยอมรับตนเอง ทั้งนี้ อาจมีสาเหตุเนื่องมาจากเด็กวัยรุ่นมีการเปลี่ยนแปลงทางสรีระอย่างรวดเร็ว และชอบนำตนเองไปเปรียบเทียบกับผู้อื่น การ์ริสัน^{๓๕} (Garrison) ได้กล่าวว่า เด็กชายวัยรุ่นชอบเปรียบเทียบตนเองกับเพื่อนรุ่นเดียวกันในเรื่องส่วนสูง น้ำหนัก ความแข็งแรง และทักษะการเคลื่อนไหว เด็กหญิงสนใจในลักษณะของรูปร่างที่แสดงความเป็นเพศหญิง และชอบเปรียบเทียบตนเองกับหญิงสาว ถ้าหากว่าการเปรียบเทียบไม่เป็นที่พอใจ เขาจะเกิดความรู้สึกไม่พอใจตนเองและเกิดความคับข้องใจซึ่งเป็นลักษณะหนึ่งของการไม่ยอมรับตนเอง

จากคำนิยามของโรเจอร์ส^{๓๖} ที่ว่า การยอมรับตนเองเกิดขึ้นเนื่องจากความสอดคล้องระหว่างมโนภาพแห่งตน และ "ตน" อย่างที่คิดอยากจะเป็น "ความอยากจะเป็น" ของเด็กวัยรุ่นนี้อาจสูงเกินไป, หรือต่ำเกินไป, หรือเป็นสิ่งที่เป็นไปได้ ขึ้นอยู่กับระดับความทะเยอทะยาน (level of aspiration) ของบุคคล ถ้าหากเด็กวัยรุ่นมี "ความอยากจะเป็น" ในระดับที่

^{๓๓}ศึกษาธิการ, กระทรวง, เอกสารแนะแนวการศึกษาและอาชีพ ฉบับที่ ๕ หน้า ๔

^{๓๔}Strang, Ruth., op. cit. p.74.

^{๓๕}Garrison, Karl C., Psychology of Adolescence. p.15.

^{๓๖} Bruce, Paul., "Relationship of Self-Acceptance to Other Variables with Sixth Grade Children Oriented in Self-Understanding." Educational Psychology. No.5., October 1958, p.49

ต่ำเกินไปจะทำลายความรู้สึกนับถือตนเอง แต่หากว่า "ความอยากจะเป็น" สูงเกินไปและ
 เป็นไปแบบเพี้ยน เด็กวัยรุ่นจะมีปัญหาทางอารมณ์, รู้สึกมีความเครียด, มีความกดดันในจิตใจ
 และกลายเป็นคนมีปมคอย

จากการศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้องของคิงกล่าวมาข้างต้น ปรากฏว่ายังไม่มีผู้ใดวิจัยเรื่อง
 ความสัมพันธ์ระหว่างการยอมรับตนเองของเด็กวัยรุ่นกับสภาพครอบครัวและการเลี้ยงดูหรือการ
 ปฏิบัติตนของพ่อแม่ที่มีต่อลูก ผู้วิจัยมีความคิดเห็นว่า สภาพครอบครัวและการเลี้ยงดูของพ่อแม่
 หรือผู้ปกครอง อาจจะส่งผลต่อการยอมรับหรือไม่ยอมรับตนเองของเด็กวัยรุ่นได้ ทั้งนี้เพราะ
 "ตน" อย่างที่คิดอยากจะเป็นของบุคคลนั้น เริ่มเกิดขึ้นตั้งแต่วัยเด็กโดยการนำตนเอง
 เข้าไปเทียบเท่ากับภาพของพ่อแม่^{๓๓} (parent figures) จากผลการวิจัยของมอว์เรอร์
 (Mowrer 1950) และเซียร์ส^{๓๔} (Sears 1953) ปรากฏว่าเด็กทั้งสองเพศจะเริ่มเทียบ
 แทนตนเองกับแม่ในเบื้องต้น ต่อมาพอจะเป็นแบบ (model) ของเพศชายให้แกลูก โดยเฉพาะ
 อย่างยิ่งสำหรับลูกชาย เพราะฉะนั้นครอบครัวที่สมบูรณ์ไปควยพ่อและแม่ซึ่งมีชีวิตอยู่อย่างปรกติ
 สุขและรักใคร่ปรองดองกัน จึงน่าจะมีอิทธิพลที่ทำให้เด็กวัยรุ่นมีการยอมรับตนเองมากกว่าเด็ก
 วัยรุ่นที่มาจากบ้านซึ่งอยู่ในสภาพบ้านแตก

^{๓๓} Gottlieb, David. and Jon Reeves., Adolescent Behavior in Urban Areas, p.40.

^{๓๔} Payne, Donald E., and Paul Henry Mussen. "Parent-Child Relations and Father Identification among Adolescent Boys." in The Adolescent. ed by Jerome M. Seidman p.449.

สเตรงกล่าวไว้ว่า ถ้าหากพ่อแม่รักลูกล้ำเอียงและไม่ยุติธรรม เด็กจะรู้สึกถึงความนับถือตนเองของเขาลดน้อยลง หรือถ้าหากว่าพ่อแม่บังคับเขาหรือเข้มงวดกับเขามากเกินไป เขาจะไม่มีความสุข เด็กที่ถูกพ่อแม่รังเกียจมักเป็นเด็กก้าวร้าว หรือมีฉะนั้นก็เป็นเด็กถดถอย เมดินนัส^{๕๐} (Medinnus) ได้กล่าวไว้ว่า "เด็กที่ไม่ยอมรับตนเองหรือรังเกียจตนเองนั้นเป็นผลเนื่องมาจากการที่พ่อแม่ไม่ยอมรับเด็กหรือรังเกียจเด็ก และทั้งสองประการนี้ก็เป็ผลเนื่องมาจาก การที่พ่อแม่ไม่ยอมรับตนเอง" ดังนั้นการเลี้ยงดูและการปฏิบัติตัวของพ่อแม่ต่อเด็กวัยรุ่นก็ น่าจะมีความสัมพันธ์กับการยอมรับตนเองหรือการไม่ยอมรับตนเองของเขาด้วย

จากการที่ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้องกับการวิจัย ไม่พบว่ามีผู้ใดศึกษาถึงการยอมรับตนเองของเด็กวัยรุ่นกับการยอมรับของเพื่อน ๆ แมวารีส จะได้วิจัยไว้ แต่ก็ไม่ได้อำกับเด็กวัยรุ่น และผลการศึกษาก็ก้าวแต่เฉพาะเด็กที่ยอมรับตนเองในระดับปานกลาง เพราะฉะนั้นผู้วิจัยจึงเห็นว่า ควรจะศึกษาคนคว่าถึงความสัมพันธ์ระหว่างการยอมรับตนเองกับสถานภาพทางสังคมของเด็กวัยรุ่น

ลักษณะประการหนึ่งของเด็กวัยรุ่นคือการออกไปสู่สังคมกับเพื่อน เพื่อนจะมีความสำคัญต่อชีวิตวัยรุ่นของเด็กมาก เขามีความปรารถนาที่จะให้เพื่อน ๆ ยอมรับ ชมเชยและเห็นความสำคัญของตน สเตรง^{๕๑} ให้เด็กวัยรุ่นเขียนเรียงความเกี่ยวกับตนเอง เด็กส่วนมากเขียนว่า "อยากให้เป็นคนอื่น ๆ ซอย" "อยากมีเพื่อนมาก ๆ" มีเด็กวัยรุ่นคนหนึ่งอายุ ๑๖ ปี เขียนว่า "การมีชีวิตโดยปราศจากเพื่อนนั้นเป็นเวลาที่เรา รู้สึกว่ามีแต่ความมึนหมืด และวุ่นวายใจมาก" จากการวิจัยของโรเจอร์สและเพื่อน ๆ พบว่า การยอมรับตนเองและการยอมรับของคนอื่นมีความ

^{๕๘} Strang, Ruth., op. cit. pp. 373-376.

^{๕๐} Medinnus, Gene R., op. cit., p.155.

^{๕๑} Strang, Ruth., op. cit. p.89.

สัมพันธ์กัน เพราะฉะนั้นผู้วิจัยจึงคิดว่า การยอมรับของเพื่อน น่าจะเป็นองค์ประกอบอีกประการหนึ่ง ที่ส่งผลต่อการยอมรับตนเองของ เด็กวัยรุ่น

เนื่องจากได้มีผู้วิจัยหลายคนศึกษาการยอมรับตนเอง และผลสัมฤทธิ์ทางการ เรียนของเด็ก และเด็กวัยรุ่น (ดังกล่าวด้านในข้อ ๒ หน้า ๑๐) ซึ่งได้ผลการศึกษาแตกต่างกันออกไป แต่ที่ น่าสนใจคือผลการศึกษาของสแตรงที่กล่าววว่า "ความอยากจะเป็น" ของ เด็กวัยรุ่นที่มีผลสัมฤทธิ์ ทางการ เรียนสูง จะเป็นสิ่งที่ เป็นไปไ้มากกว่าเด็กวัยรุ่นที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการ เรียนต่ำ แต่จาก การวิจัยของคายนัน ผลกลับปรากฏว่าเด็กที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการ เรียนสูง และเด็กที่มีผลสัมฤทธิ์ ทางการ เรียนต่ำ มีการยอมรับตนเองไม่แตกต่างกัน ซึ่งแย้งกับผลการวิจัยของสแตรง. อย่างไรก็ตาม ผู้วิจัยยังมีความคิดเห็นว่า เด็กวัยรุ่นที่มีผลทางการ เรียนสูงน่าจะมีการยอมรับตนเองมากกว่าเด็ก วัยรุ่นที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการ เรียนต่ำ เพราะ โดยธรรมชาติแล้ว เด็กวัยรุ่นมีความต้องการผลสัมฤทธิ์ ผลสัมฤทธิ์ที่ เด็กวัยรุ่นใ้ได้รับจะทำให้เขามีความมั่นใจในตนเองมากขึ้น และมีทัศนคติที่ค้ต่อตนเอง นอกจากนี้ เด็กวัยรุ่นยังมีความต้องการตำแหน่งทางสังคม แต่ผู้วิจัยยังไม่พบว่า มีผู้ใดได้ทำการ ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่าง การยอมรับตนเองและการมีตำแหน่งหน้าที่พิเศษในโรงเรียนของเด็ก วัยรุ่น ผู้วิจัยมีความคิดเห็นว่า การที่ เด็กวัยรุ่นได้เป็นหัวหน้าหรือมีหน้าที่พิเศษในโรงเรียนน่าจะมี การยอมรับตนเองมากกว่าผู้ที่ไม่ มีหน้าที่อะไรในโรงเรียน

จากการวิจัยของบอดล์ (ดังกล่าวด้านในหน้า ๑๒) ได้พบว่า การยอมรับตนเองของ เด็กวัยรุ่นไม่สัมพันธ์กับเพศ และเซฟเฟอร์ (หน้า ๑๔) ก็พบว่า การยอมรับตนเองของนิสิตฝึกหัดครู ไม่ได้ขึ้นอยู่กับเพศ เพราะฉะนั้นผู้วิจัยจึงคิดว่า เพศน่าจะเป็นองค์ประกอบสุดท้ายที่ส่งผลต่อการ ยอมรับตนเองของ เด็กวัยรุ่น

ถึงแม้ว่าคายนัน จะพบว่า เด็กชายและเด็กหญิงมีการยอมรับตนเองไม่แตกต่างกัน และ เซฟเฟอร์ก็พบว่า ความสัมพันธ์ระหว่างการยอมรับตนเองของนิสิตฝึกหัดครูและ เพศ ไม่แตกต่างกัน แต่วัฒนธรรมและประเพณีตลอดจนกฎหมายในประเทศไทยได้ ้ให้การยอมรับเพศชายมากกว่าเพศหญิง เพราะฉะนั้น เพศชายจึงไม่ เป็นแต่เพียงได้เปรียบเพศหญิง โดยธรรมชาติเท่านั้น แต่ยังได้เปรียบ เพศหญิงในสังคมความเป็นอยู่ของคนไทยอีก โสคหนึ่งด้วย เด็กชายวัยรุ่นจึงน่าจะมีการยอมรับ ตนเองมากกว่าเด็กหญิงวัยรุ่น

๔. ข้อสมมุติฐานในการวิจัย ✓

จากการศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้องกับการวิจัย และทฤษฎีเบื้องต้นหลังการวิจัย ผู้วิจัยได้ตั้งข้อสมมุติฐานในการวิจัยดังต่อไปนี้

๔.๑ การยอมรับตนเองของ เด็กวัยรุ่นขึ้นอยู่กับองค์ประกอบ โดยเรียงลำดับความสำคัญดังนี้

การเลี้ยงดูของผู้ปกครอง สภาพครอบครัว สถานภาพทางสังคม หน้าที่พิเศษ และการได้รับตำแหน่งในโรงเรียน ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และเพศ

๔.๒ เด็กวัยรุ่นเพศชายมีการยอมรับตนเองมากกว่าเด็กวัยรุ่นเพศหญิง

๔.๓ เด็กวัยรุ่นที่มีสภาพครอบครัวสมบูรณ์มีการยอมรับตนเองมากกว่าเด็กวัยรุ่นที่มีสภาพครอบครัวไม่สมบูรณ์

๔.๔ เด็กวัยรุ่นที่ได้รับการเลี้ยงดูที่ดีมีการยอมรับตนเองมากกว่าเด็กวัยรุ่นที่ได้รับการเลี้ยงดูไม่ดี

๔.๕ เด็กวัยรุ่นที่มีหน้าที่พิเศษและได้รับตำแหน่งในโรงเรียน มีการยอมรับตนเองมากกว่าเด็กวัยรุ่นที่ไม่มีหน้าที่พิเศษและไม่ได้รับตำแหน่งในโรงเรียน

๔.๖ เด็กวัยรุ่นที่มีสถานภาพทางสังคมสูงมีการยอมรับตนเองมากกว่าเด็กวัยรุ่นที่มีสถานภาพทางสังคมต่ำ

๔.๗ เด็กวัยรุ่นที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง มีการยอมรับตนเองมากกว่าเด็กวัยรุ่นที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ

๕. ความสำคัญของการวิจัย ✓

ในการพัฒนาประเทศนั้น ปัจจัยสำคัญประการหนึ่ง คือ "กำลังคน" และกำลังคนที่สำคัญในอนาคตของประเทศคือเด็กหนุ่มสาวที่มีประสิทธิภาพสูง ซึ่งนอกจากจะต้องเป็นผู้มีความรู้ความสามารถแล้ว ยังต้องรู้จักนำความรู้ความสามารถของตนออกมาใช้ให้เป็นประโยชน์ต่อตนเองและสังคมอย่างเต็มความสามารถของตนด้วย และยังจะต้องเป็นผู้มีสุขภาพจิตสมบูรณ์ ไม่เป็นผู้มีปัญหา

ทางอารมณ์ มีความมั่นใจในตนเอง รู้จักมีความคิดริเริ่ม การที่เด็กทุกคนจะมีลักษณะที่ชัดเจนนี้ได้ จะต้องเป็นผู้มีการยอมรับตนเอง มีความเข้าใจตนเองอย่างถูกต้องตามความเป็นจริง มีความอยากจะเป็นและวางระคับความทะเยอทะยานได้เหมาะสมกับความสามารถ และเป็นสิ่งที่เป็นไปได้ ฉะนั้นถ้าหากผู้ใหญ่มีความเข้าใจความรู้สึกนึกคิด หรือโลกภายในของเด็ควัยรุ่นเหล่านี้แล้วจะสามารถให้ความช่วยเหลือแก่เขาเพื่อว่าเขาจะได้พัฒนาตนเองให้มีลักษณะเป็น "กำลังคนที่สมบูรณ์ และมีคุณภาพสูง" ของประเทศชาติได้

ผู้วิจัยเชื่อว่าผลของการวิจัยฉบับนี้จะ เป็นประโยชน์ต่อผู้เป็นพ่อแม่ ผู้ปกครอง ครู อาจารย์ ผู้ให้คำปรึกษา นักการศึกษา นักจิตวิทยา ตลอดจนผู้ใหญ่ทุกคนที่เกี่ยวข้องกับเด็ควัยรุ่น ดังนี้คือ

๑. ช่วยให้ความเข้าใจความรู้สึกนึกคิดและโลกภายในของเด็ควัยรุ่นได้ดียิ่งขึ้น
๒. ช่วยให้การเข้าถึงปัจจัยที่เป็นสาเหตุของการไม่ยอมรับตนเองของเด็ควัยรุ่น
๓. เป็นแนวทางสำหรับช่วยให้เด็ควัยรุ่นแก้ไขและปรับปรุงบุคลิกภาพของตนเอง
๔. เป็นแนวทางในการช่วยให้เด็ควัยรุ่นสามารถพัฒนาตนเองได้เต็มความสามารถ

ตามศักยภาพของเขา

๕. เป็นแนวทางในการวิจัยต่อไป

๖. เป็นการริเริ่มสร้างเครื่องมือในการประเมินผลตนเองของเด็ควัยรุ่นซึ่งยังไม่มี

ผู้ใดทำได้ทำเอาไว้เลยในประเทศไทย

๖. ขอบเขตการวิจัย

๖.๑ ในการศึกษานี้ ผู้วิจัยเลือกศึกษาเฉพาะความสัมพันธ์ของ "ตน" อย่างที่คิดว่าตนเป็น และ "ตน" อย่างที่คิดอยากจะเป็นของเด็ควัยรุ่นอายุ ๑๓ - ๑๖ ปี ที่กำลังเรียนอยู่ในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ โรงเรียนพระโขนง จังหวัดพระนคร ปีการศึกษา ๒๕๑๒ เท่านั้น

๖.๒ การวิจัยครั้งนี้มีขอบเขตจำกัดตามความมุ่งหมายในการวิจัยข้อ ๑. เท่านั้น

๓. คำนิยามศัพท์เฉพาะ

- ๓.๑ เด็กวัยรุ่น หมายถึงนักเรียนชาย หญิง ที่มีอายุ ๑๓ - ๑๖ ปี ในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ ของโรงเรียนพระโขนง จังหวัดพระนคร ปีการศึกษา ๒๕๑๒ แบ่งออกเป็น ๒ กลุ่ม คือ
  - ✓ เด็กวัยรุ่นกลุ่มที่ ๑ หมายถึง เด็กวัยรุ่นที่มีเพศเป็นชาย สภาพครอบครัวสมบูรณ์ ได้รับการเลี้ยงดูดี มีสถานภาพทางสังคมสูง ได้รับตำแหน่งหรือหน้าที่พิเศษในโรงเรียน มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง
  - ✓ เด็กวัยรุ่นกลุ่มที่ ๒ หมายถึง เด็กวัยรุ่นที่มีเพศเป็นหญิง สภาพครอบครัวไม่สมบูรณ์ ได้รับการเลี้ยงดูไม่ดี มีสถานภาพทางสังคมต่ำ ไม่มีตำแหน่งหรือไม่มีหน้าที่พิเศษในโรงเรียน ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ
- ๓.๒ "ตน" อย่างที่คิดว่าเป็น หมายถึง ความรู้สึกความเชื่อ และทัศนคติของเด็กวัยรุ่นที่มีต่อตนเอง ว่าตนคืออะไร ตนเป็นใคร
- ๓.๓ "ตน" อย่างที่ปรารถนาจะเป็น หมายถึงความปรารถนา หรือความต้องการที่จะมีหรือจะเป็น หรือความรู้สึกต่อการเปลี่ยนแปลง ปรับปรุงตนเองของเด็กวัยรุ่น
- ๓.๔ การยอมรับตนเอง หมายถึงการที่เด็กวัยรุ่นมีความรู้สึกเกี่ยวกับ "ตน" อย่างที่คิดว่าเป็น สอดคล้องหรือสัมพันธ์กับ "ตน" อย่างที่ปรารถนาจะเป็น
- ๓.๕ สภาพครอบครัว หมายถึงสภาพความสัมพันธ์ของบุคคลในครอบครัวของเด็กวัยรุ่น แบ่งออกเป็น
  - ๑. สภาพครอบครัวที่สมบูรณ์ หมายถึงการที่เด็กวัยรุ่นอาศัยอยู่กับพ่อแม่มาตั้งแต่เกิด (แม้ว่าจะเพิ่มมาอาศัยกับผู้อื่นชั่วคราวขณะที่มาเรียนหนังสือ ก็จัดว่าอยู่ในสภาพครอบครัวที่สมบูรณ์) และสภาพความสัมพันธ์ในครอบครัวของเด็กวัยรุ่นรักใคร่ปรองดองกันดี หรือส่วนมากแล้วรักใคร่ปรองดองกัน
  - ๒. สภาพครอบครัวที่ไม่สมบูรณ์ หมายถึงการที่เด็กวัยรุ่นอาศัยอยู่กับพ่อหรืออยู่กับแม่เพียงคนเดียว หรืออยู่กับคนอื่นที่ไม่ใช่พ่อแม่มาตั้งแต่เกิด หรือตั้งแต่ระยะเวลาที่เด็กมีอายุภายใน ๖ ปี (ทฤษฎีของฟรอยด์ กล่าวว่า บุคลิกภาพของคนเริ่มก่อตัวขึ้นเมื่อเด็กมีอายุอยู่ใน

ระยะ ๕ - ๖ ปีแรกของชีวิต) หรือการที่เด็กวัยรุ่นอยู่กับพ่อแม่ แต่หาสภาพความสัมพันธ์ภายในครอบครัวไม่ปรองดองกัน

๗.๖ การเลี้ยงดูของผู้ปกครอง หมายถึงการที่พ่อและแม่ปฏิบัติต่อเด็กวัยรุ่นทั้งในเวลาปกติและเมื่อเวลาที่เขาทำผิด แบ่งออกเป็น

๑. การเลี้ยงดูที่ดี หมายถึงการที่พ่อและแม่หรือผู้ปกครองปฏิบัติต่อเด็กวัยรุ่นในทางที่ดีซึ่งจะปรากฏในแบบสอบถามตั้งแต่ข้อ ๑๑ - ๑๔ ตอนที่ ๓ ทางฝ่ายขอ ก.

๒. การเลี้ยงดูที่ไม่ดี หมายถึงการที่พ่อและแม่ หรือผู้ปกครองปฏิบัติต่อเด็กวัยรุ่นในทางไม่ดีซึ่งปรากฏในแบบสอบถามตั้งแต่ข้อ ๑๑ - ๑๔, ตอนที่ ๓ ทางฝ่ายขอ ก.

๗.๗ สถานภาพทางสังคม หมายถึงการที่เด็กวัยรุ่นมีความสัมพันธ์กับเพื่อนในชั้นเรียนเดียวกัน หรือต่างชั้นเรียน แต่ภายในโรงเรียนเดียวกัน ตัดสินจากผลที่ปรากฏในการวัดควยวิธีการทำสังคมมิติ แบ่งเป็น

๑. สถานภาพทางสังคมดี หมายถึง เด็กวัยรุ่นได้รับคะแนนการ เลือกจาก เพื่อน ตั้งแต่ ๓ คะแนนขึ้นไป

๒. สถานภาพทางสังคมไม่ดี หมายถึงการที่เด็กวัยรุ่นได้รับคะแนนการ เลือกจากเพื่อนตั้งแต่ ๒ คะแนนลงมา

๗.๘ ตำแหน่ง หรือหน้าที่พิเศษที่เด็กวัยรุ่นได้รับในโรงเรียน หมายถึงการที่เด็กวัยรุ่นได้รับแต่งตั้งให้ทำหน้าที่พิเศษตามลักษณะต่าง ๆ ที่ปรากฏในแบบสอบถามข้อที่ ๒ ตอนที่ ๓

๗.๙ ผลสัมฤทธิ์ทางการ เรียน ดูจากผลการสอบไล่ ปีการศึกษา ๒๕๑๑ ของเด็กวัยรุ่น แบ่งเป็น

๑. ผลสัมฤทธิ์ทางการ เรียนสูง หมายถึง เด็กวัยรุ่นที่มีคะแนนการสอบไล่ในอันคัมเปอร์เซ็นต์ไทลท์ ๕๐ ขึ้นไป

๒. ผลสัมฤทธิ์ทางการ เรียนต่ำ หมายถึง เด็กวัยรุ่นที่มีคะแนนการสอบไล่ในอันคัมเปอร์เซ็นต์ไทลท์ ๕๐ ลงมา

บทที่ ๒

วิธีดำเนินการ

๑. เกณฑ์การเลือกกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

กลุ่มตัวอย่าง เลือกจากเด็กวัยรุ่นที่มีเกณฑ์ดังต่อไปนี้ คือ

- ๑.๑ เป็นนักเรียนในโรงเรียนสหศึกษา
- ๑.๒ มีอายุ ๑๓ - ๑๖ ปี
- ๑.๓ สามารถที่จะชักจูงใจให้เขาเห็นความสำคัญของการตอบแบบสอบถามอย่างจริงจังได้
- ๑.๔ ต้องไม่ใช่นักเรียนที่เพิ่งเข้าใหม่ของโรงเรียน

๒. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

ผู้วิจัยได้เลือกนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ ของโรงเรียนพระโขนง จังหวัดพระนคร ปีการศึกษา ๒๕๑๒ จำนวน ๑๕๕ คน เป็นกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ผู้วิจัยมีเหตุผลในการเลือกนักเรียนโรงเรียนนี้เป็นกลุ่มตัวอย่าง คือ

- ๒.๑ ตรงตามเกณฑ์ที่วางไว้ทุกประการ
- ๒.๒ เพราะวว่าวัยรุ่นในระดับอายุ ๑๓ - ๑๖ ปี เป็นวัยที่แทนวัยรุ่นได้ดีกว่าวัยแรกเริ่ม และวัยรุ่นตอนปลาย

๒.๓ ทางโรงเรียนสามารถให้ความช่วยเหลือแก่เขาต่อไปได้เต็มที่ เพราะเขายังศึกษาอยู่ในโรงเรียนอีกหลายปี

๒.๔ ผู้วิจัยสามารถติดต่อและขอความสะดวกในการทดสอบนักเรียนโรงเรียนนี้กับอาจารย์ใหญ่ และอาจารย์หัวหน้าอาคารชั้น ม.ศ. ๒ ได้เป็นส่วนตัว ความร่วมมือที่ผู้บริหารโรงเรียนนี้ให้แก่ผู้วิจัย จะทำให้มีนักเรียนมีปฏิริยาที่ดีต่อผู้วิจัย และเต็มใจที่จะตอบแบบสอบถาม ซึ่ง เป็นผลดีแก่การวิจัย เพราะผลที่ได้มาย่อมมีความเชื่อมั่นได้ดีกว่าการที่นักเรียนไม่เต็มใจทำแบบสอบถาม

๓. การสร้างเครื่องมือ

๓.๑ ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารและหนังสือดังต่อไปนี้

- ๑. Jersild, Arthur T., In Search of Self.
- ๒. Seidman, Jerome., The Adolescent, pp. 656-663.
- ๓. Stricker, Lawrence J. and others., Desirability Judgements and Self Reports as Predictors of Social Behavior, December.1967.
- ๔. Ruja, Hary., Psychology for Life.
- ๕. แบบทดสอบปัญหาเกี่ยวกับบุคลิกภาพของมนุษย์ (Mooney)
- ๖. ศึกษาลักษณะและความต้องการของเด็กวัยรุ่นจากหนังสือจิตวิทยาวัยรุ่น และทัศนคติของวัยรุ่นซึ่งได้แสดงไว้ในบรรณานุกรมท้ายเล่ม

๓.๒ นำความรู้ที่ได้จากหนังสือและเอกสารต่าง ๆ ดังกล่าวมาแล้วนี้ มาแก้ไขคัดแปลงเป็นแบบสำรวจ "ตน" อย่างที่คิดว่าตนเป็น และ "ตน" อย่างที่คิดอยากจะเป็น โดยมีวิธีการดังนี้ คือ

- ๑. แดะขอความเป็นประโยชน์ที่สอดคล้องกับลักษณะและความต้องการของเด็กวัยรุ่น
- ๒. ใช้ภาษาและถ้อยคำที่ทำให้เด็กวัยรุ่นเข้าใจได้ง่าย
- ๓. แบ่งประโยชน์ของแบบสำรวจเป็น ๒ พวก คือแบบสำรวจที่มีข้อความในทางดีหรือในทางบวก (positive statements) รวมเอาไว้ด้วยกันพวกหนึ่ง อีกพวกหนึ่งเป็นข้อความในทางลบ หรือในเชิง (negative statements) ทั้งนี้เพื่อสะดวกในการให้นำห้ห้คะแนนของแดะขอ และสะดวกในการจัดกระทำข้อมูล
- ๔. ข้อความในแบบสำรวจตนเองแดะขอ นั้น พยายามหลีกเลี่ยงคำพูดที่รุนแรง เพราะคนส่วนมากมี "กลวิธีแห่งการป้องกันตนเอง" (Defense mechanism) เพราะฉะนั้นเขาจะไม่ตอบตามความเป็นจริง เช่น ผู้วิจัยอยากให้เขาประเมินผลตนเองว่า เขารู้สึกว่าตนเป็นคนโง่หรือฉลาด ก็สร้างแบบสำรวจตนเองว่า

"ข้าพเจ้ารู้สึกว่าคุณเป็นคนไม่ฉลาด" แทนที่จะใช้ประโยคว่า
 "ข้าพเจ้ารู้สึกว่าคุณเป็นคนโง่ง"

๓.๓ โครงสร้างของแบบสำรวจตนเองออกเป็น ๓ ตอน

ตอนที่ ๑ แบ่งออกเป็นตอนที่ ๑ ก. และตอนที่ ๑ ข.

ตอนที่ ๑ ก. ให้เด็กวัยร่นสำรวจความรู้สึกที่มีต่อตนเอง (Self-Concept หรือ Actual Self) มีทั้งหมด ๒๕ ข้อ ตั้งแต่ข้อ ๑ - ๒๕ เป็นข้อที่มีเลขคี่ แต่ละข้อมีความหมายในทางดี

ตอนที่ ๑ ข. ให้เด็กวัยร่นสำรวจความอยากจะเป็นของตน (Ideal-Self) มีทั้งหมด ๒๕ ข้อ ตั้งแต่ข้อ ๒ - ๕๐ เป็นข้อที่มีเลขคู่, คู่กันไปกับตอนที่ ๑ ก.

เด็กวัยร่นจะต้องทำตอนที่ ๑ ก. และ ๑ ข. พร้อม ๆ กันไป

ตาราง ๑. แสดงแบบสำรวจความรู้สึกที่มีต่อตนเอง ตอนที่ ๑ ซึ่งดัดแปลงมาจากหนังสือและเอกสารซึ่งผู้วิจัยได้กล่าวนำมาแล้วในหน้า

หนังสือหรือเอกสาร ในภาพ แหล่งต้นตอต่าง ๆ	เล่ม ๑	เล่ม ๒	เล่ม ๓	เล่ม ๔	เล่ม ๕	แบบสำรวจ "ตน" ข้อที่
	๑. รูปร่าง		๑			
๒. อารมณ์						
๓. สังคม	๑	๑	๑			๑๓, ๑๕, ๑๗, ๑๙, ๒๑, ๒๓
๔. สติปัญญาและ ความสำ มารณพิเศษ	๑	๑				๓, ๕, ๑๑, ๑๓, ๑๕, ๑๗, ๑๙, ๒๑, ๒๓, ๒๕, ๒๗, ๒๙, ๓๑, ๓๓, ๓๕, ๓๗, ๓๙, ๔๑, ๔๓, ๔๕

ตอนที่ ๒ แบ่งออกเป็นตอนที่ ๒ ก. และตอนที่ ๒ ข.

ตอนที่ ๒ ก. เป็นการให้เด็กวัยรุ่นสำรวจความรู้สึกที่มีต่อตนเอง

(Self-Concept หรือ Actual Self) แต่ละข้อความเป็นประโยคแบบปฏิเสธ (negative statements) มีทั้งแถว ๑ - ๙ รวม ๒๔ ข้อ เป็นข้อที่มีเลขคี่

ตอนที่ ๒ ข. เป็นการให้เด็กวัยรุ่นสำรวจความอยากจะเป็นของตนเอง

มีทั้งแถว ๒ - ๘ รวม ๒๔ ข้อ เป็นข้อที่มีเลขคู่ ควบคู่กันไปกับตอนที่ ๒ ก.

นักเรียนจะต้องทำตอนที่ ๒ ก. และตอนที่ ๒ ข. พร้อม ๆ กันไป แบบสำรวจตนเอง
ตอนที่ ๑ และตอนที่ ๒ มีลักษณะเป็นแบบลิกเคอร์ทสเกล

ตาราง ๒. แสดงแบบสำรวจความรู้สึกที่มีต่อตนเอง ตอนที่ ๒ ซึ่งดัดแปลงมาจากหนังสือและเอกสารที่ผู้วิจัย

หนังสือหรือเอกสาร มโนภาพแห่งตน	เล่ม ๑	เล่ม ๒	เล่ม ๓	เล่ม ๔	เล่ม ๕	แบบสำรวจ "ตน" ข้อที่
๑. รูปร่าง						
๒. อารมณ์	๑	๑	๑			๑, ๓, ๕, ๑๑, ๑๓, ๑๕, ๒๕, ๒๙, ๓๑, ๓๓, ๓๕, ๔๑
๓. สังคม	๑			๑	๑	๓, ๕, ๑๕, ๑๙, ๒๑, ๒๓, ๓๓, ๓๕, ๔๑, ๔๓
๔. สติปัญญาและ ความสามารถ พิเศษ		๑				๔๕
๕. นิสัย					๑	๓๗, ๒๓

ตอนที่ ๓ เป็นการให้เด็กวัยรุ่นตอบเรื่องราวส่วนตัวของตน มีรายละเอียดดังต่อไปนี้ :- ชื่อ, ชั้น, อายุ, เพศ, หน้าที่พิเศษ, สภาพครอบครัว, ความสัมพันธ์กับเพื่อน ๆ ในชั้น (ส่วนผลการสนทนาได้จากอาจารย์ประจำชั้น)

๓.๔ จัดพิมพ์แบบสำรวจความรู้สึกขึ้นประมาณ ๑๐๐ ชุด แล้วนำมาทดลองสอบ เพื่อนำมาปรับปรุงแก้ไขแบบสอบถามให้ดีขึ้น

๓.๕ นำแบบสำรวจนี้ไปทดลองสอบกับนักเรียนโรงเรียนคานสำโรง จังหวัดสมุทรปราการ จำนวน ๑๐๐ คน วิธีการทดสอบปฏิบัติดังนี้

๓.๕.๑ เลือกนักเรียนใหม่ลักษณะตรงตามเกณฑ์ที่ตั้งไว้ ตามข้อ ๑ ทุกประการ

๓.๕.๒ ก่อนทดลองสอบให้คำพูดชักจูงใจ เพื่อให้นักเรียนเห็นประโยชน์และคุณค่าของการตอบแบบสำรวจอย่างจริงจัง (ซึ่งได้แสดงไว้ในภาคผนวกแล้ว) ผู้วิจัยควบคุมการทำแบบสำรวจของนักเรียนด้วยตนเอง ใช้เวลาในการทำประมาณ ๑ - ๑ $\frac{๑}{๒}$ ชั่วโมง

๓.๕.๓ ขณะให้นักเรียนกำลังทำแบบสำรวจ ผู้วิจัยไม่เปิดโอกาสให้นักเรียนคุยกันหรือไต่ถามกัน

๓.๖ นำผลของการทดลองสอบมาหาค่าพิสัยของควอไทล์ หรือค่า Q (Interquartile-range) ด้วยวิธีการของเทอร์สโตน (Thurstone Method) แล้วปรับปรุงแบบสำรวจเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพยิ่งขึ้นโดยการพิจารณาค่า Q ด้ว่าค่า Q ยิ่งโต แสดงว่าข้อความในแบบสำรวจนั้นอาจมีสิ่งผิดปกติเกิดขึ้น เช่น ข้อความในแบบสำรวจ ทำให้ผู้อ่านไม่เข้าใจ หรืออ่านแล้วตีความหมายได้สองแง่ โดยปกติ พิสัยของควอไทล์ (ค่า Q) ที่มีค่าตั้งแต่ ๓.๐๐ ขึ้นไป มักไม่ใช้กัน

---

^๑ Edwards, Allen L., Techniques of Attitude Scale Construction, pp. 86-92.

สูตรที่ใช้คำนวณค่าพิสัยของควอไทล์ (Interquartile range)

$C_{25} = 1 + \frac{(.25 - \sum Pb)}{Pw} i \dots\dots\dots(1)$

$C_{75} = 1 + \frac{(.75 - \sum Pb)}{Pw} i \dots\dots\dots(2)$

$Q = C_{75} - C_{25} \dots\dots\dots(3)$

ในเมื่อ

$C_{25} =$ เซนไทล์ที่ ๒๕

$i =$ ขีดจำกัดกลางของอันตรภาคชั้นซึ่งเซนไทล์ที่ ๒๕ ตกอยู่

$i =$ ความกว้างของอันตรภาคชั้น

$\sum Pb \dots (1) =$ ผลบวกของสัดส่วนที่อยู่ต่ำกว่าอันตรภาคชั้นซึ่งเซนไทล์ที่ ๒๕ ตกอยู่

$Pw \dots (1) =$ สัดส่วนของอันตรภาคชั้นซึ่งเซนไทล์ที่ ๒๕ ตกอยู่

$\sum Pb \dots (2) =$ ผลบวกของสัดส่วนที่อยู่ต่ำกว่าอันตรภาคชั้นซึ่งเซนไทล์ที่ ๗๕ ตกอยู่

$Pw \dots (2) =$ สัดส่วนของอันตรภาคชั้นซึ่งเซนไทล์ที่ ๗๕ ตกอยู่

๔. วิธีดำเนินการรวบรวมและจัดกระทำข้อมูล

๔.๑ การรวบรวมข้อมูล

๔.๑.๑ เนื่องจากกลุ่มตัวอย่าง คือนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ โรงเรียนพระโขนง จังหวัดพระนคร มีทั้งหมด ๓๘๘ คน แบ่งเป็น ๘ ห้องเรียน นักเรียนทั้ง ๘ ห้องเรียนนี้ ทางโรงเรียนได้เลือกคณะนักเรียนให้มีสภาพความสามารถในการเรียนมาก, น้อย, ปาน ๆ กันทุกห้อง ผู้วิจัยต้องการกลุ่มตัวอย่างเพียง ๑๕๐ คน จึงเลือกสุ่มจำนวนนักเรียนด้วยวิธีการ random sampling เป็นจำนวน ๘ ห้องเรียน ประมาณ ๑๕๕ คน

๔.๑.๒ จัดพิมพ์แบบสอบถามที่ได้ปรับปรุงแล้ว ตามจำนวนเด็กวัยรุ่นที่ได้สุ่มเอาไว้จำนวน ๑๕๕ ชุด นำไปให้เด็กวัยรุ่นตอบแบบสอบถาม ด้วยตนเอง เมื่อวันที่ ๑๘ และ ๒๐ เดือนมิถุนายน ๒๕๑๒ และได้ทดสอบสังเกตมิตติเด็กทั้ง ๘ ห้องเรียน เมื่อวันที่ ๑๔ กรกฎาคม ๒๕๑๒

๔.๑.๓ วิธีดำเนินการทดสอบปฏิบัติ เหมือนกับการทดลองสอบทุกประการ

๔.๑.๔ นำกระดาษคำตอบที่ได้จากการทดสอบเด็กวัยรุ่นมาคัดเลือกเอาเฉพาะฉบับที่สมบูรณ์ไปประมาณ ๑๓๑ ชุด

๔.๒ การจัดกระทำขงมูล

๔.๒.๑ ใ้คะแนนคำตอบแบบสอบถามตอนที่ ๑ และตอนที่ ๒ โดยการพิจารณา
ดังนี้

ตอนที่ ๑ ก., ๑ ข. และตอนที่ ๒ ข. เป็นข้อความที่มีความหมาย
ทางคานทีหรือบวก จึงใ้หน้าหนักคะแนนตามลำดับ

มากที่สุด	มีค่าเท่ากับ	๕	คะแนน
ค่อนข้างมาก	มีค่าเท่ากับ	๔	คะแนน
ปานกลาง	มีค่าเท่ากับ	๓	คะแนน
ค่อนข้างน้อย	มีค่าเท่ากับ	๒	คะแนน
น้อยที่สุด	มีค่าเท่ากับ	๑	คะแนน

ตอนที่ ๒ ก. เป็นข้อความที่มีความหมายทางคานทีลบ หรือ ลบ. จึงใ้
หน้าหนักคะแนนกลับกันกับข้อความทางคานทีบวก

มากที่สุด	มีค่าเท่ากับ	๑	คะแนน
ค่อนข้างมาก	มีค่าเท่ากับ	๒	คะแนน
ปานกลาง	มีค่าเท่ากับ	๓	คะแนน
ค่อนข้างน้อย	มีค่าเท่ากับ	๔	คะแนน
น้อยที่สุด	มีค่าเท่ากับ	๕	คะแนน

๔.๒.๒ นำคำตอบที่ได้ในตอนที่ ๑ และตอนที่ ๒ มาหาคาสหสัมพันธ์ภายใน
ระหว่าง ตอนที่ ๑ ก. และตอนที่ ๑ ข. ตอนที่ ๒ ก. และตอนที่ ๒ ข. เพื่อหาค่าการยอมรับ
ตนเองมากหรือน้อยของ เด็กวัยรุ่น โดยถือคาสหสัมพันธ์ $(r) = .๒๘$ เป็นเกณฑ์การตัดสิน^๒

^๒ Garrett, Henry E., Statistics in Psychology and Education.

ถ้าหากเด็กวัยรุ่นมีค่าสหสัมพันธ์ (r) = .๒๕ ถือว่ามีการยอมรับตนเองสูง ถ้าหากว่าค่าสหสัมพันธ์ (r) น้อยกว่า .๒๕ ถือว่ามีการยอมรับตนเองต่ำ

๔.๒๓ ทำสังคมนิยมของเด็กวัยรุ่น เพื่อหาเกณฑ์การตัดสินสถานภาพทางสังคมสูงและต่ำ

๔.๒๔ นำคะแนนผลการสอบไล่ปีการศึกษา ๒๕๑๑ มาหาค่าเปอร์เซ็นต์ไทล์ เพื่อหาเกณฑ์การตัดสินผลสัมฤทธิ์สูงและต่ำ โดยถือเอาคะแนนที่อยู่เหนือเปอร์เซ็นต์ไทล์ที่ ๕๐ หรือในควอไทล์ที่ ๓ ขึ้นมาเป็นเกณฑ์ตัดสินผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง และคะแนนเปอร์เซ็นต์ไทล์ที่ ๕๐ ลงมาหรือควอไทล์ที่ ๒ ลงมาเป็นเกณฑ์ตัดสินผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ

๔.๒๕ นำข้อมูลที่ได้มาแบ่งออกตามความมุ่งหมายดังนี้

เพศ	ชาย	หญิง
สภาพครอบครัว	สมบูรณ์	ไม่สมบูรณ์
การเลี้ยงดู	ดี	ไม่ดี
ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน	สูง	ต่ำ
ตำแหน่งและหน้าที่พิเศษ	มี	ไม่มี
สถานภาพทางสังคม	สูง	ต่ำ
การยอมรับตนเอง	มาก	น้อย

๕. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

๕.๑ ใช้สถิติความสัมพันธ์ (inter-correlation) เพื่อหาความสัมพันธ์ระหว่าง "ตน" อย่างที่คิดว่าตนเป็น (Actual-Self) และ "ตน" อย่างที่คิดอยากจะเป็น (Ideal-Self) ของเด็กวัยรุ่นแต่ละคน โดยใช้สูตร^๓

^๓ Ibid. p. 143.

$$r_{xy} = \frac{N \sum XY - \sum X \cdot \sum Y}{\sqrt{\{N \sum X^2 - (\sum X)^2\} \{N \sum Y^2 - (\sum Y)^2\}}}$$

ในเมื่อ

r_{xy} • ค่าสหสัมพันธ์ระหว่าง "คน" อย่างที่คิดว่าคนเป็น และ "คน" อย่างที่อยากจะเป็น

N = จำนวนคนของแบบสำรวจ ก. และ ข. ของแต่ละคน

$\sum X$ = ผลบวกของคะแนนในแบบสำรวจ ก. ของแต่ละคน

$\sum Y$ = ผลบวกของคะแนนในแบบสำรวจ ข. ของแต่ละคน

$\sum XY$ = ผลบวกของคะแนนในแบบสำรวจ ก. คูณด้วยคะแนนในแบบสำรวจ ข. ของแต่ละคน

๕.๒ ใช้สถิติเพื่อหาค่าเปอร์เซ็นต์ไทล์ที่ ๕๐ (P 50) เพื่อแบ่งเด็กวัยรุ่นออกตามผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงและต่ำ

$$P_p = 1 + \frac{(pN - F) i}{fp}$$

เมื่อ P_p = จุดเปอร์เซ็นต์ไทล์ที่ต้องการหา

l = ชั้นค่ากึ่งกลางคะแนนดิบของเปอร์เซ็นต์ที่ต้องการหา ซึ่งจำนวนประชากรตั้งอยู่

pN = จำนวนเปอร์เซ็นต์ของประชากรที่ต้องการหา

F = ความถี่สะสมซึ่ง เป็นขีดจำกัดบนของคะแนนดิบในชั้นก่อนชั้นที่มีเปอร์เซ็นต์ไทล์ที่ต้องการ

i = อันตรภาคชั้น

fp = ความถี่ในช่องซึ่งมีเปอร์เซ็นต์ไทล์ที่ต้องการ

๕.๓ หาค่าเฉลี่ยถ่วงน้ำหนัก (β) โดยใช้สูตร^๕

$$\beta_j = \sum_{i=1}^k r_{ij} \cdot r_{ij}^{-1}$$

1 แทน จำนวนตัวพยากรณ์ค่าเท่ากับ ๑, ๒, ๓, ... j

β_j แทน เบตาเวทของตัวพยากรณ์^๕ j

r_{ij} แทน สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวพยากรณ์^๕ i กับตัวเกณฑ์

r_{ij} แทน สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวพยากรณ์^๕ i และ j

๕.๔ สูตรการหาค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน^๖

$$S.D. = \sqrt{\frac{N \sum X^2 - (\sum X)^2}{N(N-1)}}$$

S.D. แทน ความเบี่ยงเบนมาตรฐานของตัว เกณฑ์

N แทน จำนวนเด็กวัยรุ่น

X แทน คะแนนของนักเรียนแต่ละคน

๕.๕ สูตรการหาค่าน้ำหนักคะแนน (b)^๗

$$b_j = \beta_j \frac{SY}{SJ}$$

b_j แทน น้ำหนักคะแนนของตัวพยากรณ์^๕

β_j แทน เบตาเวทของตัวพยากรณ์^๕ i

SY แทน ความเบี่ยงเบนมาตรฐานของตัว เกณฑ์^๕ y

S_j แทน ความเบี่ยงเบนมาตรฐานของตัวพยากรณ์^๕ j

^๕ I.B.M., Scientific Subroutine Package, p. 26

^๖ loc. cit.,

^๗ loc. cit.,

๕.๖ สูตรหาคาสัมพันธ์พหุคูณ^๘

$$R^2 = \sum_{i=1}^k B_i r_{iy}$$

R แทนสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณ

B_i แทน เบตาเว็ชของตัวพยากรณ์ i

r_{iy} แทน สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวพยากรณ์ที่ i กับตัวเกณฑ์ Y

๕.๗ สูตรการหาค่าคงที่^๙ (Constant)

$$A = \bar{Y} - \sum_{j=1}^k b_j \bar{X}_j$$

A แทนค่าคงที่

$\bar{Y}$ แทน มัชฌิมของตัวเกณฑ์

$\bar{X}_j$ แทน มัชฌิมของตัวพยากรณ์ที่ j

๕.๘ สมการสำหรับการพยากรณ์การยอมรับตนเอง^{๑๐}

$$\bar{X} = b_1 x_1 + b_2 x_2 + b_3 x_3 + b_4 x_4 + b_5 x_5 + b_6 x_6 + A$$

$\bar{X}$ แทนการยอมรับตนเองที่ทำนายได้จากคะแนนองค์ประกอบต่าง ๆ

$b_1, b_2 \dots b_6$ แทนน้ำหนักคะแนนของตัวพยากรณ์ทั้ง ๖ ตามลำดับ

$x_1, x_2 \dots x_6$ แทนคะแนนองค์ประกอบในด้านต่าง ๆ ทั้ง ๖ ด้าน ที่คาดว่า

จะมีอิทธิพลต่อการยอมรับตนเอง

A แทนค่าคงที่

๕.๙ ทดสอบนัยสำคัญจากสูตร^{๑๑}

$$F = \frac{SSAR/k}{SSDR/(n-k-1)}$$

^๘ Ibid. p.27.

^๙ loc, cit.

^{๑๐} McNemar, Quinn., Psychological Statistic. p. 177.

^{๑๑} I.B.M. op. cit., p. 27.

$$SSAR = R^2 Dyy$$

Dyy แทนผลบวกกำลังสองของคะแนนที่ขาย เบนจากความถี่

$$SSDR = Dyy - SSAR$$

k = จำนวนตัวพยากรณ์

n = จำนวนเด็กวัยรุ่น

F แทน ค่าทดสอบนัยสำคัญทางสถิติของสัมพันธภาพที่จัดความคลาดเคลื่อน

๕.๑๐ ความแตกต่างระหว่างอัตราส่วนร้อยละของการยอมรับตนเองของเด็กวัยรุ่นตาม

สมมุติฐานข้อที่ ๔.๒ - ๔.๓

สูตร ๑๒

$$P = \frac{N_1 P_1 + N_2 P_2}{N_1 + N_2}$$

$$Q = 1 - p$$

เมื่อ P_1 = อัตราส่วนร้อยละของจำนวนเด็กวัยรุ่นกลุ่มที่ ๑

P_2 = อัตราส่วนร้อยละของจำนวนเด็กวัยรุ่นกลุ่มที่ ๒

N_1 = จำนวนเด็กวัยรุ่นกลุ่มที่ ๑

N_2 = จำนวนเด็กวัยรุ่นกลุ่มที่ ๒

$$S.E. (p_1 - p_2) = \sqrt{PQ \left(\frac{1}{N_1} + \frac{1}{N_2} \right)}$$

เมื่อ S.E ความผิดพลาดมาตรฐานส่วนร้อยละ

$$C.R. = \frac{P_1 - P_2}{S.E. (P_1 - P_2)}$$

เมื่อ C.R. = t

ถ้า C.R หรือ t มีค่ามากกว่า ๑.๙๖ หมายถึงมีความแตกต่างกันอย่างมีนัย

สำคัญที่ระดับความเชื่อมั่น ๙๕ %

๑๒ Garrett, E. Henry., Op. cit., p. 235.

ถ้า C.R. หรือ t มีค่ามากกว่า ๒.๖๕ หมายถึงมีความแตกต่างกันอย่าง
มีนัยสำคัญที่ระดับความเชื่อมั่น ๙๕ %

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ในบทนี้จะได้เสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล และความหมายของการวิเคราะห์เหล่านั้น ไปตามลำดับความมุ่งหมาย ดังกล่าวไว้แล้วในบทที่ ๑ และจะแสดงไว้เป็นตอน ๆ ดังนี้คือ

ตอนที่ ๑ แสดงผลการหาความสัมพันธ์ระหว่าง "ตน" อย่างที่คิดว่าตนเป็น และ "ตน" อย่างที่คิดอยากจะเป็น เพื่อตัดสินการยอมรับตนเองของเด็กวัยรุ่น

ตอนที่ ๒ แสดงรายละเอียดเกี่ยวกับตัวเด็กวัยรุ่น

ตอนที่ ๓ แสดงผลตามสมมุติฐานข้อที่ ๔.๑

ตอนที่ ๔ แสดงผลตามสมมุติฐานข้อที่ ๔.๑ - ๔.๓

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์

X	แทนคะแนนดิบ
ΣX	แทนผลรวมของคะแนนดิบ
ΣX^2	แทนผลรวมแต่ละตัวยกกำลังสอง
$\bar{X}$	แทนค่าคะแนนเฉลี่ย
S	แทนความเบี่ยงเบนมาตรฐาน
S^2	แทนค่าความแปรปรวน
N	แทนจำนวนเด็กวัยรุ่น
N_1	แทนจำนวนเด็กวัยรุ่นกลุ่มที่ ๑
N_2	แทนจำนวนเด็กวัยรุ่นกลุ่มที่ ๒
r_{xy}	แทนสัมประสิทธิ์แห่งสหสัมพันธ์
R	แทนสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณ
S.E.	แทนความคลาดเคลื่อนมาตรฐาน

Z	แทนคะแนนมาตรฐาน
$\tilde{Z}$	แทนการยอมรับตนเองในรูปคะแนนมาตรฐาน
X	แทนตัวเกณฑ์ที่ได้รับการพยากรณ์ (คือการยอมรับตนเอง)
β	แทนเบตาเวต (Beta Weight)
b	แทนน้ำหนักคะแนน
A	แทนค่าคงที่
X_1	แทนเพศ
X_2	แทนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
X_3	แทนสภาพครอบครัว
X_4	แทนการเลี้ยงดูของผู้ปกครอง
X_5	แทนสถานภาพทางสังคม
X_6	แทนตำแหน่งและหน้าที่พิเศษ
P_1	แทนอัตราส่วนรอยของเด็กวัยรุ่นกลุ่มที่ ๑
P_2	แทนอัตราส่วนรอยของเด็กวัยรุ่นกลุ่มที่ ๒
t	แทนการเปรียบเทียบอัตราส่วนรอยหรือหาความแตกต่างในเรื่องการยอมรับตนเองของเด็ก ๒ กลุ่ม

๑. การหาความสัมพันธ์ระหว่าง "ตน" อย่างที่คิดว่าตนเป็น และ "ตน" อย่างที่คิดอยากจะเป็น ของเด็กวัยรุ่นเพื่อหาค่าการยอมรับตนเอง

การตัดสินใจยอมรับตนเองของเด็กวัยรุ่นนั้น พิจารณาจากค่าความสัมพันธ์ระหว่าง "ตน" อย่างที่คิดว่าตนเป็น และ "ตน" อย่างที่คิดอยากจะเป็น โดยถือเอาค่าสหสัมพันธ์ที่มีนัยสำคัญ .๐๕ เป็นเกณฑ์ตัดสินใจยอมรับตนเองสูง

ตาราง ๓ ความสัมพันธ์ระหว่าง "คน" อย่างที่คิดว่าคุณเป็น และ "คน" อย่างที่คิดอยากจะเป็นของเด็กรุ่น

ก. เด็กรุ่นที่มีการยอมรับตนเองสูง

เลขประจำตัว	r	เลขประจำตัว	r	เลขประจำตัว	r	เลขประจำตัว	r	เลขประจำตัว	r
๒	.๕๘**	๓๓	.๕๕**	๖๘	.๓๑*	๙๓	.๓๖**	๑๑๒	.๖๒*
๓	.๕๒**	๓๗	.๓๗**	๗๐	.๕๓**	๙๕	.๕๕**	๑๑๓	.๖๕**
๔	.๓๐*	๓๘	.๒๙*	๗๑	.๕๒**	๙๖	.๓๕*	๑๑๔	.๖๓**
๕	.๕๓**	๓๙	.๓๖**	๗๔	.๖๖**	๙๗	.๓๖**	๑๑๗	.๖๒**
๖	.๓๓*	๔๕	.๓๗**	๗๕	.๕๕**	๙๘	.๓๓*	๑๑๘	.๓๕*
๑๐	.๕๓**	๕๕	.๓๗**	๗๖	.๓๘**	๙๙	.๓๖**	๑๒๐	.๕๗**
๑๒	.๗๐**	๕๑	.๕๘**	๗๙	.๖๖**	๑๐๐	.๕๕**	๑๒๒	.๕๒**
๑๕	.๓๗**	๕๓	.๕๕**	๘๐	.๖๕**	๑๐๑	.๒๙*	๑๒๓	.๓๒*
๒๓	.๓๕*	๕๗	.๓๘**	๘๑	.๓๖**	๑๐๒	.๓๐*	๑๒๔	.๓๕*
๒๔	.๒๘*	๕๘	.๕๑**	๘๒	.๕๕**	๑๐๓	.๕๕**	๑๒๖	.๕๒**
๒๕	.๖๖**	๖๐	.๓๒*	๘๓	.๓๐*	๑๐๔	.๖๒**	๑๒๙	.๕๐**
๒๗	.๕๖**	๖๔	.๕๑**	๘๖	.๒๙*	๑๐๕	.๓๗**	๑๓๐	.๓๐*
๒๙	.๓๑*	๖๕	.๕๐**	๘๘	.๓๘**	๑๐๖	.๕๐**		
๓๐	.๕๕**	๖๖	.๕๐**	๙๑	.๕๑**	๑๐๗	.๕๗**		
๓๑	.๖๖**	๖๗	.๖๖**	๙๒	.๕๑**	๑๐๘	.๖๘*		

* มนยสำคัญ .๐๕
** มนยสำคัญ .๐๑

ข. เด็กวัยรุ่นที่มการยอมรับตนเองต่ำ

เลขประจำตัว	r	เลขประจำตัว	r	เลขประจำตัว	r	เลขประจำตัว	r	เลขประจำตัว	r
๑	- .๐๑	๒๒	- .๐๕	๔๔	.๐๓	๖๓	.๒๕	๘๘	- .๐๑
๒	.๑๕	๒๓	.๑๕	๔๖	.๒๑	๖๕	.๐๖	๘๙	.๒๗
๓	.๒๗	๒๔	.๑๓	๔๗	- .๐๕	๖๖	- .๒๕	๙๐	.๐๕
๔	.๑๕	๒๕	.๒๕	๔๘	.๐๕	๖๗	.๑๖	๙๑	.๑๖
๑๐	.๐๑	๓๒	.๒๒	๕๐	.๑๕	๖๘	.๒๓	๙๒	.๒๕
๑๓	.๑๗	๓๔	- .๑๕	๕๒	.๒๒	๖๙	.๑๕	๙๓	- .๐๕
๑๔	.๑๗	๓๕	- .๐๒	๕๔	.๒๕	๗๔	.๒๗	๙๔	.๐๒
๑๖	- .๓๑	๓๖	.๒๖	๕๕	- .๑๑	๗๕	.๒๖	๙๕	.๑๖
๑๗	.๐๑	๓๗	.๐๐๒	๕๖	.๐๕	๗๖	.๐๕	๙๖	.๒๕
๑๘	- .๐๑	๔๐	.๑๓	๕๙	.๑๕	๗๗	.๐๕	๙๗	.๑๕
๑๙	- .๐๕	๔๑	.๒๕	๖๑	.๒๑	๗๘	- .๐๒	๙๘	- .๐๕
๒๐	.๐๕	๔๒	.๑๐	๖๒	.๑๗	๗๙	.๑๘		

จากตาราง ๓ เด็กวัยรุ่นที่ยอมรับตนเองสูง มี ๗๒ คน คิดเป็นร้อยละ ๕๔.๕
 เด็กวัยรุ่นที่ยอมรับตนเองต่ำมี ๕๕ คน คิดเป็นร้อยละ ๔๕.๑

๒. รายละเอียดเกี่ยวกับเด็กวัยรุ่น

๒.๑. เพศ เมื่อแยกข้อมูลแล้วปรากฏว่าเด็กวัยรุ่น ๑๓๑ คน เป็นเพศชาย ๗๖ คน
 คิดเป็นร้อยละ ๕๘ เป็นเพศหญิง ๕๕ คน คิดเป็นร้อยละ ๔๒

๒.๒. แสดงผลการวิเคราะห์ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของเด็ก

ตาราง ๔ ผลของการหาคาคอไรท์ที่ ๒ (Q₂) หรือเปอร์เซ็นต์ไทล์ที่ ๕๐ (P.50) ของเด็กวัยรุ่น จำนวน ๑๓๑ คน

คะแนนดิบ	ความถี่	ความถี่สะสม	คะแนนดิบ	ความถี่	ความถี่สะสม	คะแนนดิบ	ความถี่	ความถี่สะสม
๘๕๐ - ๘๕๙	๒	๑๓๑	๕๓๐ - ๕๓๙	๓	๑๐๙	๕๑๐ - ๕๑๙	๒	๕๓
๘๕๐ - ๘๕๙		๑๒๙	๕๓๐ - ๕๓๙	๒	๑๐๗	๕๑๐ - ๕๑๙	๓	๕๕
๘๕๐ - ๘๕๙		๑๒๘	๕๓๐ - ๕๓๙	๒	๑๐๕	๕๑๐ - ๕๑๙	๒	๕๗
๘๖๐ - ๘๖๙	๑	๑๒๗	๕๓๐ - ๕๓๙	๒	๑๐๓	๕๑๐ - ๕๑๙	๔	๖๑
๘๕๐ - ๘๕๙		๑๒๖	๕๓๐ - ๕๓๙	๔	๑๐๑	๕๑๐ - ๕๑๙	๔	๖๕
๘๕๐ - ๘๕๙		๑๒๕	๕๓๐ - ๕๓๙	๔	๙๗	๕๑๐ - ๕๑๙	๓	๖๘
๘๕๐ - ๘๕๙	๒	๑๒๓	๕๓๐ - ๕๓๙	๓	๙๔	๕๑๐ - ๕๑๙	๒	๗๐
๘๕๐ - ๘๕๙	๒	๑๒๑	๕๓๐ - ๕๓๙	๓	๙๑	๕๑๐ - ๕๑๙	๔	๗๔
๘๕๐ - ๘๕๙		๑๒๐	๕๓๐ - ๕๓๙	๒	๘๙	๕๑๐ - ๕๑๙		๗๖
๘๕๐ - ๘๕๙	๑	๑๑๙	๕๓๐ - ๕๓๙	๑๐	๗๙	๕๑๐ - ๕๑๙	๒	๗๘
๘๕๐ - ๘๕๙	๑	๑๑๘	๕๓๐ - ๕๓๙	๕	๗๔	๕๑๐ - ๕๑๙	๒	๘๐
๘๕๐ - ๘๕๙	๒	๑๑๖	๕๓๐ - ๕๓๙	๒	๖๙	๕๑๐ - ๕๑๙	๑	๘๑
๘๕๐ - ๘๕๙	๑	๑๑๕	๕๓๐ - ๕๓๙	๔	๖๕	๕๑๐ - ๕๑๙	๔	๘๕
๘๕๐ - ๘๕๙	๒	๑๑๓	๕๓๐ - ๕๓๙	๓	๖๑	๕๑๐ - ๕๑๙	๑	๘๖
๘๕๐ - ๘๕๙	๓	๑๑๑	๕๓๐ - ๕๓๙	๕	๕๖	๕๑๐ - ๕๑๙	๒	๘๘
๘๕๐ - ๘๕๙	๑	๑๑๐	๕๓๐ - ๕๓๙	๑	๕๑	๕๑๐ - ๕๑๙	๒	๙๐

$$P\ 50 = \frac{๒๒๕.๕ + (๒๕๕.๕ - ๒๑) \times ๑๐}{๕}$$

$$= ๒๓.๘๕$$

หรือประมาณคะแนนที่ ๒๕๐ เป็นเปอร์เซ็นต์ไทล์ที่ ๕๐

ตาราง ๔. การคัดสรรผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของเด็กวัยรุ่น จะแบ่งเด็กวัยรุ่น ออกเป็น ๒ กลุ่ม โดยถือเกณฑ์ว่าเด็กวัยรุ่นที่ไคคะแนน ๒๕๐ คะแนน หรือ ๒๕ % ขึ้นไป (p 50) มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง ถ้าไคคะแนนต่ำกว่า ๒๕๐ คะแนน ลงมาถือว่า มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ ผลการวิเคราะห์ปรากฏว่าเด็กวัยรุ่นทั้งหมด ๑๓๑ คน มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง ๒๕ คน คิดเป็นร้อยละ ๔๕.๖ มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ ๒๖ คน คิดเป็นร้อยละ ๕๐.๔

๒.๓ ผลการวิเคราะห์สถานการณ์ภาพทางสังคมของเด็กวัยรุ่น

ตาราง ๕. แสดงเด็กวัยรุ่นที่มีสถานภาพทางสังคมสูงและต่ำ

ก. เด็กวัยรุ่นที่มีสถานภาพทางสังคมสูง

เลขประจำตัว	คะแนน	เลขประจำตัว	คะแนน	เลขประจำตัว	คะแนน	เลขประจำตัว	คะแนน	เลขประจำตัว	คะแนน
๑	๔	๒๕	๔	๕๓	๓	๗๔	๖	๙๖	๓
๒	๘*	๓๐	๗*	๕๔	๓	๗๕	๕*	๑๐๑	๔
๔	๔	๓๗	๖	๕๕	๔	๗๗	๓	๑๐๓	๔
๖	๔	๔๑	๗*	๕๗	๓	๗๘	๔	๑๐๔	๖
๘	๔	๔๒	๖	๕๘	๔	๘๒	๖	๑๑๐	๓
๙	๖	๔๓	๓	๕๙	๓	๘๕	๕	๑๑๒	๔
๑๑	๔	๔๔	๖	๖๐	๔	๘๖	๖	๑๑๗	๓
๑๒	๔	๔๕	๔	๖๒	๔	๘๘	๔	๑๒๑	๓
๑๕	๓	๔๖	๔	๖๓	๑๑*	๘๙	๕	๑๒๒	๕
๑๖	๔	๔๗	๘*	๖๔	๔	๙๑	๓	๑๒๓	๓
๒๒	๕	๔๘	๓	๖๖	๘*	๙๒	๖	๑๒๕	๕
๒๑	๓	๔๙	๓	๖๗	๖	๙๓	๗*	๑๒๘	๔
๒๔	๘	๕๐	๖	๗๑	๓	๙๔	๖	๑๒๙	๕
๒๘	๓	๕๒	๔	๗๓	๗*	๙๕	๕		

* เป็นคาราของห้อง

๓. เด็กวัยรุ่นที่มีสถานภาพทางสังคมต่ำ

เลขประจำตัว	คะแนน	เลขประจำตัว	คะแนน	เลขประจำตัว	คะแนน	เลขประจำตัว	คะแนน	เลขประจำตัว	คะแนน
๓	๐	๒๗	๐	๖๕	๒	๙๘	๑	๑๑๖	๒
๕	๐	๓๑	๒	๖๘	๒	๙๙	๒	๑๑๘	๑
๗	๒	๓๒	๑	๖๙	๐	๑๐๐	๒	๑๑๙	๒
๑๐	๒	๓๓	๒	๗๐	๐	๑๐๒	๒	๑๒๐	๐
๑๓	๒	๓๔	๒	๗๒	๐	๑๐๕	๐	๑๒๔	๒
๑๔	๑	๓๕	๒	๗๖	๐	๑๐๖	๐	๑๒๖	๒
๑๗	๑	๓๖	๑	๗๘	๐	๑๐๗	๒	๑๒๗	๐
๑๘	๒	๓๘	๐	๘๑	๐	๑๐๘	๒	๑๓๐	๒
๑๙	๒	๓๙	๐	๘๓	๒	๑๐๙	๑	๑๓๑	๒
๒๒	๒	๔๐	๐	๘๔	๑	๑๑๑	๐		
๒๓	๐	๔๑	๑	๘๗	๒	๑๑๓	๐		
๒๕	๐	๔๖	๒	๙๐	๒	๑๑๔	๒		
๒๖	๒	๖๑	๐	๙๗	๑	๑๑๕	๐		

ตาราง ๕. การตัดสินใจเด็กวัยรุ่นคนใดที่มีสถานภาพทางสังคมสูงหรือต่ำนั้น ตัดสินจากผลที่ได้ในการทำสังคมมิติ (ภาคผนวก ก) โดยถือคะแนนที่เด็กวัยรุ่นได้รับเฉลี่ยจากเพื่อน ๓ คะแนนขึ้นไปมีสถานภาพทางสังคมสูง ถ้าได้คะแนน ๒ คะแนนลงมามีสถานภาพทางสังคมต่ำ

ผลการตัดสินใจปรากฏว่าเด็กวัยรุ่นที่มีสถานภาพทางสังคมสูงมี ๖๕ คน คิดเป็นร้อยละ ๕๒.๗ เด็กวัยรุ่นที่มีสถานภาพทางสังคมต่ำมี ๖๒ คน คิดเป็นร้อยละ ๔๗.๓

๒.๔ ตำแหน่งหรือหน้าที่พิเศษของเด็กวัยรุ่น

เด็กวัยรุ่นคนหนึ่งอาจจะได้รับตำแหน่งหรือหน้าที่พิเศษหลายตำแหน่ง เช่น ผู้ที่เป็นนักกีฬาอาจเป็นหัวหน้าห้องควย และอาจเป็นนักดนตรีในวงดนตรีของโรงเรียนควย เพราะฉะนั้นการวิเคราะห์เพื่อแยกกลุ่มเด็กวัยรุ่นที่มีตำแหน่ง หน้าที่พิเศษ หรือผู้ไม่มีตำแหน่งนั้น จึงวิเคราะห์ทุกจากตัวบุคคลแต่ละคนมากกว่าจะดูความถี่ของตำแหน่ง และหน้าที่พิเศษต่าง ๆ ในตาราง

ตาราง ๖ แสดงการได้รับตำแหน่งหรือหน้าที่พิเศษที่เด็กวัยรุ่นได้รับในโรงเรียน

ตำแหน่งหรือหน้าที่พิเศษ	ความถี่
หัวหน้าห้อง	๘
ผู้ช่วยหัวหน้าห้อง	๘
นักกีฬา	๓๕
สารวัตรลูกเสือ	๕
นักดนตรี	๒๓
มักได้รับเลือกให้เขาโตวาที่	๑๐
หัวหน้าห้องหรือผู้ช่วยหัวหน้าห้อง	๑
นักแสดงละคร	๑๕
หน้าที่อื่น ๆ (บรรณาธิการของสมุด)	๗

ตาราง ๖ เมื่อวิเคราะห์ทุกเด็กวัยรุ่นที่ได้รับตำแหน่งจะมีถึง ๔๐ คน คิดเป็นร้อยละ ๖๑.๑ สำหรับผู้ไม่มีตำแหน่งมีจำนวน ๕๑ คน คิดเป็นร้อยละ ๓๘.๙

๒.๕ สภาพครอบครัวของเด็กวัยรุ่น

การวิเคราะห์สภาพครอบครัวของเด็กวัยรุ่นเพื่อดูว่ามีสภาพครอบครัวสมบูรณ์หรือไม่ มีข้อพิจารณา ดังนี้

ในชั้นแรกดูจากแบบสำรวจข้อที่ ๔ หน้า ๑๒ ดังแสดงในตาราง ๗

ตาราง ๗ แสดงสภาพของบิดามารดาของเด็กวัยรุ่น

บิดามารดายังมีชีวิตอยู่หรือไม่	ความถี่
๑. ภายทั้งคู่	-
๒. บิดาอยู่ มารดาตาย	๗
๓. มารดาอยู่ บิดาตาย	๕
๔. มีชีวิตอยู่ทั้งคู่แต่เลิกร้างกัน	๗
๕. มีชีวิตอยู่ทั้งคู่และอยู่ด้วยกัน	๑๐๘
๖. อื่น ๆ	-

ตาราง ๗ เด็กวัยรุ่นที่มีสภาพของบิดามารดาตั้งแต่ ข้อ ๑ - ๕ ถือว่ามีสภาพครอบครัวไม่สมบูรณ์

เด็กวัยรุ่นที่ตอบในข้อ ๕ ต้องพิจารณาตาราง ๘ ประกอบด้วย

ตาราง ๘ บุคคลที่เด็กวัยรุ่นอายุอาศัยด้วย

ปัจจุบันนี้เธออาศัยอยู่กับใคร	ความถี่
๑. บิดามารดา	๕๕
๒. บิดาและมารดาเลี้ยง	๑๐
๓. มารดาและบิดาเลี้ยง	๓
๔. บิดา เพราะมารดาตายหรือแยกกันอยู่	๔
๕. มารดา เพราะบิดาตายหรือแยกกันอยู่	๖
๖. บิดาเลี้ยงและมารดาเลี้ยง (เธอเป็นบุตรบุญธรรม)	๑
๗. ญาติพี่น้อง	๘
๘. คนอื่นที่ไม่ใช่ญาติ	๑
๙. อื่น ๆ (บิดา มารดา และมารดาเลี้ยง)	๑

ตาราง ๘ เมื่อวิเคราะห์หุ้แล้วยังไม่อาจตัดสินได้ว่าเด็กมีสภาพครอบครัวสมบูรณ์หรือไม่ ต้องพิจารณาจากแบบสำรวจข้อที่ ๖ หน้า ๑๒ ที่ว่า "เธออาศัยอยู่กับเขานานเท่าใด" และ ข้อ ๗ "แต่ก่อนเธออาศัยอยู่กับใคร" ปรากฏว่า มีเด็กวัยรุ่นเพียงคนเดียวที่บอกว่าอาศัยอยู่กับญาติมานาน ๕ ปี (ปัจจุบันเขาอายุ ๑๔ ปี) เพราะฉะนั้นเด็กวัยรุ่นที่มีสภาพครอบครัวสมบูรณ์มี ๑๘๗ คน แต่ก็ยังไม่อาจตัดสินลงได้ ต้องพิจารณาจากสภาพความสัมพันธ์ของครอบครัว ในตารางที่ ๙

ตาราง ๕ ความสัมพันธ์ในครอบครัว

สภาพความสัมพันธ์ในครอบครัวของเธอเป็นอย่างไร	ความถี่
๑. รักใคร่ปรองดอง	๘๒
๒. ทะเลาะกันบ้าง ส่วนใหญ่รักใคร่ปรองดองกัน	๖๑
๓. เฉยเมยนิ่งตึงต่อกัน	๑๑
๔. ไม่พยายามเข้าใจกัน	๑๗
๕. มีความเห็นไม่ตรงกัน	๑๕
๖. ทะเลาะกันขั้นรุนแรงถึงทุบตี	๘
๗. อื่น ๆ	

ในตาราง ๕ นี้ ไม่อาจจะพิจารณาความถี่ในการตอบของเด็กวัยรุ่นได้ เพราะเด็กวัยรุ่นคนต่าง ๆ อาจมีสภาพความสัมพันธ์ในครอบครัวได้ตั้งแต่ ข้อ ๓ ถึงข้อ ๖ และเด็กวัยรุ่นที่มีบิดาเลี้ยง หรือมารดาเลี้ยง อาจมีสภาพความสัมพันธ์ในครอบครัวรักใคร่ปรองดองกันก็ได้ เพราะฉะนั้นการตัดสินว่าเด็กวัยรุ่นคนใดจะมีสภาพครอบครัวสมบูรณ์หรือไม่นั้น จะดูจากความถี่ในตาราง ๕ ไม่ได้ อย่างไรก็ตามก็ผู้วิจัยได้ถือเกณฑ์ตัดสินดังนี้ คือ

เด็กวัยรุ่นที่มีสภาพครอบครัวสมบูรณ์จะต้องมีลักษณะครบทุกประการ ดังนี้

๑. อยู่กับบิดามารดา
๒. ความสัมพันธ์ในครอบครัวรักใคร่ปรองดองกัน หรือส่วนใหญ่รักใคร่ปรองดองกัน
๓. ถ้าไปอาศัยกับผู้อื่นอยู่ ต้องไปอยู่หลังจากที่มีอายุ ๖ ขวบไปแล้ว และสภาพครอบครัวที่อาศัยอยู่ต้องรักใคร่ปรองดองกัน

ผลการวิเคราะห์แสดงว่าเด็กวัยรุ่นที่มีลักษณะครบทั้ง ๓ ประการดังกล่าวมาแล้ว มี ๘๖ คน มีกรณีพิเศษ ๑ คน คืออยู่กับบิดามารดาและมารดาเลี้ยงมี ๑ ราย แต่ความสัมพันธ์รักใคร่ปรองดองกันก็ จึงถือว่ามีสภาพครอบครัวสมบูรณ์

เพราะฉะนั้น เด็กวัยรุ่นที่มีสภาพครอบครัวสมบูรณ์มี ๘๗ คน คิดเป็นร้อยละ ๖๖.๕ ที่มีสภาพครอบครัวไม่สมบูรณ์มี ๔๔ คน คิดเป็นร้อยละ ๓๓.๖

๒.๖ การเลี้ยงดูของบิดามารดาหรือผู้ปกครอง

การวิเคราะห์การเลี้ยงดูของบิดามารดาหรือผู้ปกครองของเด็กวัยรุ่นนั้น ในชั้นแรกดูจากแบบสำรวจข้อที่ ๑๑ และ ๑๒ หน้า ๑๓ ดังตาราง ๑๐ และตาราง ๑๑ ดังนี้

ตาราง ๑๐ การปฏิบัติตนของบิดาหรือผู้ปกครองชายต่อเด็กวัยรุ่นในเวลาปกติ

ทางกานไม้	ความถี่	ทางกานดี	ความถี่
๑ ก. ไม่ยุติธรรมต่อเธอ	๑๐	๑ ข. ยุติธรรมต่อเธอ	๖๖
๒ ก. ไม่สนใจเท่าที่ควร	๑๔	๒ ข. เอาใจใส่เธอดี	๕๘
๓ ก. เจาะระเบียบและ เข้มงวดกวดขันเกินไป	๑๔	๓ ข. ให้อิสระต่อเธออย่างมีเหตุผล	๗๓
๔ ก. ไม่พยายามเข้าใจเธอ	๒๐	๔ ข. เข้าใจเธอดี	๔๖
๕ ก. ไม่เคยชมเชยเมื่อเธอ ทำความคิด	๒๕	๕ ข. ชมเชยทุกครั้งที่ทำความคิด	๔๑

ถ้าเด็กวัยรุ่นตอบทางกานไม้ก็บางเป็นบางข้อ บางข้อก็ตอบกานดี ให้พิจารณาการตอบข้อ ๒. ว่า "เขารู้สึกอย่างไรที่บิดาหรือผู้ปกครองชายปฏิบัติดังนี้แก่เธอ"

(.....) ก. ไม่พอใจหรือน้อยใจ (.....) ข. เฉย ๆ, หรือ พอใจ

ถ้าเด็กวัยรุ่นตอบข้อ ๒ ข. แสดงว่าเขาพอใจต่อการปฏิบัติของผู้ปกครองชาย เพราะฉะนั้นแปลว่าเขาได้รับการปฏิบัติที่ดีจากบิดาหรือผู้ปกครองชาย ถ้าตอบข้อ ๒ ก. แสดงว่าเขารู้สึกว่า เขาได้รับการปฏิบัติที่ไม่ดีจากบิดา

ถ้าเด็กวัยรุ่นตอบข้อ ข. หรือทางกานดี โดยไม่ตอบทางข้อ ก. เฉย แสดงว่าเด็กวัยรุ่น เห็นว่าผู้ปกครองชายปฏิบัติต่อเขาในทางที่ดี

ต่อไปพิจารณาตาราง ๑๑ ประกอบด้วย

ตาราง ๑๑ การปฏิบัติตนของมารดาหรือผู้ปกครองหญิงต่อเด็กวัยรุ่นในเวลาปรกติ

ทางกานไม้	ความถี่	ทางกานดี	ความถี่
๑. ก. ไม่ยุติธรรมต่อเธอ	๑๑	๑. ข. ยุติธรรมต่อเธอ	๖๒
๒. ก. ไม่สนใจเท่าที่ควร	๑๐	๒. ข. เอาใจใส่เธอดี	๗๗
๓. ก. เจาะระเบียบและเข้มงวด กวดขันเกินไป	๑๒	๓. ข. ให้อิสระต่อเธออย่าง มีเหตุผล	๕๘
๔. ก. ไม่พยายามเข้าใจเธอ	๑๘	๔. ข. เข้าใจเธอดี	๕๘
๕. ก. ไม่เคยชมเชยเมื่อเธอ ทำคววมดี	๑๖	๕. ข. ชมเชยเมื่อทำคววมดี	๘๗

ถ้าเด็กวัยรุ่นตอบทางค่านิยมที่ไม่ดีบ้างเป็นบางข้อ ให้พิจารณาการตอบในข้อ ๒ ว่า "เรารู้สึกอย่างไรที่มารดาหรือผู้ปกครองหญิงปฏิบัติดังนี้ต่อเธอ"

(.....) ก. รู้สึกไม่พอใจ, นัยใจ (.....) ข. รู้สึกเฉย ๆ, หรือพอใจ

ถ้าเด็กวัยรุ่นตอบข้อ ๒ ข. แสดงว่าเขาพอใจต่อการปฏิบัติของผู้ปกครองหญิงหรือมารดา แปลว่าเขาได้รับการปฏิบัติที่ดีจากมารดาหรือผู้ปกครองหญิง แต่ถาเขาตอบข้อ ๒ ก. แสดงว่าเขารู้สึกว่าโดยปรกติแล้วมารดาหรือผู้ปกครองหญิงปฏิบัติต่อเขาในทางไม่ดี

ถ้าเด็กวัยรุ่นตอบทางค่านิยมดี และไม่ตอบทางค่านิยมไม่ดีเลย ถือว่าเขาได้รับการปฏิบัติที่ดีจากมารดาหรือผู้ปกครองหญิง

ทั้งนี้คงพิจารณาตาราง ๑๒ และ ๑๓ ประกอบด้วย

ตาราง ๑๒ วิธีที่บิดาหรือผู้ปกครองชายลงโทษเด็กวัยรุ่นเมื่อกระทำผิด

ทางค่านิยมดี	ความถี่	ทางค่านิยมไม่ดี	ความถี่
๑. ก. ใช้อารมณ์	๒๕	๑. ข. ใจเหี้ยม	๕๘
๒. ก. ดุด่าและเขี่ยนตี	๖	๒. ข. สั่งสอน อบรม	๒๓
๓. ก. เปรียบเทียบกับคนอื่นและว่าเร็วกว่าคนอื่น	๒๕	๓. ข. ไม่เคยนำไปเปรียบเทียบกับคนอื่น	๔
๔. (อื่น ๆ) ไม่ยอมฟังเหตุผลลูก	๑	๔. (อื่น ๆ)	—

ตาราง ๑๓ วิธีพิจารณาคำหรืออุปการของหญิงลงโทษเด็กวัยรุ่นแม่กระทำผิด

ความผิด	ความถี่	คดี	ความถี่
๑. ก. ใช้สารมด	๒๐	๑. ข. ใช้เหตุผล	๖๐
๒. ก. ดุด่าและเขย่งตี	๑๐	๒. ข. อบรม สั่งสอน	๖๖
๓. ก. เปรียบเทียบกับคนอื่น และว่าเลวกว่าคนอื่น	๔๒	๓. ข. ไม่เคยเปรียบเทียบกับคนอื่น	๒๔
๔. (อื่น ๆ) ชอบบ่นไม่รู้จักจบ	๑	๔. (อื่น ๆ)	-

ในตาราง ๑๒ และ ๑๓ ถ้าหากเด็กวัยรุ่นตอบทางคดีโดยไม่ตอบทางด้านผิดโดยถือว่าบิดามารดาหรืออุปการของลงโทษเด็กด้วยวิธีที่ดี แต่ถาเด็กตอบทางด้านผิดบ้าง คำนตีบ้าง ถือว่าเด็กได้รับการลงโทษจากบิดามารดาหรืออุปการของด้วยวิธีที่ไม่ดี

การตัดสินว่าเด็กวัยรุ่นได้รับการเลี้ยงดูที่ดีจากบิดามารดาหรืออุปการของ พิจารณาจากเกณฑ์ดังนี้

๑. จะต้องตอบทางคดีในตาราง ๑๐ - ๑๓ โดยไม่ตอบทางด้านผิดโดย
๒. เฉพาะตาราง ๑๐ และ ๑๑ ถ้าเด็กวัยรุ่นตอบทางด้านผิดบ้างเป็นบางข้อ ให้พิจารณาข้อที่ ๒ ย่อย ซึ่งถามถึงความรู้สึกรู้สึกของเด็กวัยรุ่นดังกล่าวมาแล้วประกอบด้วย
๓. จากตาราง ๑๐ - ๑๓ จะพิจารณาเพียงความถี่ไม่ได้ เพราะเด็กวัยรุ่นคนหนึ่ง ๆ มีสิทธิ์ที่จะตอบได้ทุกข้อ หรือบางข้อตามความเป็นจริง เด็กวัยรุ่นคนหนึ่งอาจจะตอบว่าบิดาของตนเป็นคนยุติธรรม เขาใจใส่ลูกดี แต่ชอบลงโทษลูกด้วยการดุด่าเขย่งตี และชอบนำลูกไปเปรียบเทียบกับเด็กคนอื่น ๆ ทั้งนี้ เป็นตน

จากการวิเคราะห์ตาราง ๑๐ - ๑๓ ผลปรากฏว่าเด็กวัยรุ่นที่ได้รับการเลี้ยงดูดี
จากคุณปกครองมี ๕๒ คน คิดเป็นร้อยละ ๓๘.๗ เด็กวัยรุ่นที่ได้รับการเลี้ยงดูไม่มี
คิดเป็นร้อยละ ๖๐.๓

ตาราง ๑๔ เด็กวัยรุ่นที่แบ่งออกเป็นกลุ่มที่ ๑ และกลุ่มที่ ๒

เด็กวัยรุ่นที่แบ่งตาม	กลุ่มที่ ๑	จำนวน	กลุ่มที่ ๒	จำนวน
๑. การยอมรับตนเอง	สูง	๗๒	ต่ำ	๕๘
๒. เพศ	ชาย	๗๖	หญิง	๕๕
๓. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน	สูง	๖๕	ต่ำ	๖๖
๔. สถานภาพทางสังคม	สูง	๖๘	ต่ำ	๖๒
๕. ตำแหน่งและหน้าที่พิเศษ	มี	๘๐	ไม่มี	๕๑
๖. สภาพครอบครัว	สมบูรณ์	๘๗	ไม่สมบูรณ์	๕๔
๖. การเลี้ยงดูของคุณปกครอง	ดี	๕๒	ไม่ดี	๗๕

๓. อิทธิพลที่ทำให้เกิดภัยธรรมชาติ

การวิเคราะห์ข้อมูลในตอนนี้ เป็นการสร้างสมการเพื่อวิเคราะห์หาการยอมรับตนเองของภัยธรรมชาติที่ขึ้นอยู่กับองค์ประกอบต่าง ๆ ตามความมุ่งหมายในบทที่ ๑ ในการสร้างสมการดังกล่าวจำเป็นต้องกำหนดหาความสัมพันธ์ระหว่างการยอมรับตนเองและองค์ประกอบแต่ละตัว จากนั้นนำค่าสหสัมพันธ์ที่ได้คำนวณหา R ด้วยวิธีการของ Doolittle ซึ่งจะกล่าวตามลำดับดังนี้

๓.๑. ค่าสหสัมพันธ์ระหว่างการยอมรับตนเองของภัยธรรมชาติและองค์ประกอบทั้ง ๖

ตาราง ๑๕ ค่าสหสัมพันธ์ระหว่างการยอมรับตนเองของภัยธรรมชาติกับองค์ประกอบทั้ง ๖

	X	X ₁	X ₂	X ₃	X ₄	X ₅	X ₆
ยอมรับตน (X)	๑.๐๐๐	-.๐๐๓	-.๑๓๐	-.๑๕๖	.๒๒๑*	.๐๐๘	.๐๒๗
เพศ (X ₁)		๑.๐๐๐	-.๐๕๓	-.๑๒๕	-.๑๓๖	-.๑๑๕	.๐๑๒
ผลสัมฤทธิ์ (X ₂)			๑.๐๐๐	.๐๒๗	-.๐๔๐	.๐๓๘	-.๐๒๖
ครอบครัว (X ₃)				๑.๐๐๐	.๑๕๘	.๐๕๘	-.๐๓๑
การเลี้ยงดู (X ₄)					๑.๐๐๐	-.๒๒๘	-.๐๕๘
สังคม (X ₅)						๑.๐๐๐	.๒๕๘**
ตำแหน่ง (X ₆)							๑.๐๐๐

จากตาราง ๑๕ สหสัมพันธ์ระหว่างการยอมรับตนเองและการเลี้ยงดูของผู้ปกครอง

* มีนัยสำคัญที่ .๐๕

** มีนัยสำคัญที่ .๐๑

เป็นไปอย่างมีนัยสำคัญที่ .๐๕ ความสัมพันธ์ระหว่างการยอมรับตนเองและตำแหน่งหน้าที่พิเศษ
 ในโรงเรียนมีการลดลงไป แต่ไม่มีนัยสำคัญ ($r = .๐๒๓$) ส่วนการยอมรับตนเองกับสถานภาพ
 ทางสังคมมีค่าเกี่ยวเกือบใกล้เคียง ($r = .๐๐๘$) นอกจากนี้ความสัมพันธ์ระหว่างการยอมรับตนเอง
 กับองค์ประกอบอื่น ๆ ที่คิดว่าจะมีอิทธิพลต่อการยอมรับตนเองมีค่าเป็นลบ มีความสัมพันธ์เป็น
 ปฏิภาคส่วนกลับ

นอกจากนี้ความสัมพันธ์ระหว่างสถานภาพทางสังคมและตำแหน่งหน้าที่พิเศษที่เด็ก
 ได้รับในโรงเรียน มีนัยสำคัญที่ .๐๑ ($r = .๒๕๘$)

๓.๒ สมการที่แสดงให้เห็นถึงองค์ประกอบที่มีอิทธิพลต่อการยอมรับตนเองของเด็ก
 วัยรุ่น

สมการนี้จะได้นำค่าสหสัมพันธ์ที่ได้มาคำนวณหาค่าเบตาเวช (β) นำหนัก
 คะแนน (b) ขององค์ประกอบที่คิดว่าจะมีอิทธิพลต่อการยอมรับตนเองพร้อมทั้งค่าสหสัมพันธ์
 พหุคูณ ได้ค่าตามตารางข้างล่างนี้

ตาราง ๑๖ กาสหสัมพันธ์, เมตาเวร น้ำหนักคะแนน และกาสหสัมพันธ์พหุคูณ
ที่ใช้ในการวิเคราะห์องค์ประกอบที่คิดว่าจะมีอิทธิพลต่อการยอมรับ
ตนเอง

	X	X ₁	X ₂	X ₃	X ₄	X ₅	X ₆	
ยอมรับตน (X)	๑.๐๐๐	-.๐๐๓	-.๑๓๐	-.๑๕๖	.๒๒๑	.๐๐๔	.๐๒๗	
เพศ (X ₁)		๑.๐๐๐	-.๐๕๓	-.๑๒๕	-.๑๗๖	-.๑๑๕	.๐๑๒	
ผลสัมฤทธิ์ (X ₂)			๑.๐๐๐	.๐๒๗	-.๐๔๐	.๐๓๘	-.๐๒๒	
ครบถ้วน (X ₃)				๑.๐๐๐	.๑๕๘	.๐๕๕	-.๐๗๖	
การเลี้ยงดู (X ₄)					๑.๐๐๐	-.๒๒๘	-.๐๕๔	
สังคม (X ₅)						๑.๐๐๐	.๒๕๕	
ตำแหน่ง (X ₆)							๑.๐๐๐	
B					**			
b					.๐๒๓๖	-.๑๑๕๓	-.๑๕๖๓	.๒๗๐๑
					**	.๐๔๒๒	.๐๐๐๘	
					.๐๒๔๐	-.๑๑๕๑	-.๒๐๘๐	.๒๗๔๘
					.๒๗๔๘	.๐๔๒๒	.๐๐๐๘	
	R = .๓๒๕๕ ; A = .๕๕๒๐, S.E = ± .๔๘๕๓							

จากตาราง ๑๖ นี้ เมื่อพิจารณาจาก B จะเห็นว่า การเลี้ยงดูของบุพการีมีอิทธิพล
มากที่สุดต่อการยอมรับตนเองและมีนัยสำคัญมากกว่า .๐๑ ค่า B ที่น้อยของลงมาก็คือสถานภาพ
ทางสังคม (B = .๐๔๒๒) และตัวพยากรณ์อันดับ ๓ ก็คือเพศ ซึ่งค่า (B = .๐๒๓๖) และ
ตำแหน่งที่ได้รับในโรงเรียนมีค่า p .๐๐๐๘ ใกล้เคียงศูนย์มาก

** มีนัยสำคัญที่ .๐๑

นอกจากนี้แล้วสภาพครอบครัวและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของเด็กวัยรุ่นมีค่าเป็นลบ ซึ่งจะทำนายการยอมรับตนเองของเด็กวัยรุ่นในทางกลับกัน

เมื่อก็คเป็นเปอร์เซ็นต์แล้ว การเปลี่ยนแปลงของผู้ปกครองจะพยากรณ์การยอมรับตนเองของเด็กวัยรุ่นได้ถึง ๔๐% สถานภาพทางสังคมพยากรณ์ได้ ๑๒% และเพศจะสามารถพยากรณ์การยอมรับตนเองของเด็กวัยรุ่นได้ ๓.๕% เมื่อคิดโดยส่วนรวมแล้วปรากฏว่าองค์ประกอบเหล่านี้จะส่งผลต่อการยอมรับตนเองของเด็กวัยรุ่น มีความเที่ยงตรงประมาณ ๑๐%

(R = .๓๒๔๘) และมีความคลาดเคลื่อนมาตรฐานในการวัด = $\pm .๔๘๕๓$

อาจเขียนสมการการพยากรณ์การยอมรับตนเองของเด็กวัยรุ่นได้ในรูปของคะแนนมาตรฐาน และคะแนนดิบดังนี้

ก. ในรูปของคะแนนมาตรฐาน

$$\bar{Z} = .๐๒๓๖ Z_1 - .๑๑๕๓ Z_2 - .๑๙๖๘ Z_3 + .๒๓๐๘ Z_4 \\ + .๐๘๒๒ Z_5 + .๐๐๐๘ Z_6$$

ข. ในรูปของคะแนนดิบ

$$X = .๐๒๔๐ X_1 - .๑๑๕๑ X_2 - .๒๐๔๐ X_3 + .๒๓๐๘ X_4 \\ + .๐๘๒๓ X_5 + .๐๐๐๘ X_6 + .๕๕๒๐ a$$

๔. เปรียบเทียบการยอมรับตนเองของเด็กวัยรุ่นกลุ่มที่ ๑ และกลุ่มที่ ๒

เนื่องจากการวิเคราะห์ที่ในข้อ ๓ ปรากฏว่า การเปลี่ยนแปลงของผู้ปกครอง สถานภาพทางสังคม และเพศ มีอิทธิพลต่อการยอมรับตนเองของเด็กวัยรุ่นที่มีค่าใกล้เคียงกัน และเป็นลบ เพราะฉะนั้น ในหัวข้อนี้ผู้วิจัยจะเปรียบเทียบการยอมรับตนเองของเด็กวัยรุ่นที่มีความแตกต่างกันในเรื่องการเปลี่ยนแปลงของผู้ปกครอง สถานภาพทางสังคม และเพศ เท่านั้น

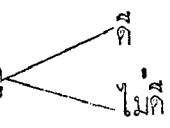
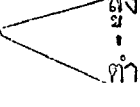
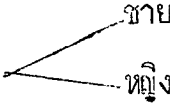
ตาราง ๑๗ เปรียบเทียบการยอมรับตนเองของเด็กวัยรุ่นที่มีความแตกต่างในเรื่อง
การเลี้ยงดูของผู้ปกครอง สถานภาพทางสังคมและเพศ ภายใต้อิทธิพลของ
และค่า t

การยอมรับตนเองจำแนกตามความแตกต่างระหว่าง	N ₁	N ₂	P ₁	P ₂	t
๑. เพศ	๔๒	๓๐	๕๕.๒๖	๕๔.๕๕	.๐๘
๒. การเลี้ยงดูของผู้ปกครอง	๓๖	๓๖	๖๘.๒๓	๕๕.๕๗	๒.๗**
๓. สถานภาพทางสังคม	๓๘	๓๓	๕๖.๕๒	๕๓.๒๓	.๓๗

จากตาราง ๑๗ เด็กวัยรุ่นที่ได้รับการเลี้ยงดูดีและได้รับการเลี้ยงดูไม่ดีนั้น มีการ
ยอมรับตนเองต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ .๐๑ เด็กวัยรุ่นที่มีเพศ และสถานภาพทางสังคม
แตกต่างกันนั้น จะมีการยอมรับตนเองต่างกันบ้างแต่ไม่มีนัยสำคัญ อาจเปรียบเทียบความ
แตกต่างขององค์ประกอบทั้ง ๓ ในอิทธิพลของระดับนี้

** มีนัยสำคัญที่ .๐๑

ตาราง ๑๘ เปรียบเทียบเด็กวัยรุ่นที่ยอมรับตนเองซึ่งมีความแตกต่างกันในเรื่องเพศ
การเลี้ยงดู และสภาพทางสังคม

การยอมรับตนเองของเด็กวัยรุ่นตามต่าง ๆ	ร้อยละ
๑. เด็กวัยรุ่นที่ได้รับการเลี้ยงดู 	๖๘.๒๓ ๕๕.๕๓
๒. สภาพทางสังคมของเด็กวัยรุ่น 	๕๖.๕๒ ๕๓.๒๓
๓. เพศของเด็กวัยรุ่น 	๕๔.๕๕ ๕๔.๕๕

อภิปรายผล สรุปผลการวิจัย และขอเสนอแนะ

จากกรณีที่ผู้วิจัยได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่าง "ตน" อย่างที่คิดว่าตนเป็น และ "ตน" อย่างที่คิดอยากจะเป็นของเด็กวัยรุ่นจำนวน ๑๓๑ คน โดยมีสมมุติฐานในการวิจัยดังนี้คือ การยอมรับตนเองของเด็กวัยรุ่นขึ้นอยู่กับ การเลี้ยงดูของผู้ปกครอง สภาพครอบครัว สถานภาพทางสังคม หน้าที่พิเศษและตำแหน่งที่เด็กวัยรุ่นได้รับในโรงเรียน ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและเพศ โดยลำดับ และเด็กวัยรุ่นที่มีเพศ สภาพครอบครัว การเลี้ยงดูของผู้ปกครอง ตำแหน่งและหน้าที่พิเศษ สถานภาพทางสังคม และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนแตกต่างกัน จะมีการยอมรับตนเองที่แตกต่างกันด้วยนั้น เมื่อวิเคราะห์ข้อมูลแล้วผลที่ได้ปรากฏว่า การยอมรับตนเองของเด็กวัยรุ่นขึ้นอยู่กับ การเลี้ยงดูของผู้ปกครอง สถานภาพทางสังคม เพศ ตำแหน่งและหน้าที่พิเศษที่ได้รับในโรงเรียน ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และสภาพครอบครัวของเด็กวัยรุ่นเป็นลำดับสุดท้าย ส่วนการเปรียบเทียบการยอมรับตนเองนั้น ปรากฏว่าเด็กวัยรุ่นที่ได้รับการเลี้ยงดูจากผู้ปกครองแตกต่างกันจะมีการยอมรับตนเองแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ

ผู้วิจัยจะได้อภิปรายผลการวิจัยโดยละเอียดดังต่อไปนี้

การเลี้ยงดูของผู้ปกครอง มีอิทธิพลต่อการยอมรับตนเองของเด็กวัยรุ่นมากเป็นอันดับ ๑
 ผลการวิจัยครั้งนี้สนับสนุนคำกล่าวของเมคคินนัส (หน้า ๑๘) ที่กล่าวว่า "เด็กที่ไม่ยอมรับตนเองเป็นผลเนื่องมาจากพ่อแม่ไม่ยอมรับเด็กหรือรังเกียจเด็ก" จากตาราง ๑๒ และ ๑๓ (หน้า ๔๘, ๕๐) แสดงให้เห็นว่าพ่อที่ชอบนำลูกไปเปรียบเทียบกับคนอื่นและว่าลูกเร็วกว่าคนอื่นมีถึง ๒๕ คน และแม่ที่ชอบว่าลูกเร็วกว่าคนอื่นมีถึง ๔๒ คน ซึ่งแสดงให้เห็นว่าพ่อแม่ไม่ยอมรับลูก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าพ่อแม่รักลูกมากเกินไป ซึ่งจะเห็นได้จากตาราง ๑๐, ๑๑ (หน้า ๔๓, ๔๔) พ่อที่เอาใจใส่ลูกก็มีถึง ๔๘ ราย และมีแม่ที่ให้ความเอาใจใส่ลูกถึง ๗๗ ราย ความรักและเอาใจใส่ต่อลูกมากนี้ทำให้พ่อแม่วางมาตรฐานการปฏิบัติและความประพฤติไว้สูง เมื่อลูกทำผิดหรือประพฤติตนไม่ได้ตามมาตรฐานที่พ่อแม่ตั้งไว้ พ่อแม่ก็จะนำลูกไปเปรียบเทียบกับพี่น้องอื่นหรือ

เด็กอื่น ๆ ซึ่งทำให้เด็กวัยรุ่นรู้สึกว่าพ่อแม่ไม่ยอมรับตนเห็นตนเป็นคนไม่มีคุณค่า ทั้ง ๆ ที่ตามความเป็นจริงพ่อแม่อาจรักลูกมาก พ่อแม่ของเด็กวัยรุ่นในสังคมไทยแม่จะรักลูกมากแต่ก็ไม่ค่อยยอมรับชมลูก ตาราง ๑๐, ๑๑ (หน้า ๔๗, ๔๘) มีพ่อที่ไม่เคยชมลูกเมื่อลูกกระทำควมดีถึง ๒๕ ราย ส่วนแม่ที่ไม่ชมลูกเมื่อลูกทำความดีมี ๑๖ ราย การที่พ่อแม่ไม่ยอมรับชมลูกนั้นอาจเป็นเพราะเกรงว่าลูกจะเหลิงและเสียเด็ก ผลของการที่พ่อแม่ไม่ชมลูกเท่าลูกเลวกว่าคนอื่นนั้นจะทำให้เด็กวัยรุ่นมองตนเองว่าตนมีค่าต่ำต้อยและตนเลวกว่าคนอื่น กลายเป็นคนมีปมค้อย

อนึ่ง จากความสัมพันธ์ระหว่างการยอมรับตนเองและการเลี้ยงดูของผู้ปกครอง (ค่า r) = ๒๒๑ ซึ่งมีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญที่ .๐๕ (ตาราง ๑๕) แสดงว่าการยอมรับตนเองและการเลี้ยงดูของผู้ปกครองมีความสัมพันธ์กัน ^{การยอมรับ} มีความเชื่อมั่นได้ ๕๕% ผลการวิจัยข้อนี้เป็นการยืนยันทฤษฎีที่เครช (Krech) โทกลาวว่าพ่อแม่มีส่วนสำคัญเบื้องต้นในการสร้างมโนภาพแห่งตน และ "ตน" อย่างที่คิดจะเป็น เด็กจะเรียนรู้จากพ่อแม่ในการสร้างบุคลิกภาพของตน และคานิยมของตน เพราะฉะนั้นคานิยมและ "ตน" อย่างที่คิดอยากจะเป็นของเด็กอาจสูงหรือต่ำก็แล้วแต่การที่พ่อแม่มีเจตนาคิดลูกอย่างไร

๑๑ X สถานภาพทางสังคม จากการวิจัยครั้งนี้สถานภาพทางสังคมมีอิทธิพลต่อการยอมรับตนเองเป็นอันดับ ๒ รองจากการเลี้ยงดูของผู้ปกครอง แสดงว่าความสัมพันธ์กับเพื่อนเป็นสิ่งสำคัญของเด็กวัยรุ่น รองจากพ่อแม่ เด็กวัยรุ่นต้องการเพื่อนและเห็นว่าเพื่อน ๆ มีความสำคัญต่อเขามากที่สุดดังกล่าวนั้นแล้ว แต่ว่าผลการวิจัยครั้งนี้ได้ค่าพยากรณ์ค่า (ค่า R = .๐๘๒๒) ซึ่งชีพพยากรณ์ได้ค่อนข้างน้อย และความสัมพันธ์ระหว่างการยอมรับตนเองกับสถานภาพทางสังคมมีค่าต่ำมาก (ค่า r = .๐๐๘) เกือบใกล้เคียงศูนย์ ไม่อาจบอกความสัมพันธ์ได้ ผลที่ได้จากการวิจัยครั้งนี้จึงค้านกับผลการวิจัยของโรเจอร์ส (หน้า ๑๗) ที่ว่า "การยอมรับตนเอง

และการยอมรับของคนอื่นมีความสัมพันธ์กัน" แต่ก็ไม่อาจสรุปลงได้ เพราะผู้วิจัยอาจบกพร่อง
 ในการดำเนินการทดสอบ และจักระทำขมูด เช่นการ เปิดโอกาสให้เด็กได้เลือกเพื่อนรักได้
 เพียง ๒ คน ซึ่งน้อยเกินไป ทำให้การให้คะแนนมีช่วงแคบเพียง ๑ กับ ๒ เท่านั้น ทั้งนี้เพราะ
 ผู้วิจัยเพิ่งทำการวิจัยเรื่องนี้เป็นครั้งแรก และต้องการจะให้ผลการดำเนินการทดสอบสังคมมี
 เป็นไปอย่างรัดกุม จึงอาจเป็นข้อบกพร่องที่กระทบกระทั่งจนถึงผลการวิจัยด้วย

อนึ่ง จากผลการวิจัยของวีต (โคกลาวมาแล้ว หน้า ๑๕) ที่ว่า "เด็กวัยรุ่นที่มีการ
 ยอมรับตนเองในระดับปานกลางจะมีความสัมพันธ์ เป็นเส้นโค้งกับสถานภาพทางสังคมของเขา"
 แสดงว่าวีตได้แบ่งเด็กวัยรุ่นเป็น ๓ กลุ่ม คือ กลุ่มที่มีการยอมรับตนเองสูง, ปานกลาง, และต่ำ
 ทำให้มองเห็นผลการวิจัยได้ชัดเจนกว่าการแบ่งเด็กวัยรุ่นออกเพียง ๒ กลุ่มเท่านั้น เพราะทำ
 ให้มองเห็นความสัมพันธ์ของการยอมรับตนเองและตัวพยากรณ์ต่าง ๆ ได้ถึง ๓ จุด

เพศ จัดว่ามีอิทธิพลต่อการยอมรับตนเองในอันดับ ๓ แต่อำนาจในการพยากรณ์ทำ
 (ค่า $R = .๐๒๖๖$) และค่าความเชื่อมั่นเป็นไปอย่างไม่มีนัยสำคัญ เพราะฉะนั้นจึงใช้พยากรณ์
 การยอมรับตนเองของเด็กวัยรุ่นได้น้อยมาก อย่างไรก็ตามก็ควรจัดอันดับการทำนายผลหรือการ
 พยากรณ์การยอมรับตนเอง เพศของเด็กวัยรุ่นก็ยังคงมีความสำคัญเป็นอันดับ ๓ จากองค์ประกอบ
 หรือตัวพยากรณ์ทั้งหมด ๖ ตัว ซึ่งคำนวณกับข้อสมมุติฐาน ข้อ ๑.๑ ดังกล่าวแล้ว และเมื่อพิจารณา
 ความสัมพันธ์ระหว่างเพศและการยอมรับตนเอง (ค่า $r = -.๐๐๓$) มีค่าใกล้เคียงศูนย์
 แม้จะมีค่าเป็นลบ ก็ไม่อาจบอกความสัมพันธ์ได้ ผลการวิจัยครั้งนี้สนับสนุนการวิจัยของบอลด์
 (หน้า ๑๓) ที่กล่าวว่า การยอมรับตนเองของเด็กวัยรุ่นไม่สัมพันธ์กับเพศ เพราะฉะนั้นการที่
 ผู้วิจัยได้ให้เหตุผลไว้ในทฤษฎีเบื้องต้นหลังการวิจัย (หน้า ๑๕) เอาไว้ว่า "เพศชายได้เปรียบ
 เพศหญิงโดยธรรมชาติ ขนบธรรมเนียม ประเพณี และสังคมไทย เพราะฉะนั้นเพศชายจึงน่า
 จะมีการยอมรับตนเองมากกว่าเพศหญิง" จึงไม่เป็นความจริง เพราะเมื่อพิจารณาคูหาความ
 แตกต่างระหว่างเพศชายและหญิงที่มีการยอมรับตนเอง (ตาราง ๑๓) ปรากฏว่ามีค่าการยอมรับ
 รับตนเองไม่แตกต่างกัน คือเพศชายมีการยอมรับตนเองมากกว่าเพศหญิง แต่ความแตกต่าง
 ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ เป็นการสนับสนุนการวิจัยของคายนัน (หน้า ๑๓) ที่กล่าวว่า การยอมรับ

รับตนเองของเด็กวัยรุ่นเพศชายและเพศหญิงไม่แตกต่างกัน / แต่แย้งกับสมมุติฐาน ข้อที่ ๔.๒ ที่ผู้วิจัยได้ตั้งไว้

ตำแหน่งและหน้าที่พิเศษที่เด็กวัยรุ่นได้รับในโรงเรียน มีอิทธิพลต่อการยอมรับตนเองของเด็กวัยรุ่นในอันดับ ๔ แต่กาพยากรณ์ ($\beta = .000๘$) ทำมากมีค่าใกล้เคียงศูนย์จึงไม่อาจใช้เป็นตัวพยากรณ์ได้ และค่าความสัมพันธ์ ($r = .0๒๗$) ก็มีค่าต่ำ บอกความสัมพันธ์ค่อนข้างน้อยมากเช่นเดียวกัน

แต่เมื่อพิจารณาจากค่าความสัมพันธ์ระหว่างเด็กวัยรุ่นที่มีหน้าที่พิเศษ จะมีความสัมพันธ์กับสถานภาพทางสังคมอย่างมีนัยสำคัญที่ .๐๑ (ค่า $r = .๒๕๕$) แสดงว่าเด็กวัยรุ่นที่มีตำแหน่งในโรงเรียนจะมีเพื่อนเลือกเป็นเพื่อนรักมากกว่าผู้ไม่มีตำแหน่งในโรงเรียน (เป็นที่น่าเสียดายว่าผู้วิจัยไม่ได้เปรียบเทียบเพื่อหาความแตกต่างระหว่างเด็กวัยรุ่นที่มีตำแหน่งในโรงเรียนและไม่มีว่าจะมีสถานภาพทางสังคมสูง - ต่ำ ต่างกันอย่างไร ทั้งนี้เพราะการทำวิจัยเรื่องนี้มีเวลาจำกัด) ผลที่ได้ครั้งนี้สอดคล้องกับการวิจัยของโคลแมน^๒ (Coleman) ที่พบว่าเด็กชายวัยรุ่นที่มีเพื่อนเลือกมากที่สุดเป็นนักกีฬา ผู้ที่มีเพื่อนเลือกมากเป็นอันดับ ๒ มีตำแหน่งเป็นหัวหน้า อันดับ ๓ เป็นผู้นำในการทำกิจกรรมต่าง ๆ สำหรับเด็กหญิงวัยรุ่นก็เช่นเดียวกัน ผู้ที่มีเพื่อนเลือกมากที่สุดเป็นนักกีฬา อันดับ ๒ มีตำแหน่งเป็นหัวหน้า อันดับ ๓ มีรถยนต์ใช้ และอันดับ ๔ มักเป็นผู้นำในกิจกรรมต่าง ๆ

ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน มีอิทธิพลต่อการยอมรับตนเองของเด็กวัยรุ่นอันดับ ๕ แต่พยากรณ์ในทางลบ (ค่า $\beta = -.๑๑๕๓$) และความสัมพันธ์ก็มีค่าเป็นลบ ($r = -.๑๓๐$) เพราะฉะนั้นการพยากรณ์ก็ ความสัมพันธ์ก็ จึงมีความโน้มเอียงที่จะเป็นไปในทางกลับกัน นั่นคือเด็กวัยรุ่นที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงมีความโน้มเอียงที่จะยอมรับตนเองต่ำ ควบคู่กัน

^๒ Coleman, James S. The Adolescent Society, p. 44.

การวิจัยของสแตรง (หน้า ๑๑) ที่พบว่าเด็กวัยรุ่นที่มีความสามารถสูงจะมีความสอดคล้องระหว่าง "ตน" อย่างที่คิดว่าตนเป็น และ "ตน" อย่างที่อยากจะเป็นมาก แสดงว่ามีการยอมรับตนเองสูง แต่ค้านกับผลการวิจัยของบลด (หน้า ๑๒) ที่กล่าวว่า การยอมรับตนเองของเด็กวัยรุ่นไม่มีสัมพันธกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ทั้งนี้ผู้วิจัยยังไม่อาจสรุปได้ เพราะจากการวิจัยครั้งนี้อาจพบร่องในการแบ่งกลุ่มตัวอย่าง เพราะผู้วิจัยได้แบ่งเด็กวัยรุ่นเป็น ๒ กลุ่ม โดยไซเปอร์ เช่น ไทลที่ ๕๐ (หน้า ๒๐) เป็นเกณฑ์ตัดสินผลสัมฤทธิ์ในการเรียนสูงและต่ำ ซึ่งเป็นการแบ่งกลุ่มอย่างคร่าว ๆ โดยไม่เด็ดขาดจากกัน ถ้าหากจะมีการแบ่งกลุ่มตัวอย่างออกเป็น ๓ กลุ่ม คือ เด็กวัยรุ่นที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง ปานกลาง และต่ำ อาจได้ผลการวิจัยที่ต่างไปจากนี้

เนื่องจากความสัมพันธ์และตัวพยากรณ์การยอมรับตนเองมีค่าเป็นลบ ผู้วิจัยจึงไม่ได้ทำการเปรียบเทียบความแตกต่างของการยอมรับตนเองของเด็กวัยรุ่น อันเนื่องมาจากมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่แตกต่างกัน

สภาพครอบครัว มีอิทธิพลต่อการยอมรับตนเองของเด็กวัยรุ่นเป็นอันดับสุดท้าย แต่ตัวพยากรณ์เป็นลบ ($\beta = -.๑๕๖๘$) และความสัมพันธ์ระหว่างสภาพครอบครัวและการยอมรับตนเองก็มีค่าเป็นลบเช่นเดียวกัน (ค่า $r = -.๑๕๖$) แสดงว่าเด็กวัยรุ่นที่มีสภาพครอบครัวสมบูรณ์มีแนวโน้มในการยอมรับตนเองต่ำ

ที่ได้ผลดังนี้อาจเป็นเพราะว่าครอบครัวของเด็กวัยรุ่นส่วนมากเป็นครอบครัวใหญ่ มีอยู่อาศัยอยู่ในครอบครัวเดียวกันจำนวน ๕ - ๑๑ คน ซึ่งเป็นลักษณะของครอบครัวไทยที่พี่น้อง ปู่ย่า ตายาย มักจะอยู่รวมกัน (เป็นที่น่าเสียดายว่าแบบสำรวจที่ใช้ในการเก็บข้อมูลครั้งนี้ไม่ได้ให้กลุ่มตัวอย่างระบุว่า "ในบ้านของเขมีใครบ้าง" และ "เขรู้สึกใครสนิทสนมกับใครมากที่สุด" "เวลาเขมีเรื่องเค็อกรอนใจ เขมักจะปรึกษาใครในบ้าน" เพื่อควาใครที่อยู่ในบ้านจะมีอิทธิพลต่อจิตใจและเป็นที่ยึดทางใจให้แก่เด็ก ทำให้การวิเคราะห์ผลของการวิจัยขัดแย้งกว่านี้) ทำให้คิดไปได้ว่าเด็กวัยรุ่นที่ขาดพ่อ หรือขาดแม่อาจได้รับความรักและความอบอุ่นใจจากญาติพี่น้องที่อยู่ในบ้านเดียวกันเป็นกรณีทดแทนก็ได้

การเปรียบเทียบการยอมรับตนเองของเด็กวัยรุ่น

จากตาราง ๑๗ ปรากฏว่าเด็กวัยรุ่นที่ได้รับการเลี้ยงดูดีมีการยอมรับตนเองมากกว่าเด็กวัยรุ่นที่ได้รับการเลี้ยงดูไม่ดี ความแตกต่างมีนัยสำคัญที่ .๐๑ สันนิษฐานสมมุติฐานข้อที่ ๑.๔ ผลจากการเปรียบเทียบครั้งนี้สนับสนุนและเน้นให้เห็นความสำคัญของการเลี้ยงดูของผู้ปกครองของเด็กวัยรุ่นให้เห็นเด่นชัดมากยิ่งขึ้น ดังอภิปรายมาแล้ว

เด็กวัยรุ่นที่มีสถานภาพทางสังคมสูง มีแนวโน้มว่าจะมีการยอมรับตนเองมากกว่าเด็กวัยรุ่นที่ได้รับการเลี้ยงดูไม่ดี แต่ความแตกต่างไม่มีนัยสำคัญ ยังไม่อาจสรุปผลการวิจัยลงได้ ดังอภิปรายมาแล้ว

เด็กวัยรุ่นเพศชายมีแนวโน้มว่าจะมีการยอมรับตนเองมากกว่าเด็กวัยรุ่นเพศหญิง แต่ความแตกต่างไม่มีนัยสำคัญสนับสนุนผลการวิจัยของคายนัน แต่ขัดแย้งกับสมมุติข้อที่ ๔.๒

สรุปผลการวิจัย

จากการที่ผู้วิจัยได้อภิปรายผลโดยละเอียดมาแล้ว อาจสรุปผลได้โดยย่อ ๆ ดังนี้

๑. การเลี้ยงดูของผู้ปกครองมีอิทธิพลต่อการยอมรับตนเองของเด็กวัยรุ่นเป็นอันดับแรก มีความเชื่อมั่นได้ ๘๘% ต่อจากนั้นก็เป็นที่สถานภาพทางสังคม เพศ หน้าที่พิเศษ และตำแหน่งที่เข้ารับในโรงเรียน ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และสภาพครอบครัวตามลำดับ
๒. เด็กวัยรุ่นที่ได้รับการเลี้ยงดูดี มีการยอมรับตนเองมากกว่าเด็กวัยรุ่นที่ได้รับการเลี้ยงดูไม่ดีอย่างมีนัยสำคัญ
๓. เด็กวัยรุ่นที่มีสถานภาพทางสังคมสูง มีแนวโน้มว่าจะมีการยอมรับตนเองมากกว่าเด็กวัยรุ่นที่มีสถานภาพทางสังคมต่ำ แต่ความแตกต่างไม่มีนัยสำคัญ
๔. เด็กวัยรุ่นเพศชายมีแนวโน้มว่าจะมีการยอมรับตนเองมากกว่าวัยรุ่นเพศหญิง แต่ความแตกต่างไม่มีนัยสำคัญ

นอกจากนี้ผู้วิจัยยังได้พบต่อไปอีกว่า ๑) การยอมรับตนเองและการเลี้ยงดูของ
ผู้ปกครองของเด็กวัยรุ่น มีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญ ๒) สถานภาพทางสังคมมีความ
สัมพันธ์กับหน้าที่พิเศษและตำแหน่งที่ได้รับในโรงเรียนอย่างมีนัยสำคัญ

ขอเสนอแนะ

จากผลการวิจัยครั้งนี้ซึ่งแม้ว่าจะมีข้อบกพร่องต่าง ๆ ดังกล่าวมาแล้ว ผู้วิจัยก็คิดว่า
ก็อาจจะใช้เป็นแนวทางในการให้ข้อเสนอแนะแก่ผู้เป็นพ่อ แม่ ผู้ปกครอง และผู้บริหารการศึกษา
ตลอดจนผู้ที่วิจัยเรื่องต่อไป ดังนี้.-

๑. สำหรับผู้เป็นพ่อแม่หรือผู้ปกครอง

๑.๑. พ่อแม่ควรให้ความรักแก่ลูกอย่างเปิดเผยและแสดงให้ลูกได้รับรู้ แต่
ไม่ได้หมายความว่าพ่อแม่จะตามใจหรือโอ้อวดจนเกินไป พ่อแม่อาจแสดงให้ลูกรับรู้ได้โดยการ
แสดงความห่วงใย อาหาร พร้อมทั้งรับฟังและเป็นที่ปรึกษาที่ดีของลูก เมื่อลูกทำผิดไม่ลงโทษ
ด้วยการซ้ำเติมหรือสมน้ำหน้า แต่พยายามเข้าใจสาเหตุที่ทำให้ลูกประพฤติผิด พร้อมทั้งช่วย
ให้เขาเข้าใจถึงสาเหตุนั้น ๆ ด้วย การแสดงเช่นนี้ทำให้ลูกเข้าใจและซาบซึ้งว่าตนเป็นที่รัก
ของพ่อแม่และแม่

๑.๒. ช่วยปลูกฝังความเชื่อมั่นในตนเองให้แก่เด็ก ด้วยการที่พ่อแม่ให้ความ
ไว้วางใจแก่ลูก แสดงความยอมรับนับถือในตัวลูก มีความเชื่อในความดีและความสามารถ
ของลูก ให้เขาลองทำสิ่งง่าย ๆ ไปก่อนพร้อมทั้งให้กำลังใจเมื่อลูกประสบผลสำเร็จ พ่อแม่
ควรแสดงความชื่นชมยินดีต่อผลสำเร็จของเขาอย่างเปิดเผย คำชมเชยเล็ก ๆ น้อย ๆ และ
การแสดงความชื่นชมอย่างจริงใจจะก่อให้เกิดความเชื่อมั่นในตนเอง และมีความยอมรับ
นับถือตนเอง

๑.๓. พ่อแม่ยอมรับในความเป็นเอกลักษณ์ของลูก และช่วยให้ลูกรู้จักตนเอง
และยอมรับในเอกลักษณ์ของตน พ่อแม่เพียงมีความเข้าใจว่าคนเราแต่ละบุคคลย่อมมีความแตกต่างกัน
กัน เพราะฉะนั้นพ่อแม่ที่เข้าใจเรื่องนี้จะไม่ผลักดันให้ลูกกระทำในสิ่งที่เขาไม่มีความสามารถ ไม่

ตั้งมาตรฐานความดีและความสามารถของลูกไว้สูงจนเกินไป ไม่นำลูกไปเปรียบเทียบกับคนอื่น และตำหนิว่าลูกด้อยกว่าคนอื่น การที่พ่อแม่ยอมรับลูก จะช่วยให้ลูกยอมรับตนเองและพอใจตนเอง

๒. ข้อเสนอแนะสำหรับผู้เป็นครู ครูแนะแนวและผู้บริหารการศึกษา

๒.๑. ครูควรเข้าใจใจใส่และเข้าใจเด็กวัยรุ่น โรงเรียนไม่ได้เป็นเพียงสถานที่ที่เด็กจะมาหาความรู้เท่านั้น แต่โรงเรียนยังเป็นสถานที่ซึ่งเด็กต้องการและแสวงหาเพื่อชดเชยสิ่งที่เด็กไม่ได้รับจากที่บ้าน เพราะฉนั้นครูควรพยายามเข้าใจเด็กวัยรุ่นและใกล้ชิดกับเขา เด็กวัยรุ่นต้องการเพื่อน การมีเพื่อนรักใคร่มาก ๆ จะทำให้เขามีความสุข ครูอาจทราบได้โดยการทำสังคมมิติ และสังเกตว่าเด็กคนใดที่ขาดเพื่อน และอะไรเป็นสาเหตุที่ทำให้เขาไม่มีเพื่อน เพื่อช่วยเหลือให้เขาปรับตัวให้เข้ากับเพื่อน ๆ ได้ อาจช่วยด้วยการสนับสนุนให้เขาเข้าร่วมในกิจกรรมต่าง ๆ ที่ทางโรงเรียนจัดขึ้น เป็นที่ปรึกษาและให้คำแนะนำปัญหาส่วนตัว

๒.๒. สำหรับครูแนะแนวอาจช่วยเหลือเด็กวัยรุ่นได้โดยกระบวนการให้คำปรึกษา เพื่อช่วยให้เขารู้จักตนเอง รู้ความสามารถ และนิสัยใจคอของตนเอง พร้อมทั้งช่วยให้เขาวางจุดมุ่งหมายในการศึกษาและอาชีพได้เหมาะสมกับความสามารถและอุปนิสัยของเขาและเป็นจริง ไม่ใช่เป็นสิ่งที่เพ้อฝันเลื่อนลอย ปฏิบัติตามจุดมุ่งหมายนั้นไม่ได้ ตลอดจนให้คำปรึกษาในปัญหาส่วนตัวต่าง ๆ

สำหรับโรงเรียนที่ยังไม่มีบริการการแนะแนว ควรเริ่มให้มีโครงการการแนะแนวได้แล้ว เพราะบริการการแนะแนวนี้จะช่วยให้เด็กวัยรุ่น "เข้าใจตนเอง" และช่วยให้ครูผู้บริหารการศึกษาเข้าใจเด็กได้เป็นอย่างดีอีกด้วย

๒.๓. สำหรับผู้บริหารศึกษานั้น ก่อนที่จะลงโทษเด็กวัยรุ่นเมื่อเขากระทำความผิด ควรศึกษาเหตุผลและสาเหตุที่เด็กวัยรุ่นกระทำความผิดเสียก่อน เพราะเด็กวัยรุ่นมาจากครอบครัวต่าง ๆ กัน ภูมิหลังทางครอบครัวต่างกัน อย่าเพิ่งด่วนลงโทษหรือประณามว่าเขาเลว เพราะไม่มีใครอยากทำชั่วหรือเป็นคนเลว ทุกคนอยากเป็นคนดี แต่อาจมีสาเหตุเบื้องหลังที่ทำให้เขาทำความผิดไม่ได้ การที่ผู้บริหารพยายามเข้าใจและช่วยเหลือเขาแทน

การลงโทษ จะเป็นการสร้างความประทับใจและทำให้เขาสำนึกผิดได้ดีกว่าการลงโทษ

อนึ่ง ผู้บริหารเป็นผู้มีบทบาทสำคัญมากในการจัดบริการการแนะแนว ถ้าหากผู้บริหารไม่ให้ความร่วมมือหรือไม่สนับสนุนการจัดบริการแนะแนวในโรงเรียนก็ไม่สามารถดำเนินไปได้ เพราะฉะนั้นการที่ผู้บริหารเป็นผู้นำหรือให้การสนับสนุนแก่การจัดโครงการการแนะแนวในโรงเรียน จึงเท่ากับมีส่วนช่วยพัฒนาเด็กวัยรุ่นด้วย

๓. ข้อเสนอแนะสำหรับผู้ที่จะวิจัยต่อไป

สำหรับการวิจัยเรื่องนี้ ผู้วิจัยได้พบว่ายังมีสิ่งค้าง ๆ บกพร่องอยู่มาก จึงขอเสนอข้อคิดเห็นเพื่ออาจใช้เป็นแนวทางและเป็นประโยชน์แก่ผู้ที่วิจัยต่อไปดังนี้คือ

๓.๑. ควรปรับปรุงแบบทดสอบนี้เสียใหม่ แล้วนำไปทดลองสอบเพื่อหาความเชื่อมั่นและความเที่ยงตรงในการสร้างแบบทดสอบ ให้เป็นมาตรฐานและมีประสิทธิภาพในการวัดยิ่งขึ้น

๓.๒. ในการเก็บข้อมูล บังผู้วิจัยมีสัมพันธภาพและรู้จักเด็กมากเท่าใด ยิ่งเป็นการดียิ่งขึ้นเท่านั้น เพราะข้อมูลที่ได้อาจมีความเชื่อถือได้มากยิ่งขึ้น ถ้าเป็นไปได้ การได้มีโอกาสสังเกตเด็กและสัมภาษณ์เพิ่มเติมจะช่วยให้เข้าใจเด็กได้ถูกต้องมากยิ่งขึ้น

๓.๓. ควรศึกษาเพื่อเปรียบเทียบการยอมรับตนเองของบุคคลในวัยเด็ก วัยรุ่น และวัยผู้ใหญ่ เพื่อคว่าบุคคลวัยใดจะมีการยอมรับตนเองมากน้อยต่างกันอย่างไร

๓.๔. ในการศึกษาเปรียบเทียบการยอมรับตนเอง ถ้าแบ่งกลุ่มตัวอย่างเป็น ๓ กลุ่ม คือ การยอมรับตนเองสูง ปานกลาง และต่ำ จะทำให้เห็นความแตกต่างเด่นชัดยิ่งขึ้น

๓.๕. เนื่องจากยังไม่มีศัพท์บัญญัติคำว่า Actual - Self และ Ideal - Self ผู้วิจัยจึงเสนอให้ใช้คำว่า "ตน" ตามฉันทภาพ สำหรับคำว่า Actual-Self และ "ตน" ตามปณิธาน สำหรับคำว่า Ideal-Self

บทที่ ๕

บทย่อ

๑. ความมุ่งหมายของการวิจัย

๑.๑. ต้องการหาความสัมพันธ์ระหว่าง "คน" อย่างที่คิดว่าตนเป็น และ "คน" อย่างที่คิดอยากจะเป็น

๑.๒. ต้องการศึกษากฎาการยอมรับตนเองของเด็กวัยรุ่นชั้นมัธยมศึกษาตอนต่อไปหรือไม่ อย่างไร

๑.๒.๑. เพศ

๑.๒.๒. สภาพครอบครัว

๑.๒.๓. การเลี้ยงดูของผู้ปกครอง

๑.๒.๔. สถานภาพทางสังคม

๑.๒.๕. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

๑.๒.๖. หน้าที่พิเศษและตำแหน่งที่ได้รับในโรงเรียน

๒. สมมุติฐานในการวิจัย

๒.๑. การยอมรับตนเองของเด็กวัยรุ่นชั้นมัธยมศึกษาตอนต่อไปนี้ โดยเรียงลำดับความสำคัญดังนี้:— การเลี้ยงดูของผู้ปกครอง สภาพครอบครัว สถานภาพทางสังคม หน้าที่พิเศษและตำแหน่งที่ได้รับในโรงเรียน ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และเพศ

๒.๒. เด็กวัยรุ่นเพศชายมีการยอมรับตนเองมากกว่าวัยรุ่นเพศหญิง

๒.๓. เด็กวัยรุ่นที่มีสภาพครอบครัวสมบูรณ์มีการยอมรับตนเองมากกว่าเด็กวัยรุ่นที่มีสภาพครอบครัวไม่สมบูรณ์

๒.๔. เด็กวัยรุ่นที่ได้รับการเลี้ยงดูที่ดีจะมีการยอมรับตนเองมากกว่าวัยรุ่นที่ได้รับการเลี้ยงดูไม่ดี

๒.๕. เด็กวัยรุ่นที่มีสถานภาพทางสังคมสูง มีการยอมรับตนเองมากกว่าเด็กวัยรุ่นที่มีสถานภาพทางสังคมต่ำ

๒.๖. เด็กวัยรุ่นที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง มีการยอมรับตนเองมากกว่าวัยรุ่นที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ

๒.๗. เด็กวัยรุ่นที่มีหน้าที่พิเศษและตำแหน่งที่ได้รับในโรงเรียน มีการยอมรับตนเองมากกว่าวัยรุ่นที่ไม่มีตำแหน่ง

๓. วิธีดำเนินการ

การเก็บข้อมูลใช้วิธีให้เด็กวัยรุ่นตอบแบบสำรวจตนเอง โดยแบ่งแบบสำรวจตนเองออกเป็น ๓ ตอน ตอนแรก และตอนที่ ๒ เป็นการให้เด็กวัยรุ่นประมาณค่า "ตน" อย่างที่คิดว่าตนเป็น และ "ตน" อย่างที่คิดอยากจะเป็น มีทั้งหมด ๕๔ ข้อ แบบทดสอบเป็นแบบลิกเคอร์ทสเกล ตอนที่ ๓ ให้เด็กวัยรุ่นตอบรายละเอียดเกี่ยวกับตัวเอง ผู้วิจัยดำเนินการสอบด้วยตนเอง

๔. สรุปผลการวิจัย

๔.๑. การยอมรับตนเองของเด็กวัยรุ่นขึ้นอยู่กับองค์ประกอบต่อไปนี้ โดยเรียงลำดับความสำคัญดังนี้ คือ

- อันดับแรก การเลี้ยงดูของผู้ปกครอง การทำนายผลมีนัยสำคัญ
- อันดับที่ ๒ สถานภาพทางสังคม แต่การทำนายผลไม่มีนัยสำคัญ
- อันดับที่ ๓ เพศ การทำนายผลไม่มีนัยสำคัญ
- อันดับที่ ๔ ตำแหน่งและหน้าที่ที่ได้รับในโรงเรียน การทำนายผลมีค่าใกล้เคียงศูนย์
- อันดับที่ ๕ และที่ ๖ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและสภาพครอบครัว การทำนายผลมีค่าเป็นลบทั้งคู่

๔.๒. เด็กวัยรุ่นที่ได้รับการเลี้ยงดูที่มีการยอมรับตนเองมากกว่าเด็กวัยรุ่นที่ได้รับการเลี้ยงดูไม่ใช่อายมัยสำคัญ

๔.๓. เด็กวัยรุ่นที่มีเพศและสถานภาพทางสังคมแตกต่างกัน มีการยอมรับตนเองไม่แตกต่างกัน

๔.๔. การยอมรับตนเองของเด็กวัยรุ่นมีความสัมพันธ์กับการเลี้ยงดูของผู้ปกครองอย่างมีนัยสำคัญ

๔.๕. สถานภาพทางสังคมและการได้รับตำแหน่งหน้าที่พิเศษของเด็กวัยรุ่น มีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญ

๕. ข้อเสนอแนะ

๕.๑. พ่อแม่ควรให้ความรักแก่ลูกในทางที่ถูกต้อง และพยายามเข้าใจลูก รับฟัง และเป็นที่ปรึกษาที่ดีของลูกเมื่อลูกมีปัญหาและความคับข้องใจ ช่วยปลุกฝังความเชื่อมั่นในตนเอง ให้แก่ลูก ยอมรับในเอกลักษณ์ของลูก และไม่นำลูกไปเปรียบเทียบกับคนอื่น

๕.๒. ครูและครูแนะแนว ตลอดจนผู้บริหารโรงเรียน พยายามช่วยสร้างบรรยากาศในโรงเรียนให้อบอุ่น ช่วยให้เขาปรับตัวให้เข้ากับเพื่อน ๆ ได้ จัดกิจกรรมต่าง ๆ ในโรงเรียน เพื่อให้เด็กได้เข้าร่วมในกิจกรรมนั้น ๆ และได้แสดงออก ให้คำปรึกษาหารือเพื่อช่วยให้เขาเข้าใจตนเอง และช่วยให้เขาวางเป้าหมายในชีวิตได้อย่างเป็นจริงและสอดคล้องกับความสามารถของเขา

๕.๓. สำหรับผู้ที่วิจัยต่อไปควรปรับปรุงแบบสอบถามให้ได้มาตรฐาน และควรแบ่งกลุ่มเด็กวัยรุ่นออกเป็น การยอมรับตนเองสูง ปานกลาง และต่ำ เพื่อว่าจะได้เห็นชัดเจนยิ่งขึ้นในเวลานำมาเปรียบเทียบกัน.

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

- ศึกษาธิการ, กระทรวง, กองเผยแพร่การศึกษา, เอกสารแนะแนวการศึกษาและอาชีพ ฉบับที่ ๕, ๒๕๑๐, ๘๖ หน้า.
- ศึกษาธิการ, กระทรวง, หน่วยศึกษานิเทศก์ กรมการฝึกหัดครู, เอกสารนิเทศการศึกษา ฉบับที่ ๕๒, ๒๕๑๑, ๒๘๒ หน้า.
- สถาบันระหว่างชาติสำหรับการทศวรรษของเด็ก สังคมิทธิ, รายงานการวิจัย ฉบับที่ ๒ คุรุสภา ๒๕๐๓, ๕๔ หน้า.
- Allport, Gordon Willard, Pattern and Growth in Personality, Holt, Rinehart and Winston, 1961, 593 pp.
- Ausubel, David P., Theory and Problem of Child Development, Grune & Stratton, 1958, 650 pp.
- Coleman, James S., The Adolescent Society, The Free Press of Glencoe, 1962, 368 pp.
- Dissertation Abstract, 22; (1), 317, July 1961.
- Dissertation Abstract, 23; (10), 3805, April 1963.
- Dissertation Abstract, 24; (3), 1070, September 1963.
- Dissertation Abstract, 25; (4), 5116, March 1965.
- Dissertation Abstract, 26; (1), 200, July 1965.
- Dissertation Abstract, 26; (3), 1475, September 1965.
- Educational Psychology, 49, (5), October 1958.
- Edwards, Allen L., Techniques of Attitude Scale Construction, Appleton & Century-Crofts, Inc., 1957, 256 pp.
- Garrett, Henry E., Statistics in Psychology and Education, Longmans, Green & Co., 1958, 478 pp.
- Garrison, Karl C., Psychology of Adolescence, Prentice Hall Inc., New York, 1956, 529 pp.

- Gottlieb, David & Jon Reeves, Adolescent Behavior in Urban Areas, The Free Press of Glencoe, 1963, 244 pp.
- ✓ Hall Calvin S. and Lindzey Gardner, Theories of Personality, John Wiley and Sons, Inc., 1957, 572 pp.
- ✓ Jersild, Arthur T., In Search of Self, New York, 1960.
- ✓ Jersild, Arthur T., The Psychology of Adolescence, Macmillan Co., New York, 1963, 468 pp.
- ✓ Medinnus, Gene R., Readings in Psychology of Parent-Child Relationship, John Wiley & Sons, Inc., 1967, 371 pp.
- Muus, Rolf E., Theories of Adolescence, Random House, New York, 1962, 184 pp.
- (✓ New Comb, Theodore M., Social Psychology, New York, Dryden, 1950, 690 pp.
Review of Educational Research, 30; (1), 17, February, 1960.
- 2 ✓ Rogers, Carl R., Client-Centered Therapy, Boston, Houghton, 1951, 560 pp.
- Ruja, Harry, Psychology for Life, McGraw-Hill, 1955, 427 pp.
- ✓ Russell, David H., Children's Thinking, Ginn and Co., 1956, 449 pp.
- ✓ Seidman, Jerome M., The Adolescent, Holt, Rinehart & Winston, Inc., 1960, 870 pp.
- ✓ Strang, Ruth, The Adolescent Views Himself, McGraw-Hill, 1957, 581 pp.
The Journal of Educational Research, 62; (7), 321, March, 1961.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก.

การแสดงสังคมมิติของ เด็กวัยรุน

เครื่องหมายที่ไรแสดงในการทำสังคมมิติ

๑. หมายถึงผู้ที่ได้รับเลือกอันดับ ๑ จะมีค่าเท่ากับ ๒ คะแนน
๒. หมายถึงผู้ที่ได้รับเลือกอันดับ ๒ จะมีค่าเท่ากับ ๑ คะแนน
  - ๑(๕๕) หมายถึงเด็กวัยรุนเลขที่ ๕๕ ซึ่งอยู่ทางห้องเป็นผู้เลือกและเลือก
ในอันดับ ๑
  - ๑(๑) หมายถึงเด็กวัยรุนที่อยู่ห้องอื่น ๆ นอกจากห้อง ๕๕ ห้องเป็นผู้เลือก
และเลือกในอันดับ ๑

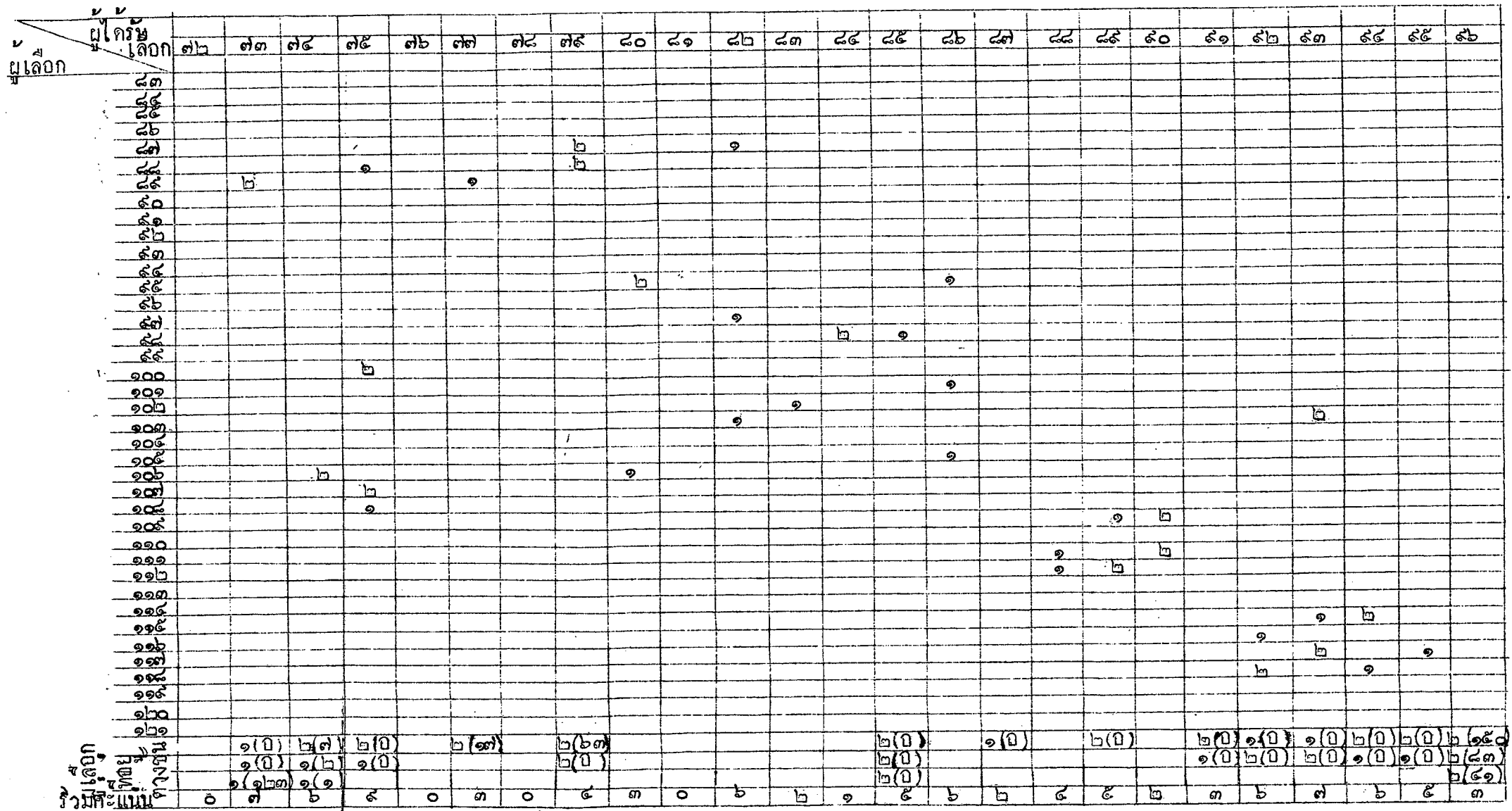
เกณฑ์การตัดสิน

- สถานภาพทางสังคมสูง ตัดสินจากการที่เด็กวัยรุนได้รับคะแนนการเลือก
๓ คะแนนขึ้นไป
- สถานภาพทางสังคมต่ำ ตัดสินจากการที่เด็กวัยรุนได้รับคะแนนการเลือก ๒ คะแนน
ลงมา.

ภาพ ๓ แสดงสัมพันธภาพของ เด็กวัยรุ่นหญิงที่ ๓

ภาคผนวก ข.

ตาราง ๑๕. ผลของการหาค่าพิสัยของควอไทล์ (ค่า Q) ของแบบสำรวจตนเองด้วยวิธีของ
เรอร์สตัน (Thurstone) จากการทดสอบกับเด็กวัยรุ่น จำนวน ๑๐๐ คน

ตอนที่ ๑. ก.

ข้อที่	จำนวนคนที่ตอบในมาตราทั้ง ๕					ค่า C ₇₅	ค่า C ₂₅	ค่า Q
	๕	๔	๓	๒	๑			
๑	๒	๔	๖๐	๒๓	๑๑	๓.๘๘	๒.๘๒	๑.๐๗
๓	—	๑๐	๕๒	๓๒	๑๖	๔.๒๒	๒.๘๖	๑.๓๖
๕	๑	๑	๕๓	๓๔	๑๑	๔.๑๖	๒.๘๘	๑.๑๘
๖	—	๘	๕๕	๒๘	๖	๓.๘๒	๒.๗๘	๑.๐๓
๘	๑	๕	๒๒	๒๖	๔๖	๔.๘๖	๓.๓๗	๑.๕๘
๑๑	๑	๗	๕๒	๓๐	๑๐	๔.๐๐	๒.๘๓	๑.๑๗
๑๓	๑๐	๒๐	๕๑	๑๓	๑๐	๓.๖๖	๒.๒๕	๑.๒๑
๑๕	๒	๔	๔๘	๒๘	๑๖	๔.๑๘	๒.๘๘	๑.๓๐
๑๗	๑	๑๓	๗๐	๑๒	๔	๓.๓๗	๒.๖๖	๐.๗๑
๑๘	๑๑	๓๑	๔๖	๘	๔	๓.๒๒	๑.๘๕	๑.๒๗
๒๑	๔	๑๔	๕๕	๒๒	๕	๓.๕๘	๒.๖๓	๐.๘๖
๒๓	๓	๑๐	๓๒	๒๘	๒๗	๔.๕๘	๒.๘๘	๑.๗๐
๒๕	๕	๘	๒๖	๓๐	๓๐	๔.๗๐	๒.๙๒	๑.๗๘
๒๗	๒	๖	๕๐	๓๑	๑๑	๔.๐๕	๒.๘๘	๑.๒๑
๒๘	๒	๔	๔๐	๓๗	๑๗	๔.๒๘	๒.๕๘	๑.๖๘
๓๑	—	๑๕	๓๖	๓๔	๑๕	๔.๒๑	๒.๗๘	๑.๔๓

ตาราง ๑๘. ตอนที่ ๑. ก. (ต่อ)

ข้อที่	จำนวนคนที่ตอบในมาตราทั้ง ๕					ค่า C ₇₅	ค่า C ₂₅	ค่า Q
	๕	๔	๓	๒	๑			
๓๓	๓	๑๑	๕๗	๓๕	๔	๓.๕๐	๒.๖๕	๑.๒๓
๓๕	๕	๒๖	๔๔	๑๕	๖	๓.๔๑	๒.๑๒	๑.๒๕
๓๗	-	๑	๖๐	๓๐	๕	๓.๕๗	๒.๕๐	๑.๐๗
๓๘	-	๔	๒๔	๕๕	๑๓	๔.๒๕	๓.๓๘	๐.๕๑
๔๑	๑	-	๑๗	๔๕	๓๗	๔.๘๒	๓.๖๖	๑.๑๖
๔๓	๓	๒	๑๗	๒๔	๕๔	๕.๑๔	๓.๖๓	๑.๕๑
๔๕	๓	๖	๑๕	๒๘	๔๔	๔.๕๓	๓.๓๔	๑.๕๕
๔๗	๕	๒๔	๔๑	๑๘	๕	๓.๖๑	๒.๒๐	๑.๔๑
๔๘	๑	๗	๒๕	๒๕	๓๘	๔.๘๔	๓.๐๕	๑.๗๕

ตาราง ๑๘. ตอนที่ ๑. ข.

ข้อที่	จำนวนคนที่ตอบในมาตราทั้ง ๕					ค่า C ₇₅	ค่า C ₂₅	ค่า Q
	๕	๔	๓	๒	๑			
๒	๕	๒๐	๓๒	๒๒	๑๘	๔.๑๘	๒.๓๕	๑.๘๓
๔	๑๓	๑๑	๒๐	๒๕	๓๑	๔.๗๖	๒.๕๕	๒.๒๑
๖	๕	๑๒	๓๕	๑๘	๒๓	๔.๕๘	๒.๖๔	๑.๕๔
๘	๒๓	๑๒	๓๕	๑๕	๗	๓.๕๕	๑.๕๗	๑.๘๘
๑๐	๕	๕	๑๔	๒๘	๕๐	๕.๐๐	๓.๖๑	๑.๓๕
๑๒	๑๕	๒๕	๒๒	๕	๓	๓.๑๗	๑.๗๔	๑.๕๓

ตาราง ๑๕. ตอนที่ ๑. ข. (ต่อ)

ข้อ ข้อที่	จำนวนคนที่ตอบในมาตราทั้ง ๕					กา ๐ 75	กา ๐ 25	กา ๑
	๕	๔	๓	๒	๑			
๑๔	๓๐	๑๕	๓๖	๕	๖	๓.๒๒	๑.๓๓	๑.๘๕
๑๖	๓๐	๒๑	๓๓	๗	๕	๓.๒๓	๑.๓๓	๑.๕๐
๑๘	๓๖	๒๘	๒๕	๗	๕	๒.๕๕	๑.๑๕	๑.๗๕
๒๐	๕๕	๒๐	๑๕	๕	๑	๒.๓๐	๐.๕๓	๑.๓๗
๒๒	๑๑	๒๐	๕๗	๑๐	๒	๓.๒๗	๒.๒๐	๑.๐๗
๒๔	๒๒	๑๓	๒๘	๑๕	๑๘	๕.๑๓	๑.๗๓	๒.๕๐
๒๖	๑๒	๑๕	๒๒	๓๐	๒๒	๕.๕๐	๒.๕๓	๑.๕๗
๒๘	๑๑	๒๐	๓๕	๒๐	๑๕	๓.๕๕	๒.๒๐	๑.๗๕
๓๐	๒	๕	๕๐	๓๗	๑๗	๕.๒๘	๒.๕๕	๑.๖๕
๓๒	-	๑๕	๓๖	๓๕	๑๕	๕.๒๑	๒.๗๘	๑.๕๓
๓๔	๓	๑๑	๕๕	๓๕	๕	๓.๘๘	๒.๗๓	๑.๑๕
๓๖	๕	๒๖	๕๕	๑๕	๖	๓.๓๕	๒.๑๒	๑.๒๗
๓๘	-	๑	๖๐	๓๐	๕	๓.๕๗	๒.๕๐	๑.๐๗
๔๐	-	๕	๒๕	๕๕	๑๓	๕.๓๐	๓.๓๘	๐.๕๒
๔๒	๑	-	๑๗	๕๕	๓๗	๕.๘๓	๓.๖๖	๑.๑๗
๔๔	๓	๒	๑๗	๒๕	๕๕	๕.๐๕	๓.๖๓	๑.๕๑
๔๖	๓	๖	๑๕	๒๘	๕๕	๕.๕๓	๓.๓๕	๑.๕๕
๔๘	๘	๒๕	๕๑	๑๘	๕	๓.๖๑	๒.๒๑	๑.๕๐
๕๐	๑	๗	๒๕	๒๕	๓๘	๕.๘๕	๓.๐๕	๑.๗๕

ตาราง ๑๘. ตอนที่ ๒. ก.

ข้อ	จำนวนคนที่ตอบในมาตราทั้ง ๕					กา ๐75	กา ๐25	กา ๐
	๑	๒	๓	๔	๕			
๑	๑๔	๒๕	๓๗	๑๓	๑๑	๓.๕๗	๑.๙๔	๑.๕๓
๓	๑๕	๒๙	๓๕	๑๓	๘	๓.๓๙	๑.๘๔	๑.๕๕
๕	๑๑	๑๘	๔๕	๑๓	๑๓	๓.๕๘	๒.๒๗	๑.๓๑
๗	๗	๙	๓๐	๒๔	๓๐	๔.๒๗	๒.๘๐	๑.๘๗
๙	๕	๑๐	๒๐	๓๖	๒๙	๔.๖๔	๓.๐๐	๑.๖๔
๑๑	๕	๗	๓๗	๒๘	๒๓	๔.๕๓	๒.๘๕	๑.๕๘
๑๓	๑๔	๑๓	๓๓	๑๕	๒๕	๔.๐๐	๒.๓๕	๑.๖๕
๑๕	๒	๓	๒๐	๓๐	๔๕	๔.๙๔	๓.๐๐	๑.๙๔
๑๗	๖	๑๓	๓๓	๓๖	๑๒	๔.๑๕	๒.๖๘	๑.๕๗
๑๙	๘	๙	๔๑	๒๔	๑๘	๔.๒๐	๒.๗๐	๑.๕๐
๒๑	๑๐	๑๒	๔๘	๑๕	๑๕	๓.๘๓	๒.๕๖	๑.๒๗
๒๓	๖	๑๗	๔๐	๓๐	๗	๓.๙๐	๒.๕๕	๑.๓๕
๒๕	๘	๑๒	๓๗	๓๐	๑๓	๔.๑๐	๒.๖๐	๑.๕๐
๒๗	๑๒	๑๗	๓๘	๒๐	๑๓	๓.๙๐	๒.๒๗	๑.๖๓
๒๙	๘	๙	๒๐	๑๙	๔๔	๔.๙๓	๒.๙๐	๒.๐๓
๓๑	๕	๓	๒๕	๒๐	๑๗	๔.๙๗	๒.๙๓	๒.๐๔
๓๓	๓	๖	๑๑	๒๐	๖๐	๕.๐๘	๓.๗๕	๑.๓๓
๓๕	๖	๑๔	๔๓	๒๓	๑๔	๔.๐๒	๒.๖๒	๑.๔๐
๓๗	๖	๑๘	๓๓	๒๕	๑๘	๔.๒๒	๒.๕๓	๑.๖๙
๓๙	๗	๑๒	๑๒	๒๓	๕๖	๔.๙๕	๓.๐๐	๑.๙๕
๔๑	๑๙	๒๓	๓๕	๑๗	๗	๓.๕๗	๑.๗๖	๑.๗๑

ตาราง ๑๘. ตอนที่ ๒. ก. (ต่อ)

ข้อที่	จำนวนคนที่ตอบในมาตราทั้ง ๕					ค่า C ₇₅	ค่า C ₂₅	ค่า Q
	๑	๒	๓	๔	๕			
๓๓	๒๐	๑๘	๓๓	๑๗	๑๑	๓.๖๘	๑.๗๖	๑.๘๒
๔๕	๑๒	๑๘	๕๒	๑๗	๕	๓.๘๘	๒.๘๓	๑.๐๑
๕๗	๑๒	๑๗	๓๘	๑๘	๑๓	๓.๘๗	๒.๒๗	๑.๖๐

ตาราง ๑๘. ตอนที่ ๒. ข.

ข้อที่	จำนวนคนที่ตอบในมาตราทั้ง ๕					ค่า C ₇₅	ค่า C ₂₅	ค่า Q
	๑	๒	๓	๔	๕			
๒	๔๕	๒๘	๑๗	๕	๘	๒.๘๕	๑.๐๖	๑.๗๘
๔	๓๐	๓๓	๒๕	๘	๘	๒.๘๘	๑.๓๓	๑.๖๕
๖	๒๑	๒๓	๓๘	๑๒	๖	๓.๓๒	๐.๖๓	๒.๖๘
๘	๓๓	๒๘	๓๐	๘	๕	๓.๑๐	๑.๒๕	๑.๘๕
๑๐	๓๒	๒๒	๒๒	๑๓	๑๑	๓.๘๕	๑.๒๘	๒.๑๗
๑๒	๔๑	๓๐	๑๘	๕	๖	๒.๗๒	๑.๑๑	๑.๖๑
๑๔	๓๘	๒๐	๒๘	๗	๑๕	๓.๓๘	๑.๒๑	๒.๑๗
๑๖	๔๘	๒๐	๑๕	๘	๘	๓.๘๐	๒.๕๕	๑.๓๕
๑๘	๖๒	๒๐	๑๑	๓	๘	๒.๑๑	๐.๘๐	๑.๒๑
๒๐	๑๓	๑๘	๕๒	๑๒	๑๘	๔.๐๐	๒.๓๖	๑.๖๘
๒๒	๑๐	๑๒	๘๘	๑๕	๑๕	๓.๘๓	๒.๕๖	๑.๒๗
๒๔	๖	๑๗	๖๐	๓๐	๗	๓.๘๐	๒.๕๕	๑.๓๕

ตาราง ๑๕. ตอนที่ ๒. ข. (ต่อ)

ข้อ ข้อที่	จำนวนคนที่ตอบในมาตราที่ ๕					ค่า C 75	ค่า C 25	ค่า Q
	๑	๒	๓	๔	๕			
๒๖	๘	๑๒	๓๓	๓๐	๑๓	๒.๕๖	๐.๙๓	๑.๕๙
๒๘	๑๒	๑๓	๓๘	๒๐	๑๓	๓.๖๖	๒.๓๓	๑.๒๙
๓๐	๓๕	๒๘	๒๑	๖	๑๐	๓.๐๓	๑.๒๑	๑.๘๖
๓๒	๙๓	๑๓	๑๓	๓	๑๖	๓.๘๘	๑.๐๓	๒.๓๕
๓๔	๕๐	๑๑	๙	๑๑	๑๙	๓.๙๖	๑.๐๐	๒.๙๖
๓๖	๑๓	๓	๕๒	๒๒	๑๖	๔.๐๙	๒.๖๒	๑.๙๓
๓๘	๑๓	๒๖	๓๐	๑๘	๙	๓.๖๑	๑.๘๐	๑.๘๑
๔๐	๓๕	๑๓	๒๐	๙	๑๙	๓.๘๓	๑.๒๑	๒.๖๒
๔๒	๒๓	๑๓	๓๖	๑๒	๑๐	๓.๓๖	๑.๙๓	๑.๙๓
๔๔	๑๐	๒๖	๒๐	๑๐	๔	๒.๙๕	๑.๑๓	๑.๘๒
๔๖	๘	๒๘	๑๕	๓	๒	๒.๖๖	๑.๐๒	๑.๙๔
๔๘	๓๙	๒๒	๒๘	๘	๓	๓.๐๐	๑.๑๔	๑.๘๖

สวัสดีนักเรียน

ก่อนอื่นครูขอแนะนำตัวก่อนว่าครูชื่อ บังอร เสตนนท์ กำลังเรียนเพื่อทำปริญญาโทที่วิทยาลัยวิชาการศึกษาประสานมิตร

ข.ม.นี้เรียน..... ใจใหม่ แต่เราจะไม่เรียนวิชา..... กัน ครูมีแบบสอบถามจะมาให้ให้นักเรียนทำในชั่วโมงนี้ การทำแบบสอบถามนี้ไม่ยากนัก แต่ต้องตอบด้วยความจริงใจ ทุกสิ่งทุกอย่างครูจะเก็บเป็นความลับ

การตอบแบบสอบถามครั้งนี้ของเรจะเป็นประโยชน์ต่อวงการศึกษาระดับประเทศเรามาก การที่ประเทศเรายังล้าหลังและเจริญสู้ประเทศอื่นไม่ได้ เพราะเราขาดคำรับตำราที่ผู้เรียนในชั้นมหาวิทยาลัยจะต้องอ่านตำราต่างประเทศ ซึ่งวัฒนธรรมความเป็นอยู่ของเขาแตกต่างจากของเรา เพราะฉะนั้นครูจึงคิดเขียนตำราขึ้นซึ่งต้องอาศัยการวิจัยโดยการสอบถามความจริงจากพวกนักเรียนนี่แหละ การเขียนตำราเล่มนี้จะมีประโยชน์ต่อนักเรียนด้วย เพราะจะทำให้ผู้ที่เป็นครูเข้าใจนักเรียน เข้าใจว่านักเรียนคิดอย่างไร รู้สึกอย่างไร เมื่อผู้ที่เป็นครูมีความเข้าใจนักเรียนดี การสอน, การปกครอง, การสร้างระเบียบวินัยในโรงเรียนก็ย่อมดีและสอดคล้องกับความต้องการของเขาคด้วย นักเรียนจะสบายใจขึ้นที่ครูเข้าใจเธอ เช่น สมมุติว่าเธอมาโรงเรียนสาย ถ้าครูไม่สอบถามสาเหตุว่าทำไมเธอจึงมาสายก็ควนลงโทษเธอ ย่อมทำให้เธอรู้สึกน้อยใจได้ เพราะความจริงเธออาจมาสายเพราะรถติด เพราะเมื่อคืนนอนดึก เพราะท้อใช้ไปธุระ ฯลฯ เหล่านี้ ถ้าครูเข้าใจเธอจะได้ช่วยกันแก้ไขและป้องกันสาเหตุได้

เอาละ ขอให้เธอตั้งใจทำ และตอบตามความเป็นจริง ขอรับรองว่า การตอบตามความจริง จะไม่มีผลเสียหายต่อเธอเลย แต่ถ้าเธอทำเล่น ๆ หรือตอบไม่จริง จะมีผลเสียมาก เพราะผลการวิจัยจะผิดพลาดหมด และครูกับนักเรียนก็จะไม่เข้าใจกัน เป็นการเสียเวลาไปโดยเปล่าประโยชน์

ครูขอขอบใจล่วงหน้าด้วย และถ้าหากเธอไม่เข้าใจข้อความในแบบสอบถามตรงไหนก็ถามครูได้ อย่าทำโดยไม่เข้าใจนะคะ.

แบบสอบถาม

ตอนที่ ๑ ก.

นักเรียนคงจะเคยมองดูตัวเองหรือสำรวจตนเองมาบ้าง และมีความเชื่อ, ความรู้สึก, หรือความคิดว่าตนเองมีรูปร่างลักษณะเป็นอย่างไร เป็นคนใจเย็นหรือหงุดหงิดง่าย เป็นคนฉลาดเพียงไหน ชอบความท้อไปนี้จะช่วยวิเคราะห์ความคิดและความรู้สึกที่มีต่อตัวของเธอเองไถ่มาก ถ้าหากว่า เธอ จะตอบอย่างจริงจัง และตรงความความรู้สึกที่แท้จริงของเธอมากที่สุด

โปรดพิจารณาความรู้สึกของเธอว่า มีความรู้สึกต่อตนเอง ในด้านต่าง ๆ ในระดับไหนมากหรือน้อยอย่างไร แล้วเลือกกาเครื่องหมาย ในช่องที่ตรงกับระดับความรู้สึกของเธอที่สุด

ตัวอย่าง

เลขที่	ความรู้สึกที่มีต่อตนเอง	มากที่สุด	ค่อนข้างมาก	ปานกลาง	ค่อนข้างน้อย	น้อยที่สุด
๑	ข้าพเจ้ารู้สึกว่าคุณมีนิสัยตาสวย			☒		
๒	ข้าพเจ้ารู้สึกว่าคุณเป็นคนอ่อนแอ		☒			

คำอธิบาย

มากที่สุด	หมายความว่า	เธอรู้สึกว่าคุณมีนิสัยตาสวยมาก
ค่อนข้างมาก	"	เธอรู้สึกว่าคุณมีนิสัยตาที่สวยค่อนข้างมาก
ปานกลาง	"	เธอรู้สึกว่าคุณมีตาของเธอพอดี
ค่อนข้างน้อย	"	เธอรู้สึกว่าคุณมีตาของเธอค่อนข้างซีวร
น้อยที่สุด	"	เธอรู้สึกว่าคุณมีตาของเธอซีวร

ตอนที่ ๑ ข

ถ้าหากเรามีแถวสารพัดนึกที่ปรารถนาอะไรก็จะโศกเศร้าทุกประการ เธอจะปรารถนาอะไร
โปรดพิจารณารายการต่อไปนี้ แล้วเลือกกาเครื่องหมาย ✓ ในช่องที่ตรงกับระดับความ
ต้องการมาก หรือน้อยเพียงใด

ตัวอย่าง

เลขที่	ความปรารถนาของตนเอง	มาก	ค่อนข้าง	ปาน	ค่อนข้าง	น้อย
		ที่สุด	มาก	กลาง	น้อย	ที่สุด
๑	ข้าพเจ้าอยากมีนิสัยสวย		✓			
๒	ข้าพเจ้าอยากเป็นคนเข้มแข็ง			✓		

คำอธิบาย		
มากที่สุด	หมายความว่า	เธอปรารถนาในสิ่งนั้นมากที่สุด
ค่อนข้างมาก	"	เธอปรารถนาในสิ่งนั้นค่อนข้างมาก
ปานกลาง	"	เธอปรารถนาในสิ่งนั้นมากพอสมควร
ค่อนข้างน้อย	"	เธอไม่ค่อยอยากได้สิ่งนั้น
น้อยที่สุด	"	เธอไม่ยอมอยากได้สิ่งนั้นเลย

ขอควรระวัง

- ๑. ในแต่ละข้อกาเครื่องหมาย ✓ ได้เพียงข้อเดียวเท่านั้น
- ๒. โปรดทำตอนที่ ๑ ก. และตอนที่ ๑ ข. พร้อม ๆ กันไป

เลขที่	ความรู้สึกที่มีต่อตนเอง	มาก ที่สุด	ค่อนข้าง มาก	ปาน กลาง	ค่อนข้าง น้อย	น้อย ที่สุด
๑	ข้าพเจ้ารู้สึกว่าตนเองมีเสียงนาฬิกา					
๓	ข้าพเจ้าคิดว่าตนเองร้องเพลงได้ไพเราะ					
๕	(ตอบเฉพาะหญิง) ข้าพเจ้ารู้สึกว่าตนเองมีรูปร่างหน้าตาสวย					
	(ตอบเฉพาะชาย) ข้าพเจ้ารู้สึกว่าตนเองมีรูปร่างหน้าตาดูดี					
๗	ข้าพเจ้ารู้สึกว่าตนเองมีบุคลิกลักษณะดี					
๘	ข้าพเจ้ารู้สึกว่าตนเองสามารถแสดงตลกให้เพื่อนขบขันได้					
๑๑	ข้าพเจ้ารู้สึกว่าตนเองมีวิริยยามดแล เช่น การยืน เดิน นั่ง ใคงาย					
๑๓	ข้าพเจ้ารู้สึกว่าตนเองมีเพื่อนรักใคร่สนิทชิดชอบ (จำนวนมากน้อยเพียงใด)					
๑๕	ข้าพเจ้ารู้สึกว่าตนเองมักเป็นที่รักของครูในโรงเรียน (จำนวนมากน้อยเพียงใด)					
๑๗	ข้าพเจ้ารู้สึกว่าตนเองเป็นลูกที่รักของโรงเรียน					
๑๘	ข้าพเจ้ารู้สึกว่าตนเองเป็นลูกที่ดีของบิดามารดา					
๒๑	ข้าพเจ้ารู้สึกว่าตนเองมีศิลปะในการแต่งกาย					
๒๓	ข้าพเจ้าเชื่อว่าตนเองมีความสามารถในการเล่นดนตรี					
๒๕	ข้าพเจ้าเชื่อว่าตนเองมีความฉันทในการวาดรูป					
๒๗	ข้าพเจ้ารู้สึกว่าตนเองมีความสามารถในการเรียนวิทยาศาสตร์					

เลขที่	ความปรารถนาของตนเอง	มาก ที่สุด	ค่อนข้าง มาก	ปาน กลาง	ค่อนข้าง น้อย	น้อย ที่สุด
๒	ข้าพเจ้ายากมีเสียงไพเราะน่าฟังเหมือน ระฆังเงิน					
๔	ข้าพเจ้ายากเป็นนักร้องแผนเสียงทองคำ (ตอบเฉพาะหญิง) ข้าพเจ้ายากสวยพอ กับอกัสตรา					
๖	(ตอบเฉพาะชาย) ข้าพเจ้ายากมีรูปร่าง หน้าตาหล่อเหมือนคาราภาพยนต์					
๘	ข้าพเจ้ายากมีบุคลิกลักษณะคืออย่างหาที่ตีไม่ได้					
๑๐	ข้าพเจ้ายากเป็นคาราตดก					
๑๒	ข้าพเจ้ายากใ้เทศน์มีอิริยาบถเช่นการยืน เดิน, นั่ง, งามพร้อม					
๑๔	ข้าพเจ้ายากใ้ให้เพื่อนทุกคนรักข้าพเจ้า					
๑๖	ข้าพเจ้ายากใ้ให้ครูทุกคนในโรงเรียน รักข้าพเจ้า					
๑๘	ข้าพเจ้ายากเป็นนักเรียนที่ดีพร้อมชนิด ไม่มีที่ติของโรงเรียนนี้					
๒๐	ข้าพเจ้ายากใ้ให้ตนเป็นลูกที่ดีพร้อมทุกด้าน ของพ่อแม่					
๒๒	ข้าพเจ้ายากมีศิลปะในการแต่งตัวใ้ สวยงามและทันสมัยเสมอ					
๒๔	ข้าพเจ้ายากเป็นนักดนตรี					
๒๖	ข้าพเจ้ายากเป็นนักวาดรูป					
๒๘	ข้าพเจ้ายากเป็นนักวิทยาศาสตร์ที่ชอบเสียง					

เลขที่	ความรู้สึกที่มีต่อตนเอง	มากที่สุด	ค่อนข้างมาก	ปานกลาง	ค่อนข้างน้อย	น้อยที่สุด
๒๘	ข้าพเจ้าเชื่อว่าตนมีความถนัดในการเรียน คณิตศาสตร์					
๓๑	ข้าพเจ้ารู้สึกว่าตนมีความถนัดในการเรียน ภาษาอังกฤษ					
๓๓	ข้าพเจ้ารู้สึกว่าตนเองมีความสามารถในการ ประดิษฐ์สิ่งของ					
๓๕	ข้าพเจ้าคิดว่าตนเองมีความสามารถในการ เล่นกีฬา					
๓๗	ข้าพเจ้ารู้สึกว่าตนมีความจำแม่นยำ					
๓๘	ข้าพเจ้าเชื่อว่าตนมีความสามารถในการพูด เช่นพูดโต้วาที, พูดหน้าชั้น, อธิบาย หรือเล่า เรื่องต่าง ๆ ให้คนอื่นฟัง					
๔๑	ข้าพเจ้าเชื่อว่าตนมีความถนัดในการประพันธ์ แต่งโคลง, ฉันท์, กาพย์, กลอน, ร้อยแก้ว อย่างใดอย่างหนึ่ง					
๔๓	ข้าพเจ้ารู้สึกว่าตนมีความสามารถในการเต้นรำ หรือฟ้อนรำ					
๔๕	ข้าพเจ้ารู้สึกว่าตนมีความสามารถในการ แสดงบนเวทีหรือเล่นละคร					
๔๗	ข้าพเจ้ารู้สึกว่าตนมีเพื่อน (มีเพื่อนมากหรือ น้อยเพียงใด)					
๔๘	ข้าพเจ้ารู้สึกว่าตนมีเพื่อนต่างเพศ (มากหรือ น้อยเพียงใด)					

ตอนที่ ๑.๓

เลขที่	ความปรารถนาของตนเอง	มากที่สุด	ค่อนข้างมาก	ปานกลาง	ค่อนข้างน้อย	น้อยที่สุด
๓๐	ข้าพเจ้ายากเป็นนักคำนวณยอดเยี่ยม					
๓๑	ข้าพเจ้ายากไปเรียนต่อต่างประเทศ					
๓๒	ข้าพเจ้ายากเป็นนักประดิษฐ์เหมือนเอคิสัน					
๓๓	ข้าพเจ้ายากเป็นนักกีฬาทีมชาติ					
๓๔	ข้าพเจ้ายากให้ตนเป็นคนที่มีความจำแม่นยำ					
๓๕	ข้าพเจ้ายากเป็นนักโต้วาทีหรือนักปราศรัย					
๓๖	ข้าพเจ้ายากเป็นนักประพันธ์หรือกวีที่ชอบเสียง					
๓๗	ข้าพเจ้ายากเป็นคารานาฏศิลป์					
๓๘	ข้าพเจ้ายากเป็นคาราภาพยนตร์หรือ คาราโทรทัศน์					
๓๙	ข้าพเจ้ายากเป็นคนที่มีเพื่อนใหม่มากกว่า					
๔๐	ข้าพเจ้ายากมีเพื่อนต่างเพศใหม่กว่า					

ตอนที่ ๓.๑.

โดยปรกติคนเราย่อมมีความรู้สึกในทางดีบ้าง ไม่ดีบ้าง หรือมีความเห็นว่าตนบกพร่องในด้านต่าง ๆ จะหาคนที่ดีพร้อม หรือสมบูรณ์พร้อมทุกประการคงไม่มี นักเรียนไปตรวจสอบตนเองแล้วทำเครื่องหมาย ✓ ในช่องที่เรารู้สึกว่าตนมีลักษณะเช่นนั้นมากหรือน้อยประการใด

เลขที่	ความรู้สึกที่มีต่อตนเอง	มากที่สุด	ค่อนข้างมาก	ปานกลาง	ค่อนข้างน้อย	น้อยที่สุด
๑	ข้าพเจ้ารู้สึกพอใจเมื่อไม่ได้สิ่งที่ตนหวัง					
๒	ข้าพเจ้ารู้สึกประหม่า, ตื่นเต้นเมื่อต้องแสดงตัวหรือพูดในที่ประชุมชน เช่นหน้าชั้นเรียน					
๓	ข้าพเจ้ารู้สึกวิตกกังวลเพียงครั้งเดียวเมื่ออยู่กับเพื่อนที่คุยกันถูกคอ					
๔	ข้าพเจ้ารู้สึกว่าตนเองเป็นคนสะเพื่อนใจใ้คงง่าย (ตัวอย่างเช่น พังนียบาย, หรือโทรทศน์เรื่องเสรีกรรองไท)					
๕	ข้าพเจ้ารู้สึกว่าตนมีอารมณ์เศร้าบ่อย ๆ โดยหาสาเหตุไม่ได้					
๖	ข้าพเจ้ารู้สึกว่าตนเองเปลี่ยนแปลงน้อย ๆ					
๗	ข้าพเจ้ารู้สึกกลัวเมื่อต้องอยู่ในห้องมืด ๆ คนเดียว					
๘	ข้าพเจ้าเคยรู้สึกอิจฉาเพื่อนที่เก่งกว่าหรือดีกว่าข้าพเจ้าบ่อย ๆ					
๙	ข้าพเจ้าคิดว่าตนเองเคยรู้สึกขี้เกียจเรียนหนังสือบ่อย ๆ					
๑๐	ข้าพเจ้ารู้สึกว่าตนเป็นคนที่ไม่มาสนใจสำหรับเพศตรงกันข้าม					

ตอนที่ ๒ ข.

ถ้านักเรียนได้รับพรจากพระผู้เป็นเจ้าว่าให้เธอนึกอยากจะทำอะไรก็ได้สักอย่าง
 หนึ่งอย่าง ที่เธอมีอยู่เพื่อให้อุบัติ เธออยากจะทำอะไรก็ได้บ้าง โปรดพิจารณาคุณแล้วทำ
 เครื่องหมาย ✓ ในช่องที่ตรงกับความต้องการมากหรือต้องการน้อยประการใด

เลขที่	ความปรารถนาที่จะเปลี่ยนแปลงตนเอง	มากที่สุด	ค่อนข้างมาก	ปานกลาง	ค่อนข้างน้อย	น้อยที่สุด
๒	ข้าพเจ้าไม่อยากจะให้ความพอใจเกิดขึ้นกับข้าพเจ้าเลย					
๔	ข้าพเจ้าอยากเป็นคนควบคุมความรู้สึกได้เมื่อต้องพูดในที่ประชุม					
๖	ข้าพเจ้าอยากเป็นคนสงบเสงี่ยมเมื่อยู่กับเพื่อนที่คุยกันถกถอ					
๘	ข้าพเจ้าไม่อยากจะเป็นคนสะเพร่าใจง่ายเลย					
๑๐	ข้าพเจ้าไม่อยากจะเป็นคนมีอารมณ์เศร้าโดยหาสาเหตุไม่ได้					
๑๒	ข้าพเจ้าอยากเป็นคนมีใจจดจ่อแน่นอน					
๑๔	ข้าพเจ้าอยากเป็นคนกล้าอยู่ในห้องมีใครก็ตามกำลังทะเลาะ					
๑๖	ข้าพเจ้าไม่อยากจะมีความอิจฉาอยู่ในจิตใจของตนเองเลย					
๑๘	ข้าพเจ้าไม่อยากจะมีความเกียจคร้านอยู่ในตัวข้าพเจ้าเลย					
๒๐	ข้าพเจ้าอยากให้เป็นคนมีเสน่ห์					

เลขที่	ข้อความรู้สึกต่อตนเอง	มากที่สุด	ค่อนข้างมาก	ปานกลาง	ค่อนข้างน้อย	น้อยที่สุด
๒๑	ข้าพเจ้ารู้สึกเคอะเขินเมื่อสนทนากับเพื่อน เพศตรงกันข้าม					
๒๓	ข้าพเจ้ารู้สึกว่าตนเป็นคนสะเพร่าในการ ทำงาน					
๒๕	ข้าพเจ้ารู้สึกว่าตนเองมักใจลอยบ่อย ๆ ขณะกำลังเรียนในห้อง					
๒๗	ข้าพเจ้ารู้สึกว่าตนขาดลักษณะเป็นผู้นำหรือ เป็นหัวหน้า					
๒๘	ข้าพเจ้าเคยมีความรู้สึกเนือบ้านของตัวเองบ่อย ๆ					
๓๑	ทุกครั้งผมเรื่องขัดแย้งกับบิดาหรือมารดา ข้าพเจ้ารู้สึกโกรธแค้นท่าน					
๓๓	ข้าพเจ้ารู้สึกว่าตนมักมีเรื่องโต้เถียงกับบิดา มารดาบ่อย ๆ					
๓๕	ข้าพเจ้ารู้สึกว่าตนเป็นคนข่างพูด					
๓๗	ข้าพเจ้ารู้สึกว่าตนมักกังวลใจในเรื่อง เล็ก ๆ น้อย ๆ					
๓๘	ข้าพเจ้าเคยมีความรู้สึกเนือโลกบ่อย ๆ					
๔๑	เมื่อคุยกับคนแปลกหน้า, หรือผู้ไม่รู้จักคนเคย มาก่อนข้าพเจ้ารู้สึกว่าตนเองอึดอัดใจ					
๔๓	เมื่อไม่เข้าใจบทเรียนข้าพเจ้ารู้สึกไม่กล้า ถามครูในขณะที่ท่านกำลังสอนอยู่					
๔๕	ข้าพเจ้ารู้สึกว่าตนเองเป็นคนไม่ฉลาด					
๔๗	ข้าพเจ้ารู้สึกว่าตนเองเป็นคนโกรธง่าย					

เลขที่	ความปรารถนาที่จะเปลี่ยนแปลงตนเอง	มาก ที่สุด	ค่อนข้าง มาก	ปาน กลาง	ค่อนข้าง น้อย	น้อย ที่สุด
๒๖	ข้าพเจ้ายากเป็นคนคล่องแคล่วในการ สมาคมกับเพื่อนเพศตรงกันข้าม					
๒๘	ข้าพเจ้ายากเป็นคนรอบคอบในลวรทำงาน					
๒๖	ข้าพเจ้ายากเป็นคนที่มีสมาธิที่จะกำลัง เรียบเรียงหนังสือ					
๒๘	ข้าพเจ้ายากให้ตนเองมีลักษณะเป็นผู้นำหรือ เป็นหัวหน้า					
๓๐	ข้าพเจ้าไม่ยากให้ตนเองรู้สึกเมื่อบ้านเลย					
๓๖	ข้าพเจ้าไม่ยากให้ความรู้สึกดังกล่าวใน ข้อ ๓๑ เกิดขึ้นกับตนเองเลย					
๓๘	ข้าพเจ้าคิดว่าตนไม่ควรโตเถียงบิดามารดา เลย					
๓๖	ข้าพเจ้ายากเป็นคนเงียมขรัมน					
๓๘	ข้าพเจ้าไม่ยากเป็นคนขี้ตกกังวลเลย					
๔๐	ข้าพเจ้าไม่ยากให้ความรู้สึกเมื่อโลกเข ครอบงำจิตใจตนเลย					
๔๖	ข้าพเจ้าไม่ยากให้ความรู้สึกดังกล่าวใน ข้อ ๔๑ เกิดขึ้นกับตน					
๔๘	เมื่อไม่เข้า พบเพื่อนข้าพเจ้ายากให้ ตนเองมีความกล้าหาญในขณะที่ยานกำลังสอน					
๔๖	ข้าพเจ้ายากเป็นคนฉลาด					
๔๘	ข้าพเจ้ายากเป็นคนหนักแน่นใจคอเยือกเย็น					

ตอนที่ ๓

โปรดกรอกข้อความลงในช่องว่าง และทำเครื่องหมาย ✓ ในวงเล็บ (.....)

หน้าข้อที่ตรงกับความเป็นจริง

๑. ชื่อ.....ชั้น.....อายุ.....ปี เพศ (.....) ชาย
(.....) หญิง
๒. เธอได้รับแต่งตั้งหรือมีหน้าที่พิเศษอะไรในโรงเรียนบ้าง (ขีด ได้มากกว่า ๑ ข้อความ แต่ถ้าไม่มีหน้าที่พิเศษไม่ต้องทำเครื่องหมายลงเลย)
- (.....) เป็นหัวหน้าห้อง
- (.....) เป็นผู้ช่วยหัวหน้าห้อง
- (.....) เป็นนักกีฬา
- (.....) เป็นสารวัตรลูกเสือ
- (.....) เป็นนักดนตรี
- (.....) มักได้รับเลือกให้เข้าร่วมในการโต้วาที
- (.....) เป็นหัวหน้าหรือผู้ช่วยหัวหน้าโรงเรียน
- (.....) มักได้รับเลือกให้แสดงละครโรงเรียนหรือแสดงบนเวที
- (.....) มีหน้าที่พิเศษอื่น ๆ (บอกด้วยว่าจะไร).....
๓. ก. นอกชื่อเพื่อนที่เรียนในห้องเดียวกับเธอ ซึ่งเธอเห็นว่าเป็นเพื่อนที่คิดที่สุดและเธอรักมากที่สุดมา ๒ ชื่อ โดยเรียงลำดับคนที่เธอรักมากที่สุดในอันดับที่ ๑ และที่ ๒ ตามลำดับ
๑. ชื่อ.....นามสกุล.....
๒. ชื่อ.....นามสกุล.....
- ข. ในกรณีที่เธอไม่ได้รักเพื่อนที่เรียนอยู่ห้องเดียวกับเธอ นั้น มีเพื่อนที่เรียนต่างห้องเรียนกับเธอ บ้างไหม ซึ่งเธอรู้สึก รักมากเป็นพิเศษ โปรดบอกมาสัก ๒ คน (ถ้าเธอทำข้อ ก. แล้วไม่ต้องทำข้อนี้)
- ค. ถ้าเธอไม่รู้สึกรักหรือไม่เห็นว่าเพื่อนคนใดดังกล่าวนั้นแล้วในข้อ ก. และ ข. เป็นเพื่อนที่คิดที่สุดของเธอแล้ว ไม่ต้องทำข้อ ก. และ ข.

๘. บิดามารดาของเธอยังมีชีวิตอยู่หรือไม่.....
- (.....) ตายทั้งคู่
  - (.....) บิดาอยู่ มารดาตาย
  - (.....) มารดาอยู่ บิดาตาย
  - (.....) มีชีวิตอยู่ทั้งคู่ และอยู่ด้วยกัน
  - (.....) มีชีวิตอยู่ทั้งคู่แต่เลิกร้างกัน
  - (อื่น ๆ) อธิบาย.....

๙. ปัจจุบันเธออาศัยอยู่กับใคร.....
- (.....) บิดามารดา
  - (.....) บิดาและมารดาเลี้ยง
  - (.....) มารดาและบิดาเลี้ยง
  - (.....) บิดา เพราะมารดาตายหรือแยกกันอยู่
  - (.....) มารดา เพราะบิดาตายหรือแยกกันอยู่
  - (.....) ญาติพี่น้อง
  - (.....) บิดาเลี้ยงและมารดาเลี้ยง (เธอเป็น.....) คนอื่น ๆ ที่ไม่ใช่ญาติ
- บุตรบุญธรรม)
- (อื่น ๆ) อธิบาย.....

๑๐. เธออาศัยอยู่กับเขามานานเท่าใด.....

๑๑. แต่ก่อนนี้เธออาศัยอยู่กับใคร.....

๑๒. ในครอบครัวของเธอมีกี่คน.....

๑๓. ในครอบครัวที่เธออาศัยเขาผู้นั้นมีกี่คน.....

๑๔. สภาพความสัมพันธ์ในครอบครัวของเธอเป็นอย่างไร
- (✓) รักใคร่ปรองดองกันดี
  - (.....) เฉยเมย มีนสิ่งต่อกัน
  - (.....) มีปากเสียงโต้เถียงกันบ้างแต่ส่วนใหญ่รักใคร่ปรองดองกัน
  - (.....) ไม่พยายามเข้าใจกัน
  - (.....) มีความเห็นไม่ตรงกัน
  - (อื่น ๆ) อธิบาย.....

ตั้งแต่ข้อ ๑๑ ถึงข้อ ๑๔ เลือกกาเครื่องหมาย ในวงเล็บ (....) หน้า ก. หรือ ข. ได้ตาม

ความเป็นจริง

๑๑. โดยปรกตินิคาหรือผู้ปกครองชายปฏิบัติต่อเธออย่างไร

- ๑.(....) ก. ไม่ยุติธรรม (...) ข. ยุติธรรมต่อเธอ
- ๒.(....) ก. ไม่สนใจเท่าที่ควร (...) ข. เอาใจใส่ดี
- ๓.(....) ก. เจ็บระเบียบและเข้มงวดกวดขัน (...) ข. ให้อิสระต่อเธออย่างมีเหตุผล
เกินไป
- ๔.(....) ก. ไม่พยายามเข้าใจเธอ (...) ข. เข้าใจเธอดี
- ๕.(....) ก. ไม่เคยชมเชยเมื่อเธอทำความดี (...) ข. ชมเชยทุกครั้งที่ทำความดี
(ผู้ที่ตอบทางกลุ่มข้อ ก. ให้ทำข้อ ๖ ด้วย)
๖. เธอรู้สึกอย่างไรที่มีนิคาหรือผู้ปกครองชายปฏิบัติดังนี้ต่อเธอ
(....) ก. รู้สึกพอใจ, หรือเฉย ๆ (...) ข. ไม่พอใจ, น้อยใจ

๑๒. โดยปรกตินิการคาหรือผู้ปกครองหญิงปฏิบัติต่อเธออย่างไร

- ๑.(....) ก. ไม่ยุติธรรมต่อเธอ (...) ข. ยุติธรรมต่อเธอ
- ๒.(....) ก. ไม่สนใจเธอเท่าที่ควร (...) ข. เอาใจใส่เธอดี
- ๓.(....) ก. เจ็บระเบียบและเข้มงวดกวดขัน (...) ข. ให้อิสระต่อเธออย่างมีเหตุผล
-เกินไป
- ๔.(....) ก. ไม่พยายามเข้าใจเธอ (...) ข. เข้าใจเธอดี
- ๕.(....) ก. ไม่เคยชมเชยเมื่อเธอทำความดี (...) ข. ชมเชยทุกครั้งที่ทำความดี
(ผู้ที่ตอบทางกลุ่มข้อ ก. ให้ทำข้อ ๖ ด้วย)
๖. เธอรู้สึกอย่างไรที่มีนการคาหรือผู้ปกครองหญิงปฏิบัติดังนี้ต่อเธอ
(....) ก. รู้สึกพอใจ หรือเฉย ๆ (...) ข. ไม่พอใจ, น้อยใจ

๑๓. เมื่อเธอทำความผิดบิดาหรือผู้ปกครองชายปฏิบัติต่อเธออย่างไร

- ๑.(...) ก. ทำโทษด้วยอารมณ์ (...) ข. มักรับฟังและพิจารณาคำยเหตุผล
 ๒.(...) ก. เขี่ยนตี, หรือดูคำรุนแรง (...) ข. อบรมสั่งสอนแล้วทำโทษ
 ๓.(...) ก. ชอบนำเธอไปเปรียบเทียบกับ (...) ข. ไม่เคยนำเธอไปเปรียบเทียบกับคนอื่น
 คนอื่นและว่าเธอเลวกว่าคนอื่น
 ๔. อื่น ๆ (อธิบาย) .....

๑๔. เมื่อเธอทำความผิดมารดาหรือผู้ปกครองหญิงปฏิบัติต่อเธออย่างไร

- ๑.(...) ก. ทำโทษด้วยอารมณ์ (...) ข. มักรับฟังและพิจารณาคำยเหตุผล
 ๒.(...) ก. เขี่ยนตี, หรือดูคำรุนแรง (...) ข. อบรมสั่งสอนแล้วทำโทษ
 ๓.(...) ก. ชอบนำเธอไปเปรียบเทียบกับ (...) ข. ไม่เคยนำเธอไปเปรียบเทียบกับคนอื่น
 คนอื่นและว่าเธอเลวกว่าคนอื่น
 ๔. อื่น ๆ (อธิบาย) .....